

Evalvacija rednega letnega javnega projektnega razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev za leto 2017

Naročnik:
Ministrstvo za kulturo

Izvajalec:
Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici (FUDŠ)

Nova Gorica, maj 2018

Kazalo vsebine

Uvod.....	4
A) Pregled podlag za izvedbo razpisa in skladnost ciljev	5
Evropski pravni okvir	5
Slovenski pravni okvir	6
Namen, predmet in cilji razpisa	10
Razpisna področja	11
Razpoložljiva sredstva in višina sofinanciranja	13
B) Evalvacija meril za izbor	19
Identifikacija prednosti in slabosti meril	19
Pregled in analiza ocenjevanja in izbora vlog	22
C) Analiza izbranih projektnih predlogov	24
Število in vrednost vlog	24
Pregled dodeljenih finančnih sredstev glede na razpisno področje	27
Pregled sofinanciranih vsebin po velikosti in po zvrsti medija	31
Ugotavljanje kvantitativne skladnosti realiziranih projektov s prijavljenim projektnim predlogom	34
Radijski projekti	35
Televizijski projekti	36
Projekti neodvisnih producentov	37
Projekti tiskanih medijev	37
Projekti elektronskih medijev	39
Ugotavljanje kvalitativne skladnosti realiziranih projektov s prijavljenim projektnim predlogom	39
Skladnost na področju informativnih vsebin	41
Skladnost na področju drugih vsebin	43
Regijska zastopanost sofinanciranih vsebin	44
Vrste sofinanciranih vsebin	48
Razmerje med informativnimi, kulturnimi izobraževalnimi, znanstvenimi in raziskovalnimi vsebinami	48
Otroške in mladinske vsebine	49
Verske vsebine	50
Refleksija umetnosti in kulture	50
Zastopanost vsebin o manjšinskih, družbenih in etničnih skupinah ter verskih skupnostih	50
Ustavno opredeljene etnične manjšine v Sloveniji	51
Druge etnične skupine	51
Vsebine namenjene ljudem s posebnimi potrebami	52
Druge ranljive družbene manjšine	52
D) Ocena prispevka sofinanciranja programskih vsebin	53
Prispevek k večjemu zaposlovanju novinarjev in drugih programskih sodelavcev pri izdajatelju medija s primerjavo s prejšnjimi leti	53

Prispevek sofinanciranih projektov k politični raznolikosti	56
Prispevek sofinanciranih projektov h kulturni raznolikosti	58
Prispevek sofinanciranih projektov k manjšinski raznolikosti	59
Prispevek sofinanciranih projektov h geografski raznolikosti.....	60
Doprinos k lastni produkciji s primerjavo z letom 2016	62
E) <i>Evalvacija najpogostejših napak in problemov prijaviteljev</i>	63
F) <i>Zaključki in priporočila evalvatorja</i>	65
G) <i>Evalvacija poročanja</i>	69
Pregled morebitnih odstopanj izvedenih aktivnosti glede na prijavljen projekt: vsebinski vidik.....	69
Analiza izvedenih aktivnosti projekta glede na razmerje med vsebinskim in stroškovnim vidikom	72
H) <i>Predlogi glede na rezultate evalvacije</i>	76
Razpis	76
Smernice za ustrežnejše oblikovanje meril	76
Predlogi za izboljšanje razpisne dokumentacije (glede na cilje razpisa)	77
Predlogi podrobnejših navodil k prijavnemu obrazcu	77
Predlogi izboljšanja standardizirane vloge s prilogami in ustreznimi izjavami	78
Poročanje	78
Predlogi za izboljšanje obrazcev za poročanje, navodil za poročanje	78

Kazalo grafikonov

<i>Grafikon 1: Gibanje izplačanih sredstev</i>	25
<i>Grafikon 2: Gibanje števila oddanih popolnih vlog in števila sofinanciranih projektov</i>	26
<i>Grafikon 3: Gibanje povprečne količine sredstev na projekt</i>	27
<i>Grafikon 4: Odobreni in sofinancirani projekti glede na popolne projektne vloge po področjih</i>	28
<i>Grafikon 5: Obseg sofinanciranja projektov pod A in B</i>	28
<i>Grafikon 6: Dodeljena sredstva glede na zvrst medija</i>	32
<i>Grafikon 7: Letno gibanje števila sofinanciranih projektov glede na zvrst</i>	33
<i>Grafikon 8: Dodeljena sredstva glede na velikost medija</i>	34
<i>Grafikon 9: Projekti glede na prevladujoče vsebine (odstotki glede na število projektov)</i>	40
<i>Grafikon 10: Projekti glede na prevladujoče vsebine (odstotki glede na delež v dodeljenih sredstvih)</i>	40
<i>Grafikon 11: Razpored sofinanciranih projektov po regiji (primerjava z letoma 2015 in 2016)</i>	44
<i>Grafikon 12: Razpored sofinanciranih projektov po ciljni regiji: število projektov</i>	46
<i>Grafikon 13: Porazdelitev sredstev glede na regijo sedeža prijavitelja</i>	47
<i>Grafikon 14: Porazdelitev sredstev glede na ciljno regijo</i>	47
<i>Grafikon 15: Povprečen delež vsebine po projektih</i>	48
<i>Grafikon 16: Redno zaposleni in pogodbeni sodelavci v okviru medijev</i>	54
<i>Grafikon 17: Bruto učinek projektnega sofinanciranja v medčasovni perspektivi</i>	55
<i>Grafikon 18: Dodeljena sredstva glede na redno zaposlene na projektu</i>	56
<i>Grafikon 19: Deleži projektov s prispevki o političnih temah</i>	57
<i>Grafikon 20: Povprečna sredstva glede na prisotnost stališč vladne in opozicijske strani</i>	57
<i>Grafikon 21: Obravnava posameznih manjšin</i>	60
<i>Grafikon 22: Povprečni deleži vsebin namenjeni regiji glede na zvrst</i>	61
<i>Grafikon 23: Povprečni deleži vsebin namenjeni regiji glede na regijo</i>	61
<i>Grafikon 24: Razlike v obsegu sofinanciranja po zvrsteh</i>	73
<i>Grafikon 25: Razlike v deležu sofinanciranja po zvrsteh</i>	73
<i>Grafikon 26: Razsevni diagram realiziranih minut prispekov glede na dodeljena sredstva</i>	74
<i>Grafikon 27: Stroški sofinanciranja na minute realiziranega programa</i>	75

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Pregled gibanj projektne prijave in njihovega financiranja 2006-2017</i>	24
<i>Tabela 2: Povprečna razmerja pri sofinanciranju za projekt na področju A in projekt na področju B</i>	29
<i>Tabela 3: Pregled sredstev po projektih za področje A</i>	29
<i>Tabela 4: Pregled sredstev po projektih za področje B</i>	30
<i>Tabela 5: Porazdelitev glede na zvrst medija oziroma prijavitelja</i>	31
<i>Tabela 6: Kvantitativna skladnost radijskih projektov</i>	35
<i>Tabela 7: Kvantitativna skladnost televizijskih projektov</i>	36
<i>Tabela 8: Kvantitativna skladnost projektov neodvisnih producentov</i>	37
<i>Tabela 9: Kvantitativna skladnost projektov tiskanih medijev</i>	38
<i>Tabela 10: Kvantitativna skladnost projektov elektronskih medijev</i>	39
<i>Tabela 11: Kvalitativna skladnost izvedbe na področju informativnih vsebin</i>	41
<i>Tabela 12: Kvalitativna skladnost izvedbe na področju drugih vsebin</i>	43
<i>Tabela 13: Doprinos k lastni produkciji</i>	62
<i>Tabela 14: Pregled morebitnih vsebinskih odstopanj projektov na področju A</i>	69
<i>Tabela 15: Pregled morebitnih vsebinskih odstopanj projektov na področju B</i>	71
<i>Tabela 16: Realizirane minute po radijskih projektih</i>	75
<i>Tabela 17: Realizirane minute po televizijskih projektih</i>	76
<i>Tabela 18: Realizirane minute po projektih neodvisnih producentov</i>	76

Projektna skupina

prof. dr. Matevž Tomšič (vodja projektne skupine)
asist. dr. Petra Kleindienst

Uvod

Pričujoče poročilo temelji na pregledu tako razpoložljive relevantne dokumentacije, neposredno povezane z rednim letnim javnim projektnim razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev za leto 2017, kot tudi konkretnih medijskih vsebin, ki so na tej podlagi nastale. Ob tem so upoštevani in uporabljeni tudi odzivi strokovne komisije, ki je delovala v okviru izvedbe razpisa, pa tudi evalvacijski poročili za leti 2016 in 2015.

V metodološkem smislu naša analiza smiselno kombinira kvalitativne in kvantitativne pristope, pri čemer pa smo si zaradi primerljivosti in eksaktnosti ugotovitev prizadevali, da naše ugotovitve v primerih, kjer je to le bilo mogoče, ustrezno kvantificiramo.

Opozarjamo, da se v tem poročilu izogibamo preprosti deskripciji. Ne gre za strnitev opisnih poročil, ki so jih posredovali prijavitelji, niti ne za popis vsebin, ki so na tej podlagi nastale, temveč za jasen fokus na analizi, namenjeni ugotovitvam, s pomočjo katerih podajamo tudi ustrezna priporočila.

Struktura poročila sledi iztočnicam, ki jih je predvidelo Ministrstvo za kulturo kot naročnik.

A) Pregled podlag za izvedbo razpisa in skladnost ciljev

V naslednjih podpoglavjih predstavljamo ključne pravne podlage (slovenske in evropske) za izvedbo razpisa.

Najvišji pravni akt v Republiki Sloveniji je Ustava RS, v skladu s katero morajo biti vsi nižji predpisi. Za akte mednarodnega prava velja, da je njihova ustavna presoja možna pred njihovo ratifikacijo v državnem zboru, za tem pa državo obvezujejo navzven. V pričujočem besedilu se koncentriramo predvsem na slovenske predpise, pri mednarodnih in evropskih gre za načelne določbe, ki niso konkretno aplikativne v dotičnem primeru. V okviru vseh relevantnih mednarodnih organizacij (OZN, Svet Evrope, OVSE, EU) so bile sprejete multilateralne mednarodne pogodbe, ki se vsaj posredno dotikajo medijev, kot to izhaja iz temeljnih človekovih svoboščin, predvsem pravice do svobode izražanja, pravice do zasebnosti in pravice do informiranosti. Vse te pravice in svoboščine so jasno zajete tudi v Ustavi RS, iz katere izhajajo vsi nižji predpisi, ki so temelj dotičnega razpisa, zato se omejujemo predvsem na ta okvir. V obzir smo vzeli vse relevantne nacionalne predpise, skupaj z njihovimi spremembami in dopolnitvami, ki so bili podlaga dotičnemu razpisu. Spremembe in dopolnitve teh predpisov, ki so bile sprejete oziroma so stopile v veljavo po izdaji dotičnega razpisa, v tej evalvaciji niso bile upoštevane.

Evropski pravni okvir

Slovenska ustavna ureditev sledi teoriji zmerne dualizma, po kateri sta mednarodno in nacionalno pravo dva ločena pravna sistema – za veljavnost mednarodnopravnih norm je potreben prenos v notranje pravo. Pravo EU je v tem okviru izjema, saj EU presega zgolj naravo mednarodne organizacije, ampak ima tudi jasne elemente naddržavnosti. Tako je pravo EU v slovenskem pravnem redu v določenih segmentih tudi neposredno izvršljivo.

V sklopu Evropskega pravnega okvirja skrbijo za področje avdiovizualne in medijske politike naslednje institucije in organi Evropske unije (EU):

- Evropska komisija;
- Evropski parlament;
- Svet EU;
- Odbor regij;
- Agencije EU.

Evropska unija spodbuja sodelovanje držav članic za izboljševanje poznavanja, razširjanja in ohranjanja kulture, zgodovine in kulturne dediščine evropskega pomena ter spodbuja nekomercialno kulturno izmenjavo kot tudi umetniško in književno ustvarjanje. EU podpira sodelovanje tudi s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na kulturnem področju, predvsem s Svetom Evrope in OVSE.

V EU prevladuje predvsem avdiovizualen sektor, ki neposredno zaposluje več kot milijon ljudi. Igra pomembno socialno in kulturno vlogo, televizija pa v EU še naprej velja za najpomembnejši vir informacij in zabave. Vsi ostali mediji se sicer rapidno umikajo internetu, ki vse bolj prodira.

Slovenski pravni okvir

Razpis za leto 2017 je bil pravno utemeljen na:

- Zakonu o medijih (4. in 4. a člen Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16)
- Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11 in 111/13);
- Uredbi o izvedbi rednega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06, 4/11 in 8/12);
- Pravilniku o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10 in in 62/16).

Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16)

Zakon o medijih (v nadaljevanju: Zakon) določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev.

Republika Slovenija podpira medije pri ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin in v 4. členu Zakona določa, da so le-te pomembne:

- za uresničevanje pravice državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, do javnega obveščanja in do obveščenosti;
- za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev;
- za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;
- za spodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev;
- za kulturo javnega dialoga;
- za utrjevanje pravne in socialne države;
- za razvoj izobraževanja in znanosti.

Za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa na področju medijev iz prejšnjih odstavkov zagotavlja Republika Slovenija sredstva v državnem proračunu.

Zakon v 4.a členu določa financiranje programskih vsebin medijev. Republika Slovenija za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti medijev zagotavlja proračunska sredstva za medije z namenom izvajanja državne podpore pri uresničevanju javnega interesa v medijih. V okviru proračunskih sredstev se zagotavljajo sredstva za:

- zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti splošno informativnih tiskanih medijev;
- pluralnost in demokratičnost programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij;
- razvijanje in sofinanciranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13)

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljevanju: *Zakon*) določa javni interes za kulturo, organe, ki so zanj pristojni in odgovorni ter mehanizme za njegovo uresničevanje.

Kulturne dejavnosti po tem Zakonu so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju nepremične in premične kulturne dediščine, besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdiovizualnih, intermedijskih in drugih umetnosti na področju založništva in knjižničarstva, kinematografije in na drugih področjih kulture. V 6. členu se omenja spoštovanje jezika, in sicer, da se morajo kulturne prireditve najavljati, oglaševati in pojasnjevati v slovenščini, filmi se predvajajo v slovenščini ali s slovenskimi podnapisi, izjeme pa lahko dovoli minister.

V 8. členu *Zakon* navaja, da javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: država) in lokalne skupnosti.

Javni interes za kulturo se uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno ustvarjalnost;
- dostopnost kulturnih dobrin;
- kulturno raznolikost;
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika;
- slovensko kulturno identiteto;
- skupen slovenski kulturni prostor in
- mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Zakon (1. odstavek 102. člena) določa tudi način izvedbe postopka za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev, in sicer:

- javni poziv,
- javni razpis,
- neposredni poziv.

104. člen *Zakona*, ki je še posebej relevantna podlaga dotičnemu razpisu, vsebuje določbe o uvedbi in ustavitvi takšnega postopka. Postopek se v skladu s tem členom uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa s strani ministrstva, pristojnega za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov. Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa. Minister je pristojen tudi za ustavitev postopek javnega poziva ali javnega razpisa.

Uredba o izvedbi rednega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06, 4/11 in 8/12)

Namen *Uredbe o izvedbi rednega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev* (v nadaljevanju: *Uredba*) je podrobneje določiti način, postopek, pogoje in merila za izvedbo rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev. *Uredba* je za našo evalvacijo pomembna, saj na njeni podlagi (in sicer v skladu z določbami *Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo*, ki urejajo javni razpis) ministrstvo, pristojno za kulturo, izvede postopek javnega razpisa.

Uredba v 3. členu natančneje določa nabor možnih predlagateljev, ki lahko s svojimi projekti kandidirajo na javnem razpisu. Na javni razpis za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin tako lahko prijavijo posamezne projekte izdajatelji tiskanih medijev, izdajatelji radijskih in televizijskih programov, izdajatelji elektronskih publikacij ter pravne ali fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov.

4. člen Uredbe določa, da se lahko prijavitelj prijavi na razpis s sledečimi tipi projektov:

- programskih vsebin tiskanih medijev,
- programskih vsebin radijskih in televizijskih programov, pri čemer so izvzeti projekti, slovenskih avdiovizualnih del iz 68. člena Zakona o medijih in v skladu z Uredbo o merilih oziroma pogojih za določitev slovenskih avdiovizualnih del (Uradni list RS, št. 105/01),
- programskih vsebin, radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega in nepridobitnega programa,
- programskih vsebin elektronskih publikacij,
- programskih vsebin, namenjenih slepim in gluhim, v njim prilagojenih tehnikah.

Projekti se sofinancirajo v največ 50-odstotnem deležu upravičenih stroškov iz sredstev proračuna Republike Slovenije. Projekti se lahko sofinancirajo tudi iz drugih javnih virov, vendar skupaj ne sme presegati 50 % vseh upravičenih stroškov projekta.

10. člen Uredbe določa merila, ki se upoštevajo v postopku izbire projektov.

V postopku izbire med predlaganimi projekti programskih vsebin za splošno informativne tiskane medije se upoštevajo naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- povprečno število prodanih izvodov tiskanih medijev;
- povprečno število objavljenih izvirnih člankov v posamezni številki;
- obseg splošno-informativnih, kulturnih, znanstveno-strokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij z novinarji oziroma programskimi delavci, ki medij ustvarjajo;
- pomen za posamezno regijo oziroma lokalno skupnost.

V postopku izbire med predlaganimi projekti programskih vsebin za radijske in televizijske programe ter elektronske publikacije se upoštevajo naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- pomen projekta za razvoj slovenske kulture in jezika;
- pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;
- pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij z novinarji oziroma programskimi delavci, ki medij ustvarjajo.

V postopku izbire med predlaganimi projekti programskih vsebin za radijske in televizijske programe s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega in televizijskega programa se upoštevajo naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin;
- pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;
- nepridobitnost programa kot prednostno merilo;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij z novinarji oziroma programskimi delavci, ki medij ustvarjajo;
- omogočanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in obveščenosti lokalnih in manjšinskih skupnosti in ali se razširja v manjšinskih jezikih;
- zagotavljanje upoštevanja načela kulturne raznolikosti, načela enakih možnosti spolov in uveljavljanja strpnosti.

Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10 in in 62/16).

Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (v nadaljevanju: Pravilnik) podrobneje ureja:

- način dela ministrstva, pristojnega za kulturo, v postopkih izbire kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa;
- postopek sklepanja pogodb o sofinanciranju programov in projektov in
- način izvajanja nadzora nad pogodbami iz prejšnje alineje.

Pravilnik v 4. členu opredeljuje naslednje faze pozivov in razpisov:

1. uvedba postopka:
 - priprava podlag za sprejem sklepa o začetku postopka,
 - sprejem sklepa o začetku postopka,
 - objava poziva ali razpisa;
2. priprava vlog za obravnavo ter zavržbe:
 - evidentiranje prispelih vlog,
 - odpiranje vlog,
 - pozivanje na dopolnitev nepopolnih vlog in njihovo dopolnjevanje,
 - izdajanje posamičnih sklepov o zavržbi nepopolnih in nepravočasnih vlog ter vlog, ki jih niso vložile upravičene osebe;
3. ocenjevanje in vrednotenje vlog:
 - ocenjevanje in vrednotenje ustreznih vlog,
 - oblikovanje predloga strokovne komisije;
4. izbor projektov oziroma programov: izdaja posamičnih odločb o odobritvi ali zavrnitvi sofinanciranja programa oziroma projekta.

Minister v skladu s 5. členom Pravilnika sprejme sklep o začetku postopka poziva ali razpisa. S sklepom o začetku postopka za izbiro programov ali projektov se poleg vrste postopka, datuma objave in besedila razpisa ali poziva določijo tudi:

- razpisno področje in cilji razpisa ali poziva,
- vrsta programov ali projektov, ki so predmet poziva ali razpisa,
- pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci programa ali projekta,
- kriteriji, ki jih mora izpolnjevati program ali projekt za financiranje,
- okvirna vrednost razpisanih sredstev,
- eden ali več pristojnih javnih uslužbencev za izvedbo poziva ali razpisa,
- ena ali več pristojnih strokovnih komisij za ocenjevanje in vrednotenje vlog prispelih na poziv ali razpis in
- službe ministrstva ter strokovne komisije, ki so se dolžne v posameznem postopku medsebojno usklajevati.

V skladu s 6. členom Pravilnika se poziv ali razpis objavi na spletni strani ministrstva. Obvestilo o objavi razpisa ali poziva se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Za datum objave poziva ali razpisa se šteje datum objave poziva ali razpisa na spletni strani ministrstva. Besedilo objave poziva in razpisa vsebuje podatke, določene z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo. Pozivi oziroma razpisi za več posameznih razpisnih področij, ki sodijo v širše področje kulture, se lahko objavijo skupaj v enem pozivu oziroma razpisu. V času poziva ali razpisa mora biti dokumentacija poziva oziroma razpisa dosegljiva vsem zainteresiranim strankam na spletni strani in sedežu ministrstva.

* * *

V nadaljevanju sledi analiza razpisne dokumentacije, ki je bila objavljena in zainteresiranim osebam dostopna v Uradnem listu RS in na spletni strani ministrstva:

- Redni letni javni projektni razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2017 (JPR –MV–2017) (v nadaljevanju: Razpis);
- Navodila prijaviteljem za izdelavo vloge (v nadaljevanju: Navodila);
- Prijavni obrazec z obveznimi sestavinami vloge.

Analizirali smo predvsem namen, predmet in cilje razpisa; razpisna področja; pogoje sodelovanja na Razpisu; razpoložljiva sredstva in višino financiranja; postopek prijave na Razpis in postopek odpiranja vlog; merila za ocenjevanje prispelih vlog; ter (upravičene/neupravičene) stroške in pogoje porabe sredstev prijaviteljev. Vsako od navedenih postavk bomo predstavili v nadaljevanju.

Namen, predmet in cilji razpisa

Namen Razpisa je bil podpreti medije pri ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin, ki so v skladu s 4. členom ZMed (Ur.l. RS, št. 110/06 s spr. in dop.) pomembne za uresničevanje javnega interesa na področju medijev.

Kot predmet Razpisa je Ministrstvo za kulturo določilo sofinanciranje ustvarjanja naslednjih programskih vsebin:

- *tiskanih medijev in elektronskih publikacij*, in sicer v ta okvir spadajo tematski članki, analize, mnenjske vsebine, reportaže, raziskovalno novinarski projekti, kritična refleksija umetnosti in kulture ter književna ali gledališka dela, prirejena za elektronske publikacije;
- *radijskih in televizijskih programov*, in sicer v ta okvir spadajo informativne, kulturno-umetniške, kulturno-zabavne, izobraževalne, znanstvene, otroške in mladinske ter verske oddaje, oddaje namenjene starostnikom in oddaje namenjene ljudem s posebnimi potrebami ter književna ali gledališka dela, prirejena za radijske ali televizijske programe. Pri tem

razpis ni vključeval sofinanciranja zabavnih programskih vsebin oz. oddaj; športnih programskih vsebin oz. oddaj ter programskih vsebin oz. oddaj, ki vsebujejo glasbene vložke v skupnem obsegu več kot 20 % od celotne dolžine oddaje.

Javni razpis ni bil namenjen sofinanciranju ustanovitve, vzpostavitve ali delovanja medija.

Razpis je bil usmerjen k ciljem, za katere ocenjujemo, da so skladni s 4. členom ZMed:

- zagotavljanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in do obveščenosti;
- zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev oziroma raznovrstnosti programskih vsebin, posebej tistih, ki so namenjene otrokom in mladostnikom, starostnikom ter ljudem s posebnimi potrebami;
- ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete ter slovenskega jezika;
- spodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev, medijske refleksije umetnosti in kulture ter kulture javnega dialoga;
- utrjevanje pravne in socialne države ter razvoj izobraževanja in znanosti.

Razpisna področja

Razpis je bil osredotočen na dve ključni področji:

1. **PODROČJE A:** področje sofinanciranja programskih vsebin tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij.
2. **PODROČJE B:** področje sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa. Na tem področju je lahko prijavitelj prijavil največ dva projekta (v ločenih ovojnicah).

Razpis je posameznemu prijavitelju dopustil manjše število prijav projektov kot pa razpis iz leta prej (tj. JPR –MV–2016). Razpis JPR –MV–2017 je namreč določil, da lahko prijavitelj prijavi le en projekt. Razpis JPR –MV–2016 pa je določal, da prijavitelj na področju A lahko prijavi en projekt, na področju B pa največ dva projekta. Možnosti prijave projektov so se tako za posameznega prijavitelja z letom 2017 zmanjšale na področju B.

Za primer prijave več projektov s strani istega prijavitelja je bilo skladno z Razpisom določeno, da se obravnava le tista vloga, ki prispe prva, vse nadaljnje vloge pa se zavržejo. Za primer istočasne oddaje več vlog je bilo določeno, da se vse vloge zavržejo (razen v primeru dopolnitve vloge, kar je bilo potrebno označiti na ovojnici). Prav tako je Razpis določil, da se vloge zavržejo v primeru pošiljanja več vlog v eni ovojnici s strani prijavitelja.

Na Razpisu je lahko z istim projektom kandidiral le en prijavitelj. Za primer kandidiranja več prijaviteljev z istim projektom, je bilo skladno z Razpisom določeno, da se vse vloge zavržejo.

Pogoji sodelovanja

Pogoji sodelovanja so bili v Razpisu jasno opredeljeni in so predstavljali predmet preverjanja pred začetkom ocenjevanja. Razpis je jasno določil, da bodo vloge prijaviteljev, ki pogojev sodelovanja ne bodo izpolnjevali, zavržene. Razpis je vključeval tudi navedbo o tem, kateri prijavitelji so se lahko prijavi na Razpis; kakšne pogoje so morali izpolnjevati; kateri subjekti so bili izključeni iz možnosti prijave na Razpis; in kakšni projekti niso bili upravičeni do pridobitve razpisanih sredstev.

Na Razpis so se lahko prijavi:

- izdajatelji tiskanih medijev, izdajatelji radijskih in televizijskih programov in izdajatelji elektronskih publikacij s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so bili na dan objave javnega

razpisa vpisani v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS. Izdajatelj medija mora biti vpisan v razvid medijev med celotnim postopkom javnega razpisa oziroma do dokončanja sofinanciranega projekta.

- pravne ali fizične osebe, ki so bile na dan objave javnega razpisa registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov (v nadaljnjem besedilu: neodvisni producenti), in katerih projekti bodo najpozneje v roku 1 leta po dokončanju uvrščeni v programsko shemo izdajateljev radijskih ali televizijskih programov in javno predvajani.

Skladno z Razpisom je prijavitelj moral ob prijavi in ob podpisu pogodbe o financiranju in izvedbi projekta z ministrstvom izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

- da ni v stečajnem postopku, postopku prenehanja, postopku prisilne poravnave ali likvidacije;
- da nima neporavnanih davčnih obveznosti v višini nad 50 EUR;
- da redno izplačuje plače zaposlenih in nima neplačanih prispevkov iz plač zaposlenih;
- da s projektom, ki ga prijavlja oziroma ga je prijavil na javni razpis, ne kandidira na nobenem drugem javnem razpisu ali pozivu za sredstva ministrstva.

Pri tem so bili za **PODROČJE B** določeni posebni pogoji: na področje sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa so se lahko prijavili izključno:

- izdajatelji radijskih ali televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa ter
- neodvisni producenti, katerih prijavljeni projekti bodo najpozneje v roku 1 leta po dokončanju uvrščeni v programsko shemo izdajateljev radijskih ali televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa in javno predvajani.

Status programa posebnega pomena je moral biti pridobljen (po posebnem postopku na podlagi ZMed) najpozneje na dan objave Razpisa (velja samo za izdajatelje radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega in nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa).

Razpis je izključeval možnost prijave naslednjih subjektov:

- prijavitelj, ki nima izpolnjenih vseh pogodbenih obveznosti do ministrstva ali njegovega proračunskega uporabnika;
- javni zavod Radiotelevizija Slovenija;
- Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana.

Določeni projekti na podlagi Razpisa niso bili upravičeni do pridobitve razpisanih sredstev:

- projekti slovenskih avdiovizualnih del iz 68. člena ZMed, kot so celovečerni TV filmi, kratko- in srednjemetražni dokumentarni filmi, kratko- in srednjemetražni igrano-dokumentarni filmi, kratko- in srednjemetražni eksperimentalni ter animirani filmi, kulturno-umetniške in razvedrilne serije ter nanizanke;
- projekti, ki niso namenjeni objavi v medijih;
- projekti prijaviteljev, ki so za prijavljen projekt že pridobili sredstva iz drugih javnih virov v višini najmanj 50 % od celotne predračunske vrednosti projekta;
- projekti, ki na podlagi ocenjevanja po razpisnih merilih ne dosežejo vsaj polovice vseh možnih točk;
- projekti, ki niso v skladu s predmetom in cilji javnega razpisa.

Razpoložljiva sredstva in višina sofinanciranja

Razpis je določil okvirno vrednost razpoložljivih sredstev, namenjenih za projektni razpis za leto 2017, ki je znašala 1.950.000,00 EUR, oziroma toliko kot je vrednost proračunske postavke »131081 – Izvajanje zakona o medijih« v sprejetem proračunu ali rebalansu proračuna za leto, v katerem se je izvajal razpis. Okvirno vrednost razpoložljivih sredstev je Razpis specificiral glede na posamezna področja: :

- okvirno 400.000,00 EUR za področje sofinanciranja programskih vsebin tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij (PODROČJE A);
- okvirno 1.550.000,00 EUR za področje sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa (PODROČJE B).

Razpis iz leta prej (JPR –MV–2016) je znotraj področja B določal tudi razporeditev sredstev za sofinanciranje programskih vsebin televizijskih in radijskih programov. Razpis iz leta 2017 (JPR – MV–2017) natančneje razporeditev teh sredstev znotraj področja B ne določa.

Zaprošeni znesek sofinanciranja posameznega projekta je lahko znašal največ 50 % vseh predvidenih upravičenih stroškov izvedbe projekta iz sredstev proračuna Republike Slovenije in ni smel presegati 30.000,00 EUR na PODROČJU A oziroma 100.000,00 EUR na PODROČJU B. Razpis je omogočal, da je posamezni projekt lahko sofinanciran tudi iz drugih javnih virov, vendar javni viri skupaj ne smejo presegati 50 % vseh upravičenih stroškov projekta.

V Razpisu je bilo podano relevantno opozorilo, da je izvedba Razpisa vezana na proračunske zmožnosti ministrstva, pristojnega za kulturo. V primeru sprememb v državnem proračunu ali finančnem načrtu ministrstva, ki neposredno vplivajo na izvedbo javnega razpisa, bi tako ministrstvo izpolnilo svojo dolžnost ukrepanja v skladu s spremembami v državnem proračunu oziroma finančnemu načrtu ministrstva, in sicer:

- V primeru zmanjšanja obsega sredstev za Razpis do takšne mere, da ne zagotavlja izpolnitve ciljev javnega razpisa, lahko ministrstvo iz tega razloga postopek javnega razpisa ustavi, oziroma v primeru že zaključenega izbora projektov zniža obseg sofinanciranja, spremeni ali pa prekine že sklenjene pogodbe o financiranju in izvedbi projektov.
- V primeru povečanja obsega sredstev Razpis lahko ministrstvo, če je izbor projektov že zaključen, zviša obseg sofinanciranja že odobrenih projektov in spremeni oziroma dopolni že sklenjene pogodbe o financiranju in izvedbi projektov ali pa odobri financiranje projektov, ki so bili uvrščeni na rezervno listo.

Prijava na Razpis in odpiranje vlog

V Razpisu je bil določen rok za oddajo vlog, in sicer 28.11.2016, pri tem pa je bilo pojasnjeno, da bodo upoštevane samo pravočasne vloge (kriteriji pravočasne vloge so bili bolj natančno opredeljeni v Razpisu), nepravočasne vloge pa zavržene. Nadalje so bili določeni kriteriji dopolnjevanja vloge; Razpis pa je specificiral tudi način sestave in oddaje vloge (6. in 9. točka Razpisa). Z oddajo vloge se je štelo, da se prijavitelj strinja z vsemi pogoji in merili Razpisa.

Upoštevajoč pogoje Razpisa, je prijavitelj dolžan hraniti vse izvode programskih vsebin, s katerimi je kandidiral za sofinanciranje in bodo realizirane v letu 2017, v obsegu, kot jih je navedel v vlogi. Izdajatelji radijskih in televizijskih programov pa so dolžni programske vsebine hraniti na ustreznem nosilcu slike in zvoka.

Po poteku razpisnega roka je komisija za odpiranje vlog odprla vse vloge, ki so do tedaj prispele. Odpiranje vlog je potekalo na Ministrstvu za kulturo RS (datum objavljen na spletni strani ministrstva), ob odpiranju prispelih vlog pa je lahko prisostvoval prijavitelj oziroma njegov predstavnik. Za vsako vlogo je komisija ugotovila, ali je ta pravočasna; ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v Razpisu določene pogoje (upravičena oseba); in ali je popolna glede na besedilo javnega razpisa (formalna popolnost). Vloge, ki niso bile pravočasne ali jih niso vložile upravičene osebe, je minister zavrgel s sklepom. V primeru formalno nepopolne vloge, je bil prijavitelj pozvan k dopolnitvi skladno s pogoji, določenimi v Razpisu. V kolikor prijavitelj ni dopolnil vloge v zahtevanem roku (5 dni), je minister njegovo vlogo zavrgel s sklepom.

Merila za ocenjevanje prispelih vlog

Razpis je natančno opredelil protokol ocenjevanja projektov in pri tem določil, da so v sofinanciranje lahko sprejeti le projekti tistih prijaviteljev, ki na podlagi ocenjevanja, po v nadaljevanju navedenih razpisnih merilih, dosežejo vsaj polovico vseh možnih točk. Izmed projektov, ki dosežejo vsaj polovico vseh možnih točk, se glede na višino razpoložljivih sredstev v sofinanciranje sprejmejo tisti projekti, ki na podlagi postopka izbire oziroma ocenjevanja dosežejo višje število točk.

Ocenjevanje v skladu z Razpisom je potekalo na način, da je vsak član strokovne komisije samostojno ocenil in točkoval vsak posamezen projekt. Skupno število točk, ki jih je prejel posamezen projekt, je predstavljalo vsoto točk, ki so jih posameznemu projektu dodelili vsi člani strokovne komisije.¹ Strokovna komisija je na podlagi doseženih točk in razpoložljivosti sredstev izdelala predlog prejemnikov sredstev. Končno odločitev o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi sofinanciranja posameznega projekta na podlagi predloga strokovne komisije je sprejel minister.

Razpis je detajlno specificiral merila za ocenjevanje programskih vsebin po različnih področjih, ki jih navajamo v nadaljevanju. Ocenjujemo, da so navedena merila skladna s 4. členom ZMed.

V skladu s spremembo Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 62/16) razpis iz leta 2017 (JPR –MV–2017) za razliko od razpisa iz leta 2016 (JPR –MV–2016) ni več določal obveznosti ministrstva, da pred izdajo posamične odločbe pisno obvesti prijavitelja o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe, prijavitelji pa se posledično tudi niso imeli možnosti izjaviti o tem.

Merila za ocenjevanje programskih vsebin s PODROČJA A:

¹ Če je bil posamezen član strokovne komisije pri določenem projektu v konfliktu interesov, projekta ni smel ocenjevati in se je moral izločiti iz ocenjevanja. V tem primeru se je seštevku točk preostalih članov strokovne komisije pri vsakem posameznem razpisnem merilu prištelo povprečje tega seštevka.

a) **Merila za ocenjevanje programskih vsebin tiskanih medijev** (možnih je 100 točk po posameznem članu strokovne komisije, tj. skupaj 500 točk):

1. kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave (44 točk)²
 - Pri pojmu »*kakovost*« gre za osnovno novinarsko/medijsko posredovalno kompetenco, tj. profesionalna realizacija prijavljene programske vsebine: obvladovanje novinarskega dela, vrhunsko znanje jezika (obstoj lekture) in poznavanje novinarskih žanrov ter avtonomnost mišljenja.
 - Pri pojmu »*izvirnost*« se ocenjuje inovativnost in ambicioznost prijavljene programske vsebine.
 - Pri pojmu »*aktualnost*« je pomembna družbena relevantnost programskih vsebin.
 - Pri pojmu »*komunikativnost*« je mišljena interakcija med medijskim tekstom in občinstvom.
2. pomen za posamezno regijo oziroma lokalno skupnost (20 točk)
3. obseg splošno-informativnih, kulturnih, znanstveno-strokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin (10 točk)³
4. povprečno število objavljenih izvirnih člankov v posamezni številki (10 točk)⁴
 - Pri pojmu »*članek*« je mišljen poseben novinarski žanr interpretativne zvrsti in ne oznaka za novinarsko (ali medijsko) besedilo nasploh. Članek razloži družbeno pomembne pojave, procese in stanja tako, da čim bolj celovito odgovori na naslovnikova vprašanja o zadevnem predmetu (različni pogledi na predmet, nastanek in razvoj problema).
 - Pri pojmu »*izvirni članek*« je mišljen članek, ki izraža visok delež avtorstva.
5. zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo (6 točk)⁵
6. povprečno število prodanih izvodov tiskanih medijev - povprečno število prodanih izvodov na posamezno edicijo za preteklo leto (5 točk)⁶

² Vsak element merila (kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost) je ovrednoten z največ 11 točkami.

³ Natančna specifikacija točkovanja:

glede na delež splošoinformativnih, kulturnih, znanstvenostrokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin v projektu, pri čemer bo ocena predstavljala seštevek vseh zgoraj navedenih vsebin:

- od 0 do 60 % - 0 točk;
- od (vključno) 60 do 80 % - 5 točk;
- od (vključno) 80 do 100 % - 10 točk.

⁴ Natančna specifikacija točkovanja:

- do 10 izvirnih člankov - 0 točk;
- od (vključno) 10 do 30 izvirnih člankov - 5 točk;
- od (vključno) 30 in več izvirnih člankov - 10 točk.

⁵ Natančna specifikacija točkovanja (pri tem merilu je 6 najvišja možna skupna višina točk):

- ohranitev števila zaposlenih – 2 točki;
- povečanje števila zaposlenih za enega ali več – 4 točke;
- ohranitev pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo – 1 točka;
- povečanje pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo za eno ali več – 2 točki.

⁶ Natančna specifikacija točkovanja:

- dnevniki za vsakih 6.000 prodanih izvodov dobijo 1 točko, vendar je najvišje število možnih točk 5;

7. pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti (3 točke)
8. zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije (2 točki).

b) Merila za ocenjevanje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij (možnih je 100 točk po posameznem članu strokovne komisije, tj. skupaj 500 točk):

1. kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave (44 točk)⁷
 2. pomen projekta za razvoj slovenske kulture in jezika (20 točk)
 3. pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete (15 točk)
 4. pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine (10 točk)⁸
 5. zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo (6 točk)⁹
 6. pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti (3 točke)
-

- ostala periodika za vsakih 1.500 prodanih izvodov dobi 1 točko, vendar je najvišje število možnih točk 5.

⁷ Velja enak način točkovanja in enaka opredelitev pojmov kot pri PODROČJU A); a) Merila za ocenjevanje programskih vsebin tiskanih medijev, 1. točka.

⁸ Natančna specifikacija točkovanja:

glede na delež splošnoinformativnih, kulturnih, znanstvenostrokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin v projektu, pri čemer bo ocena predstavljala seštevek vseh zgoraj navedenih vsebin:

- od 0 do 60 % - 0 točk;

- od (vključno) 60 do 80 % - 5 točk;

- od (vključno) 80 do 100 % - 10 točk.

⁹ Velja enak način točkovanja in enaka opredelitev pojmov kot pri PODROČJU A), a) Merila za ocenjevanje programskih vsebin tiskanih medijev, 5. točka.

7. zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoteženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije (2 točki).

Merila za ocenjevanje programskih vsebin s PODROČJA B:

Merila za ocenjevanje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa (možnih je 115 točk po posameznem članu strokovne komisije, tj. skupaj 575 točk):

1. pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin (25 točk)
2. kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave (44 točk)¹⁰
3. pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine (10 točk)¹¹
4. zagotavljanje upoštevanja načela kulturne raznolikosti, načela enakih možnosti spolov ter uveljavljanja strpnosti (10 točk)
5. omogočanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in obveščenosti lokalnim in manjšinskim skupnostim in ali se razširja v manjšinskih jezikih (10 točk)
6. zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo (6 točk)¹²
7. pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti (3 točke)
8. zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoteženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije (2 točki)
9. nepridobitnost programa (5 točk)¹³.

Na podlagi predloga strokovne komisije je minister izdal o vsaki formalno ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis, izdal posamično odločbo, s katero je odločil o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi sofinanciranja posameznega projekta. Z izbranimi prijavitelji so se na podlagi odločb o

¹⁰ Vsak element merila (kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost) je ovrednoten z največ 11 točkami. Enaka opredelitev pojmov kot pri PODROČJU A), a) Merila za ocenjevanje programskih vsebin tiskanih medijev, 1. točka.

¹¹ Velja enak način točkovanja kot pri poglavju PODROČJU A), b) Merila za ocenjevanje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij, 4. točka.

¹² Velja enak način točkovanja in enaka opredelitev pojmov kot pri poglavju PODROČJU A), a) Merila za ocenjevanje programskih vsebin tiskanih medijev, 5. točka.

¹³ Samo izdajatelj, katerega program ima status nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, prejme 5 točk.

odobritvi sofinanciranja sklenile pogodbe o financiranju in izvedbi projektov. Rezultati javnega razpisa so bili javno objavljeni na spletni strani ministrstva.

Razpis je določal tudi možnost pravnih sredstev in sicer je lahko prijavitelj v roku 30 dni od prejema odločbe vložil tožbo na Upravno sodišče RS. V skladu s petim odstavkom 94. člena ZUJIK je vložitev tožbe dovoljena zaradi bistvenih kršitev postopka, izbire izvajalca, ki ne izpolnjuje pogojev oziroma očitne kršitve kriterijev vrednotenja in ocenjevanja. Vložena tožba ne zadrži podpisa pogodb z drugimi izbranimi prijavitelji.

Stroški in poraba sredstev

Razpis določa rok za zahtevke prijaviteljev za izplačilo in rok za porabo pridobljenih sredstev. Tako morajo prijavitelji, ki so jim bila dodeljena sredstva na podlagi Razpisa, svoje zahtevke za izplačilo oddati najkasneje do 01. 10. 2017, vsa pridobljena sredstva pa porabiti do 31. 12. 2017. Pri tem so sofinancirani lahko le uveljavljani in izkazani upravičeni stroški. V Razpisu je določeno tudi obdobje upravičenosti stroškov, in sicer od 01. 01. 2017 do 31. 12. 2017. Prijavitelji, izbrani v sofinanciranje na podlagi Razpisa, so dolžni vse upravičene stroške, ki jih bodo uveljavljali v okviru zahtevka za izplačilo in zaključnega vsebinskega in finančnega poročila, izkazati z dokazili o nastanku stroška in dokazili o plačilu stroška (potrdila o izvedenih plačilih). V 11. točki Razpisa je opredeljeno, kaj se šteje kot dokazilo o nastanku stroška oziroma potrdilo o izvedenih plačilih, ter drugi pogoji v zvezi s tem.

V finančni konstrukciji, ki predstavlja enega od obveznih sestavin vloge, je lahko prijavitelj navedel le upravičene stroške. Upravičeni stroški so neposredni stroški, ki so potrebni za produkcijo programskih vsebin projekta, opredeljenih v prijavi prijavitelja, ter so skladni z načeli dobrega finančnega poslovanja, zlasti glede cenovne primernosti in stroškovne učinkovitosti. Natančneje so upravičeni stroški prikazani v Navodilih.

Med upravičene stroške v skladu z Razpisom (11. točka) štejejo:

- stroški osebja, neposredno povezani z izvedbo prijavljenega projekta (avtorji prispevkov, fotografi, karikaturisti, radijski in televizijski voditelji, snemalno osebje). Pri stroških osebja se lahko uveljavljajo samo ure, ko je zaposleni izvajal aktivnosti, namenjene projektu;
- stroški drugih storitev, ki so neposredno povezane s projektom (stroški avtorjev prispevkov, fotografov, karikaturistov, radijskih in televizijskih voditeljev, snemalnega osebja, potni stroški, ki so nastali pri izvajanju projekta ter so povezani s produkcijo vsebin).

Razpis posebej navaja, da neupravičeni stroški niso predmet sofinanciranja. V primeru navajanja neupravičenih stroškov v finančni konstrukciji s strani prijavitelja, se vrednost projekta, v primeru, da je ta prijavitelj izbran v sofinanciranje, zniža za višino v finančni konstrukciji navedenih neupravičenih stroškov.

Med neupravičene stroške v skladu z Razpisom (11. točka) sodijo:

- davek na dodano vrednost za davčne zavezance po Zakonu o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 40/12-ZUJF, 83/12in 46/13 – ZIPRS1314-A);
- stroški distribucije;
- stroški tiska;
- stroški promocije in prikazovanja;
- stroški storitev agencijskih novic;

- stroški informacijskih in telekomunikacijskih storitev;
- stroški kostumografije, maske in scenografije;
- stroški infrastrukturne nadgradnje in stroški najema, lizinga ali nakupa osnovnih sredstev (najem dvorane, studia, snemalna oprema, računalniška oprema, vozila...);
- stroški nadomestil, plačanih kolektivnim organizacijam za varstvo avtorske in sorodnih pravic;
- režijski stroški (amortizacija, stroški materiala, stroški administracije, stroški računovodskih in finančnih storitev –npr. stroški zavarovanja ter stroški kreditov in drugih finančnih transakcij...);
- drugi stroški, ki niso v neposredni povezavi z izvedbo projekta oz. nastankom sofinancirane programske vsebine.

B) Evalvacija meril za izbor

Identifikacija prednosti in slabosti meril

Merila za izbiro projektov izhajajo neposredno iz Uredbe o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (natančno jih določa 10. člen tega dokumenta). Zajemajo informativne (pravica do obveščeniosti, objektivno obveščanje javnosti), kulturne (skrb za slovenski jezik in identiteto, ohranjanje nacionalne in kulturne dediščine, kulturna raznolikost), politične (skrb za objektivno in uravnoteženo poročanje o političnem dogajanju), socialne (skrb za zaposlovanje medijskih ustvarjalcev) in regionalne vidike (pomen medija za posamezno regijo); poleg tega pa sta izpostavljeni še kvalitativna (kakovost, izvirnost, aktualnost, komunikativna prepričljivost) in kvantitativna (obseg prodaje, število prispevkov) dimenzija medijskega ustvarjanja. Nekatera merila so skupna za Področji A in B, nekatera pa so specifična za posamezno področje.

Pregled posameznih meril:

- *Kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave* (velja za prijave s Področij A in B): Gre nedvomno za najpomembnejše izmed meril na obeh razpisnih področjih, zato je pravilno, da je njegova teža v smislu števila točk med vsemi največja. V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) se je število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) povečalo za 4 točke (iz 40 točk na 44 točk).
- *Zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo* (Področji A in B): Gre za pomembno merilo, vendar mora biti v primeru odobrenih projektov natančno spremljano, ali se to zaposlovanje udejanja. V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2015 (JPR –MV–2015) se je število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2016 (JPR –MV–2016) zmanjšalo za polovico (iz 10 točk na 5 točk), nato pa v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) povečalo za 1 točko (iz 5 točk na 6 točk).

- *Zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije (Področji A in B):* To merilo je nedvomno pomembno za splošno-informativne medije; ne pa ta tiste, ki so specializirani za druga področja.

- *Pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti (Področji A in B):* Gre za relevanten vidik, ki je pa že zajet delno v merilu 'kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave', delno pa se pokriva z merilom 'zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije'.

- *Pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine (Področji A – elektronski mediji in B):* Gre za pomemben vidik s stališča javnega interesa na področju medijev, zato bi to merilo smiselno uporabiti pri vseh tipih projektov (tudi pri tiskanih medijih). V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) v razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) kulturne programske vsebine izgubljajo na pomenu, saj je bilo na njihovi podlagi v letu 2016 mogoče pridobiti 5 točk; preostalih 5 dodatnih točk pa je bilo mogoče pridobiti na podlagi ustreznega deleža splošno-informativnih, znanstveno-strokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin v projektu. V razpisu iz leta 2017 pa je bilo mogoče pridobiti skupno 10 točk, pri čemer je glede na delež splošnoinformativnih, kulturnih, znanstvenostrokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin v projektu ocena predstavljala seštevek vseh pravkar navedenih vsebin. Ocenjujemo, da bi bilo potrebno pripisovanje večje relevantnosti kulturnim programskim vsebinam ohraniti, in sicer zaradi doseganja ciljev razpisa, ki med drugim vključujejo 'ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete ter slovenskega jezika' in 'spodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev, medijske refleksije umetnosti in kulture ter kulture javnega dialoga'.

- *Pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete (Področje A – elektronski mediji):* V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) se je število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) zmanjšalo za 5 točk (iz 20 točk na 15 točk). Podobno kot pri prejšnjem merilu ocenjujemo, da bi bilo potrebno pri tem merilu raje ohraniti višje število točk, in sicer zaradi doseganja ciljev razpisa, navedenih v prejšnji alineji.

- *Pomen projekta za razvoj slovenske kulture in jezika (Področje A – elektronski mediji):* Gre za pomemben vidik medijskega delovanja, zato je nenavadno, da je kot merilo vključen samo pri projektih s Področja A za elektronske medije – ne pa pri ostalih projektih. To merilo se pokriva z merilom iz predhodne alineje (*Pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete*), tako da bi ju veljalo združiti.

- *Pomen za posamezno regijo oziroma lokalno skupnost (Področje A – tiskani mediji):* Pomen za regije je nedvomno relevanten pri programih s statusom posebnega pomena; medtem ko je pri tiskanih medijih to močno vprašljivo, sploh če je cilj spodbuditi čim širši doseg nekega medija.

- *Obseg splošno-informativnih, kulturnih, znanstveno-strokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin (Področje A – tiskani mediji):* To merilo je zelo pomembno z vidika smotrov razpisa, tako da bi ga veljalo aplicirati tudi na ostale medije. Pri tem se točkovanje v Razpisu spreminja na smiselno enak način kot pri merilu 'Pomen izvedbe v projektu predlaganih

programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine'. S spremembo točkovanja kulturne programske vsebine izgubljajo na pomenu. V smeri doseganja ciljev razpisa ocenjujemo, da bi bilo potrebno pripisovanje večje relevantnosti kulturnim programskih vsebinam ohraniti.

- *Povprečno število objavljenih izvirnih člankov v posamezni številki (Področje A – tiskani mediji):* To vidik je že zajet v prvem izmed navedenih meril ('kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave'), tako gre v precejšnji meri za podvajanje. Zato ocenjujemo, da bi bilo za naslednje leto smiselno razmisliti o določitvi manjšega števila možnih točk pri tem merilu. V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) se je namreč število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) povečalo za 5 točk (iz 5 točk na 10 točk).
- *Povprečno število prodanih izvodov tiskanih medijev (Področje A – tiskani mediji):* To merilo je diskutabilno, saj naj bi bil namen razpisa pomagati medijem s kakovostnimi vsebinami, da povečajo svoj domet med občinstvom. Visoko nakladni tiskani mediji potrebujejo bistveno manj takšne pomoči.
- *Pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin (Področje B):* To je eno ključnih meril za presojo programov s statusom posebnega pomena, zato je primerno, da ima pri ocenjevanju projektov veliko težo. V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) se je število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) zmanjšalo za 3 točke (iz 28 točk na 25 točk).
- *Zagotavljanje upoštevanja načela kulturne raznolikosti, načela enakih možnosti spolov ter uveljavljanja strpnosti (Področje B):* To merilo zajema pomembne vidike, vendar bi ga bilo smiselno nekoliko redefinirati – v smislu, da bi se nanašalo na strpnost in enakopravnost v vseh kontekstih. Primerno bi ga bilo aplicirati na obe področji. V primerjavi z javnim razpisom iz leta 2016 (JPR –MV–2016) se je število točk, ki jih je možno doseči pri tem merilu, v javnem razpisu iz leta 2017 (JPR –MV–2017) zmanjšalo za 10 točk (iz 20 točk na 10 točk). Glede na dejstvo, da iz zaključnega poročila Strokovne komisije izhaja, da poseben problem v predlaganih projektih predstavljata nestrpnost in sovražni govor, zato bi bilo potrebno temu merilu nameniti še višje število točk.
- *Omogočanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in obveščenosti lokalnim in manjšinskim skupnostim in ali se razširja v manjšinskih jezikih (Področje B):* Ta vidik je pomemben za presojo programov s statusom posebnega pomena, vendar se v precejšnji meri prekriva z merilom 'pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin', tako da bi ju veljalo združiti.
- *Neprireditnost programa (Področje B):* To merilo je primerno, saj ustreza namenu javnega financiranja medijskih vsebin.

Rečemo lahko, da v splošnem ta merila pokrivajo ključne dimenzije medijskega delovanja, se pravi tiste, ki so predmet javnega interesa. Vendar so nekoliko preveč razpršena. Nekatera od njih niso posebej relevantna za določene tipe projektov, druga niso aplicirana na področja, kjer bi bilo to smiselno.

Glavni problem je v sami opredelitvi medija. Opredelitev, kot jo najdemo v Razpisu, je preširoka. To povzroča prijavljanje zelo specializiranih strokovnih publikacij (strokovnih revij, društvenih

publikacij itd.), ki izhajajo zelo poredko (denimo enkrat na leto) in ki so namenjena zelo majhnemu številu ljudi.

Tako bi bilo smiselno zreducirati obseg upravičencev za financiranje na način, da se ožje definira sam koncept medija ter da se v tej zvezi zaostri pogoje glede frekventnosti (npr. da so do financiranja upravičeni mediji, ki izhajajo/so predvajani vsaj enkrat mesečno).

V sedanjem razpisu je opazna kolizija med splošno orientiranostjo določenih meril na eni strani in visoko stopnjo specializiranosti velikega števila medijskih vsebin, ki kandidirajo za javno financiranje. Nekatera merila tako za presojo primernosti določenih vlog preprosto niso relevantna. Vprašamo se lahko denimo, kakšen smisel ima merilo 'zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije' za presojo projektov, ki so namenjeni kulturnim, izobraževalnim, znanstvenim ali mladinskim vsebinam?

V tem smislu bi bilo primerno merila diverzificirati. Za nekatera merila je smiselno, da ostanejo skupna, druga pa je smiselno specificirati glede na tematsko področje, ki ga pokrivajo določene medijske vsebine. Tako bi npr. merilo 'zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije' veljalo zgolj za splošno informativne medije (to je še posebej relevantno pri tiskanih medijih). Tisti, ki so bolj specializirani, denimo za kulturno, izobraževalno, znanstveno itd. področje, pa bi bili presojani po merilih, ki so prilagojena tem področjem.

Strokovna komisija je ugotovila pomanjkanje inovativnosti predlaganih projektov. V primerih, kadar pa določeni predlagani projekti vendarle predstavljajo inovativne ideje, nove pristope oziroma vsebine, so ti pogosto zavrženi zaradi kriterijev, ki niso povezani s samo inovativnostjo ideje (zaposlovanje, pravica do javnega obvescanja, objektivno in uravnovezeno obvescanje, zahtevane, vsebine, pomen za regijo ...). Zato podpiramo idejo Strokovne komisije, da je potrebno pripisovanje večjega pomena kriterijem oziroma merilom, ki ovrednotijo predlagani projekt, ne pa mediju, ki ga prijavlja.

Za izvedbo prilagoditve meril v skladu s priporočili bi bila potrebna sprememba zakonodajnega okvira. Zato predlagamo sprožitev postopkov, ki bodo to omogočili.

Pregled in analiza ocenjevanja in izbora vlog

Strokovna komisija je pregledala, preučila in ocenila 137 (popolnih) vlog (od skupno 141 vlog), ki so ustrezale vsem razpisnim zahtevam Razpisa. 106 vlog se je zadevalo področja A, 31 vlog se je nanašalo na področje B.

Iz zaključnega poročila strokovne skupine (iz l. 2017) izhaja ocena, da je bilo delo v zvezi z ocenjevanjem projektov zelo obsežno (četudi naj bi prijavitelji prejeli sklepe o (ne)izbiri mesec dni prej kot običajno) in da bi morale teči hitreje in učinkoviteje. To bi lahko poenostavili z/s:

- zahtevo po oddajanju vlog v elektronski obliki – tu gre dodati, da je bil komisiji predstavljen novi nastajajoči portal, ki naj bi bil uporabljen za prihodnje razpise Ministrstva za kulturo, kar člani komisije ocenjujejo kot pozitivno;
- ocenjevanjem samo tistih prijav, ki v celoti izpolnjujejo vse - tudi formalne – razpisne pogoje;

- doslednim uveljavljanjem pravil o maksimalni dolžini posamezne vloge (tudi k temu bi lahko pomagalo oddajanje vlog v elektronski obliki);
- zahtevo po oddaji samo predpisanih obveznih prilog, ki dokazujejo trditve v prijavi;
- zahtevo po oddaji obvezne priloge (pri tiskanih medijih), in sicer o izpolnjevanju Zakona o obveznem izvodu;
- posodobitvijo spletne aplikacije – tu gre dodati, da je bila članom komisije predstavljena nova aplikacija, ki naj bi v prihodnjem letu (2018) služila tudi za JPR-MV-2018, kar člani komisije ocenjujejo kot ustrezno in primerno.

Komisija je pri tem ocenila:

- da so cilji razpisa deloma doseženi;
- da so državljani zaradi učinkovanja državne pomoči skozi zadevni razpis morda nekoliko bolje in bolj vsestransko obveščeni, toda še vedno ostajajo na zemljevidu Republike Slovenije 'sive lise';
- da zaradi plasmaja razpisnih sredstev ni izrazito večje pluralnosti in večje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev.

Ti cilji bi bili po mnenju komisije lahko doseženi ob:

- preveritvi razvida medijev;
- preprečitvi povezav in posledičnih koncentracij ter »kartelizacije« medijske krajine pri črpanju razpisnih sredstev;
- izločitvi tistih medijev iz dodelitve sredstev, ki projektov ne izvajajo neposredno sami, temveč za izvajanje angažirajo podizvajalce;
- povečanju obsega sredstev za financiranje sklopa A.

Komisija navaja, da bi na prihodnjem razpisu (2018) želela pregledati zaključna poročila vseh tistih projektov, ki so bili v zadnjem obdobju (zadnja tri leta) sofinancirani prvič.

Pri tem je komisija poudarila, da pri pripravi Razpisa niso bile upoštevane pripombe in usmeritve članov strokovnih komisij, ki so jih ti dajali vsako leto po končanem razpisu. Evalvatorji priporočamo za potrebe prihodnjih razpisov ustrezen razmislek financerja ob navedbi komisije, da ni smiselno, da vsaka komisija ugotovi približno identično stanje in poda podobne napotke za nadaljnje razpise, novi razpisi pa kljub temu ne vključujejo ustreznih popravkov, ki bi sledili ugotovitvam komisije.

Člani strokovne komisije pri oddanih projektih pogrešajo izvirnost, inovativnost. Po njihovem nivoju prijav v povprečju ni prav visok. Menijo namreč, da večina projektov vsebuje že objavljane vsebine, redne rubrike in priloge, ki jim prijavitelji za potrebe razpisa dajo neko skupno, izmišljeno ime, ki ga v tiskanih medijih in programskih shemah radiodifuznih medijev ne najdemo. Z izmišljenim imenom se izognejo določilu, da lahko vsak medij prijavi le en projekt. Predlagamo tudi posodobitev Navodil in spletne aplikacije na način, ki bo preprečeval obid določila, da lahko posamezen medij odda samo eno prijavo.

Strokovna komisija je identificirala tudi problem oddaje projektov z enako vsebino kot predlagani projekti iz prejšnjih let. Zato za v prihodnje močno sugeriramo natančno seznanitev članov komisije s prijavi minulih let. V ta namen podpiramo tudi idejo posodobitve Navodil, ki bi lahko pripomogle k odpravi opisanega problema, kot tudi k odpravi problema prekrivanja predstavitev

medija in projekta. Sistem ocenjevanja projektov je potrebno posodobiti na način, da bo ta prvenstveno izločal slabo napisane prijave, kar pa ne nakazuje le na nujnost podobitve Navodil, pač pa tudi nujnost posodobitve spletne aplikacije ter omogočanja elektronske prijave prijavitelja. Kot pozitiven korak v tej smeri vidimo nov nastajajoči portal za razpise Ministrstva za kulturo in novo spletno aplikacijo, ki naj bi bila uporabljena za naslednji razpis (2018, JPR-MV-2018) – dejanski rezultati in učinki teh prizadevanj bodo torej znani ob naslednjem razpisu. Poleg tega pa velja razmisliti o relevantnih kriterijih za ocenjevanje projektov, kar je bilo že nakazano v prejšnjem poglavju ('Identifikacija prednosti in slabosti meril').

C) Analiza izbranih projektnih predlogov

Število in vrednost vlog

V letu 2017 je bilo za sofinanciranje oddanih skupno 141 vlog. Od tega jih je bilo 137 sprejetih v ocenjevanje, saj so bile štiri zavržene, ker prijavitelj ni bil upravičen za sofinanciranje oziroma ker vloge v roku niso bile dopolnjene. Postopek, ki je omogočal ustrezno dopolnitev vlog, verjetno pa tudi boljša seznanjenost prijaviteljev s pravili, sta tako omogočila, da je bilo v vsebinsko ocenjevanje sprejetih kar 97 odstotkov vseh oddanih vlog, kar je malce več kot leto poprej in skoraj toliko kot dve leti poprej, ko je bil rezultat glede tega najugodnejši (Glej Tabelo 1).

Tabela 1: Pregled gibanj projektnih prijav in njihovega financiranja 2006-2017

Leto	Prispele vloge	Popolne vloge	Število sofinanciranih projektov (izplačana sredstva)	Odobrena sredstva v EUR	Delež popolnih vlog	Delež sofinanciranih projektov	Sredstev na projekt
2006	980	877	282	4.069.416,67	89,49%	32,16%	14430,56
2007	504	398	202	4.204.330,00	78,97%	50,75%	20813,51
2008	516	414	141	4.189.589,00	80,23%	34,06%	29713,40
2009	488	346	120	3.600.000,00	70,90%	34,68%	30000,00
2010	375	322	90	3.034.252,90	85,87%	27,95%	33713,92
2011	330	294	112	2.998.729,21	89,09%	38,10%	26774,37
2012	208	185	60	2.166.200,00	88,94%	32,43%	36103,33
2013	195	172	53	1.598.500,00	88,21%	30,81%	30160,38
2014	171	154	44	1.233.000,00	90,06%	28,57%	28022,73
2015	178	175	51	1.793.349,00	98,31%	29,14%	35163,71
2016	140	135	58	1.913.859,63	96,42%	42,96%	32997,58
2017	141	137	58	1.910.598,06	97,16%	42,33%	32941,34

Sofinanciranih je bilo 58 projektov oziroma 42 odstotkov vseh projektnih predlogov, zanje pa je bilo odobrenih skupno 1.910.598,06 EUR. Povprečen projekt je bil sofinanciran s 32.941,34 EUR. Pripominjamo, da je bilo sicer sprva s strani komisije odobreno sofinanciranje še za pet dodatnih projektov (štirje projekti s področja A in en projekt s področja B), kar pomeni da je bilo prvotno v

sofinanciranje predlaganih 63 projektov, prvotni znesek odobrenih sredstev pa je bil skladno s tem nekoliko višji (1.947.011,06 EUR). Ker je pet prijaviteljev, katerih prijavljeni projekti so bili predlagani v sofinanciranje, bodisi odstopilo od pogodbe bodisi niso oddali zahtevka za izplačilo sredstev, je dejansko število sofinanciranih projektov nekoliko nižje (tj. 58). Tozadevnih pet projektov zato ni upoštevano v pričujoči analizi.

Ob tem je vsekakor na mestu vključitev časovne primerjalne perspektive. Kot nam kažeta Tabela 1 in Grafikon 1, razpisa v letu 2017 sicer ne moremo šteti kot nadaljevanja premika iz leta 2015, ko so sredstva, odobrena za sofinanciranje, prvič po letu 2007 narasla. Pri tem je potrebno upoštevati, da se »odobrena sredstva v EUR« v Tabeli 1 in Grafikonu 1 nanašajo le na sredstva, ki so bila odobrena in tudi dejansko izplačana prijaviteljem. Kot navedeno v prejšnjem odstavku, pa je bil prvotni znesek odobrenih sredstev nekoliko višji, a zaradi razlogov na strani izbranih prijaviteljev sredstva niso bila izplačana. Zato bi lahko zaključili, da se je premik iz leta 2015 v resnici nadaljeval tudi v letu 2017, a zaradi navedenih razlogov se ta premik v praksi ni pokazal.

Težavo pa vidimo v tem, da se je glede števila prijaviteljev po rahlo pozitivnem premiku v letu 2015 (podobno kot v letu 2016) tudi v letu 2017 nadaljeval izrazito negativni trend v upadanju števila prijaviteljev. Teh je bilo namreč le še 141 (kar je le eden več kot v letu 2016), kar predstavlja komaj 79% števila prijaviteljev iz leta 2015 oziroma le 14% glede na prvi razpis v letu 2006. Oba trenda sta razvidna iz Grafikona 2. V letu 2017 je bilo tako vsebinske presoje deležnih 6,5-krat manj popolnih vlog kot leta 2006, 4,7-krat manj pa jih je bilo sprejeto v sofinanciranje. Pri tem gre še enkrat opozoriti, da je bilo sicer v sofinanciranje sprejetih pet projektov več (torej skupno 63 projektov), a zaradi razlogov na strani prijaviteljev (odstop od pogodbe, neoddaja zahtevka za izplačilo sredstev) sredstva niso bila izplačana.

Grafikon 1: Gibanje izplačanih sredstev

Grafikon 2: Gibanje števila oddanih popolnih vlog in števila sofinanciranih projektov

Ker pa so se potencialni prijavitelji večinoma prilagajali gibanju (torej dolgotrajnemu upadanju) razpisnih sredstev in očitno niso zaznali pozitivnega premika zadnjih treh let v smislu povečanega sofinanciranja, je bila povprečna verjetnost, da je posamezna projektna prijava tudi dejansko pripeljala do sofinanciranja, skozi večino let precej stabilna: večinoma med 27 in 35 odstotki. V letu 2016 pa pri tem že zaznamo bistven premik, ki se je nadaljeval tudi v letu 2017, ko je bilo v financiranje sprejetih kar 43% projektov. Po eni strani je to za prijavitelje sicer pozitivno, a lahko predstavlja tudi potencialno grožnjo zaradi zmanjšane tekmovalnosti: v smeri bodisi upada kakovosti sofinanciranih projektov, bodisi v smeri težav pri porabi celotnih sredstev. **Večanje količine sredstev brez večje promocije razpisa in spodbujanja izvajalcev k prijavi lahko zato v perspektivi postane problem.** Pri tem gre dodati, da je odstotek sofinanciranih projektov za leto 2017 še višji (45,98% projektov), če upoštevamo tudi projekte, ki so bili sicer sprejeti v sofinanciranje, a zaradi razlogov na strani prijaviteljev ni prišlo do izplačila sredstev.

Ob tem pa lahko opozorimo tudi na dolgoročni trend rasti povprečnih sredstev, s katerimi je podprt posamezen projekt. Grafikon 3 nam glede tega kaže – sicer ob določenih nihanjih – na trend rasti. Če je povprečen projekt v letu 2006 prejel manj kot 14.500 EUR, je v letu 2017 prejel skoraj 33.000 EUR oziroma 2,3-krat več (podobno kot v letu 2016). Visoko sofinanciranje na odobreni projekt v letih 2016 in 2017 je mogoče prav tako povezati z dejstvom, da število projektnih prijav ni sledilo znatnemu povečanju v razpoložljivih sredstvih glede na leto 2015.

Grafikon 3: Gibanje povprečne količine sredstev na projekt

Postopno omejevanje zainteresiranih prijaviteljev na razmeroma ozek krog (ki se z leta v leto tudi v veliki meri ponavlja) v kombinaciji z dokaj stabilnimi razpisnimi pravili, pa je pripeljal tudi do relativno visoke kompetentnosti prijaviteljev za ustrezno oblikovanje prijav. Delež formalno ustreznih vlog je bil tako že četrto leto zapored višji od 90%, kar je delež, ki ni bil dosežen v nobenem letu pred tem. Kljub temu pa so bile v kar 19 primerih vseeno potrebne dopolnitve.

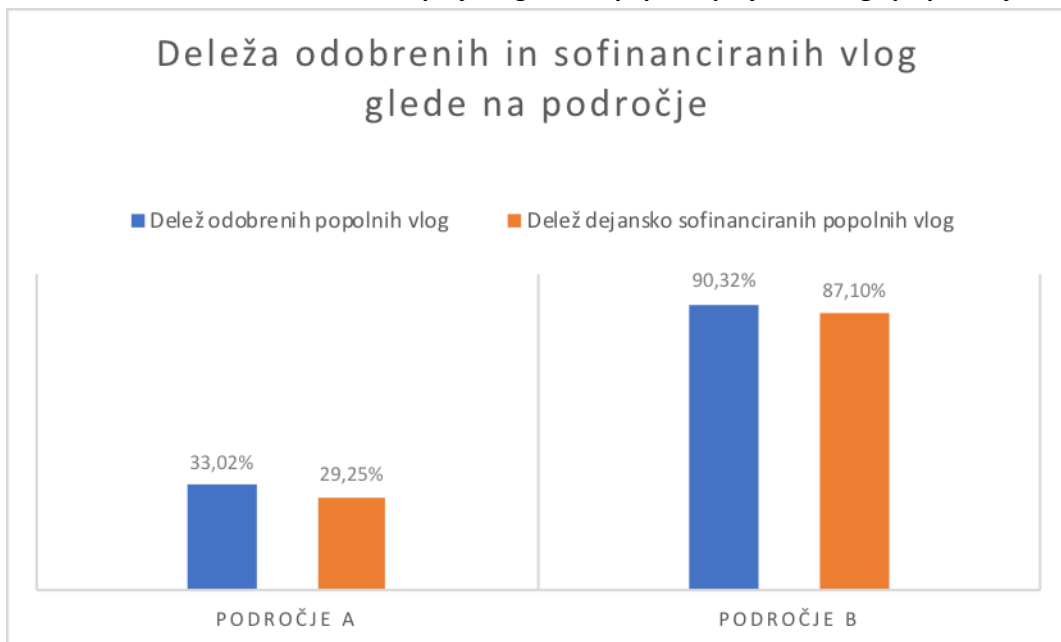
Pregled dodeljenih finančnih sredstev glede na razpisno področje

Vendar so navedeni sumarni podatki o odobrenem sofinanciranju brez prave vrednosti in v nekem smislu celo zavajajoči, če ne upoštevamo bistvenih razlik, ki izhajajo iz obeh razpisanih področij, tj. A in B. Razmerje med številom projektnih predlogov, številom odobrenih predlogov in številom dejansko sofinanciranih projektov je namreč med tema področjema zelo različno.

Na področju A je bilo oddanih 106 popolnih vlog. Od tega jih je bilo v sofinanciranje predlaganih 35 oziroma vsak približno vsaki tretji projekt. Na področju B jih je bilo popolnih vlog 31, za sofinanciranje pa jih je bilo odobrenih kar 28 oziroma približno 90 odstotkov. Na področju A je bilo dejansko sofinanciranih 31 projektov, pa področju B pa 27 projektov. V primeru 4 projektov na področju A in 1 projekta na področju B do dejanskega sofinanciranja ni prišlo, ker je prijavitelj bodisi odstopil od pogodbe bodisi ni oddal zahtevka za izplačilo sredstev.

Verjetnost, da je bil formalno popoln projektni predlog sofinanciran na področju A je bila v letu 2017 tako približno 29-odstotna (to je več kot leto pred tem in znatno več kot v letu 2015), na področju B pa kar 87-odstotna (kar je nekoliko manj kot leto pred tem).

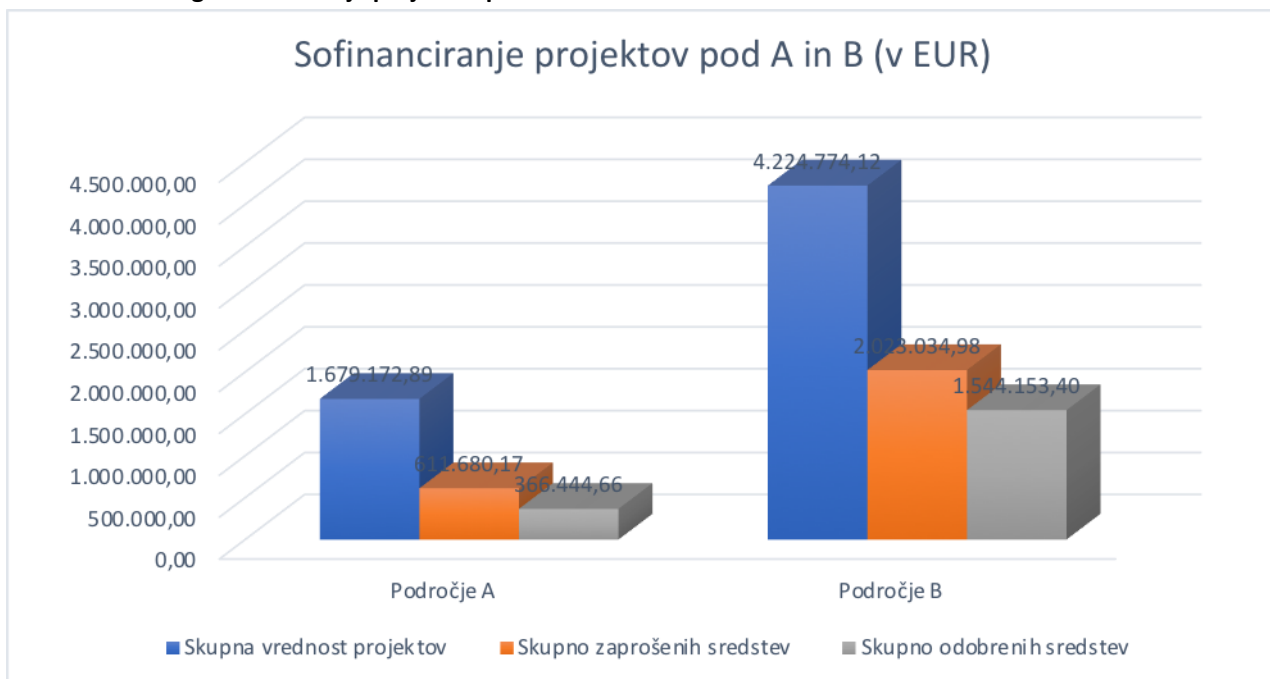
Grafikon 4: Odobreni in sofinancirani projekti glede na popolne projektne vloge po področjih

Vendar je še bolj kot število projektov pomemben njihov finančni obseg. Skupna vrednost sofinanciranih projektov je bila namreč na področju B (4.224.774,12 EUR) 2,5-krat večja kot na področju A (1.679.172,89 EUR) (leto pred tem je bila približno 3-krat večja). S strani Ministrstva odobrena sredstva pa so na področju B (1.544.153,40 EUR) 4,2-krat večja kot na področju A (366.444,66 EUR).

Podrobnejši prikaz je viden na Grafikonu 5.

Grafikon 5: Obseg sofinanciranja projektov pod A in B

In kakšen je povprečen finančni profil projekta glede na področje? Kot je razvidno iz Tabele 2, je povprečen projekt na področju A vreden dobrih 54.000 EUR, na področju B pa dobrih 156.000 EUR. Prijavitelji na področju A so v povprečju ciljali na 45 odstotkov sofinanciranja, prijavitelji na področju B pa na približno 48 odstotkov sofinanciranja. Ministrstvo jim je pri tem ustreglo v 59-odstotnem deležu na področju A in 75-odstotnem deležu na področju B, tako da je bilo dejansko sofinanciranje 26-odstotno na področju A in 36-odstotno na področju B. Povprečen projekt na področju A je tako prejel 11.820 EUR, na področju B pa 57.190 EUR. Delež lastnih sredstev je bil na področju B sicer nekoliko višji kot na področju A. Natančni odstotki so razvidni iz Tabele 2.

Tabela 2: Povprečna razmerja pri sofinanciranju za projekt na področju A in projekt na področju B

Področje (tip)	Odobreni delež glede na zaproseno (%)	Delež glede na skupno vrednost projekta (%)	Zaprosena sredstva na projekt (€)	Zaprošeni delež glede na skupno vrednost projekta (%)	Skupna vrednost projekta (€)	Skupno odobrena sredstva na projekt (€)
A	59,23	26,91	19.731,62	45,00	54.166,87	11.820,80
B	75,74	36,96	74.927,22	48,63	156.473,12	57.190,87
Skupno povprečje	67,49	31,94	47.329,42	46,82	105.320,00	34.505,84

V tabelah 3 in 4 nadalje podajamo pregled odobrenih sredstev po posameznih projektih za področji A in B.

Tabela 3: Pregled sredstev po projektih za področje A.

Projekt	Prijavitelj	Odobreno financiranje v EUR	Vrednost celotnega projekta
Aktivni državljani Primorske	PRIMORSKE NOVICE D.O.O.	19.004,41	55.895,32
Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu	POD ČRTO, Zavod za ustvarjanje kakovostnega novinarstva	20.400,00	60.000,00
Mislimo naš svet	DNEVNIK, d.d.	20.400,00	100.326,58
www.ludliteratura.si	LUD LITERATURA	4.760,00	14.000,00
Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer	ČASNIK VEČER d.o.o.	18.900,00	344.120,38
KonTeksti na AirBeletrini	BELETRINA	14.187,60	45.040,00
A propos...kultura in gospodarstvo	Skupina Kaos d.o.o.	7.402,50	23.500,00
Mladina kultura	MLADINA d.d.	18.900,00	71.039,40
BuklaPlus - Berimo Slovence v Bukli plus	UMCO d.d.	9.170,91	29.114,00
Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina	DRUŽINA d.o.o.o.	11.868,74	39.562,49
Vrtiljak vsakdana	Šolski razgledi d.o.o.	12.187,49	40.642,95

Priloga GG+/Snovanja	GORENJSKI GLAS D.O.O. KRANJ	18.000,00	115.388,00
Manjšina o manjšini - prispevki za pridobivanje novih, mladih bralcev in vzgoja mladih za medije	Zavod za informativno dejavnost madžarske narodnosti	2.929,20	9.644,00
Ogledalo Slovenije	TSmedia d.o.o.	18.000,00	75.884,64
Življenje in tehnika	TEHNIŠKA ZALOŽBA SLOVENIJE D.D.	17.518,49	72.993,72
Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani	REPORTER MEDIA d.o.o.	17.855,53	59.518,44
Zamejski utrip	ZAVOD MULTIMEDIA PANONIJA LJUTOMER	2.997,00	9.990,00
Outsider - revija, ki presega meje	AUTSIDER Z.O.P., zavod za oblikovanje prostora	16.530,00	67.000,00
Razpotja	Društvo humanistov Goriške	5.355,15	18.790,00
(Iz)brano	Podjetje za informiranje Murska Sobota d.o.o.	17.100,00	63.634,60
Slovenska pisateljska pot	DIDAKTA založništvo in izobraževanje d.o.o.	16.800,00	60.940,89
Pomurske novice	ZAVOD ROKA, ČERNELAVCI	8.677,15	31.680,00
Iz Evropske unije	ČZD KMEČKI GLAS d.o.o.	5.775,00	21.000,00
Most sožitja	Zveza Romov Slovenije	11.631,89	43.081,08
Ekran na ekranu	Slovenska kinoteka	7.560,00	28.000,00
Jaz tudi	SREČKO GRMŠEK s.p. GRMŠEK	4.482,00	16.600,00
Igriva ustvarjalnost	ZAVOD ZA KULTURNO IN PUBLICISTIČNO USTVARJALNOST VLADIMIRE REJC	2.041,20	7.560,00
Obujamo preteklost, soustvarjamo prihodnost	DOLENJSKI LIST NOVO MESTO	16.025,96	80.210,00
Kulturnice, Radovednice, Raziskovalnice in Odpotovalnice	ALLEGRO d.o.o.	6.240,35	23.112,40
Kulturne razglednice	RADIO 94 d.o.o.	11.702,88	43.344,00
Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih	Društvo informacijski center Legebitra	2.041,20	7.560,00

Tabela 4: Pregled sredstev po projektih za področje B.

Projekt	Prijavitelj	Odobreno financiranje v EUR	Vrednost celotnega projekta
Info kompas Radia Celje	NT & RC d.o.o.	85.000,00	206.619,00
Urbana študentska medijsko - izobraževalna platforma 2017	Zavod Radio Študent	81.600,00	196.720,55
Gorenjska na dlani Radia Gorenc	Radio Gorenc d.o.o.	79.033,85	185.962,00
Zahodno dolenski odmevi	UNIVOX d.o.o.	45.060,39	112.650,98
Gorenjska poročila	TELE TV d.o.o.	80.000,00	205.517,00
Življenje	Radio Ognjišče d.o.o.	80.000,00	331.560,00
MI - zamejci 2017	Društvo za preprih znanja Vöter	4.496,00	11.240,00
Gorenjska na valovih Radia Sora	Radio Sora d.o.o.	58.728,00	146.820,00
Pomurski dnevnik	TV idea - kanal 10 d.o.o.	80.000,00	201.556,00

Goriška danes	Radio ROBIN radijska dejavnost d.o.o.	53.352,00	133.380,00
Aktualno - osrednje informativne oddaje na Mursekem valu	Radio Murski val d.o.o.	79.448,00	198.620,00
Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav	Radio Triglav Jesenice d.o.o.	46.636,29	116.590,72
Razvoj Podravja	Radio Tednik Ptuj d.o.o.	80.000,00	226.940,94
Odmevi Koroških dolin	Koroški radio d.o.o.	74.512,50	198.700,00
Odsev Zasavja	RADIO KUM TRBOVLJE D.O.O.	59.962,50	159.900,00
Primorski pisani svet	Radio Kobarid d.o.o.	20.160,00	53.760,00
Utrip zahodne Slovenije	Radio Cerknjo d.o.o.	40.900,50	109.068,00
Dogodki	HI-FI VIDEOSTUDIO d.o.o.	64.887,75	173.034,00
Informativni program Štajerskega vala	RADIO ŠTAJERSKI VAL	74.968,20	199.915,21
Studio +	PRO MUNDUS d.o.o.	4.550,00	13.000,00
Novice	TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o.	70.000,00	201.565,43
Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN	VTV Studio d.o.o.	70.000,00	200.225,00
NOVICE IZ OSRČJA SLOVENIJE	ATV BABNIK & C.O., D.N.O.	33.501,64	95.718,88
Informativna oddaja Dogodki dneva	TV CELJE d.o.o.	42.582,28	131.022,40
Gorenjski utrip na Radiu Kranj	RADIO KRANJ PODJETJE ZA INFORMIRANJE IN EKONOMSKO PROPAGANDO d.o.o.	39.195,68	120.602,08
Večerne novice Radia Slovenske Gorice	Radio Slovenske Gorice d.o.o.	31.480,02	96.861,60
Prvi pri vas doma	NAŠ ČAS - RADIO VELENJE	64.097,80	197.224,33

Pregled sofinanciranih vsebin po velikosti in po zvrsti medija

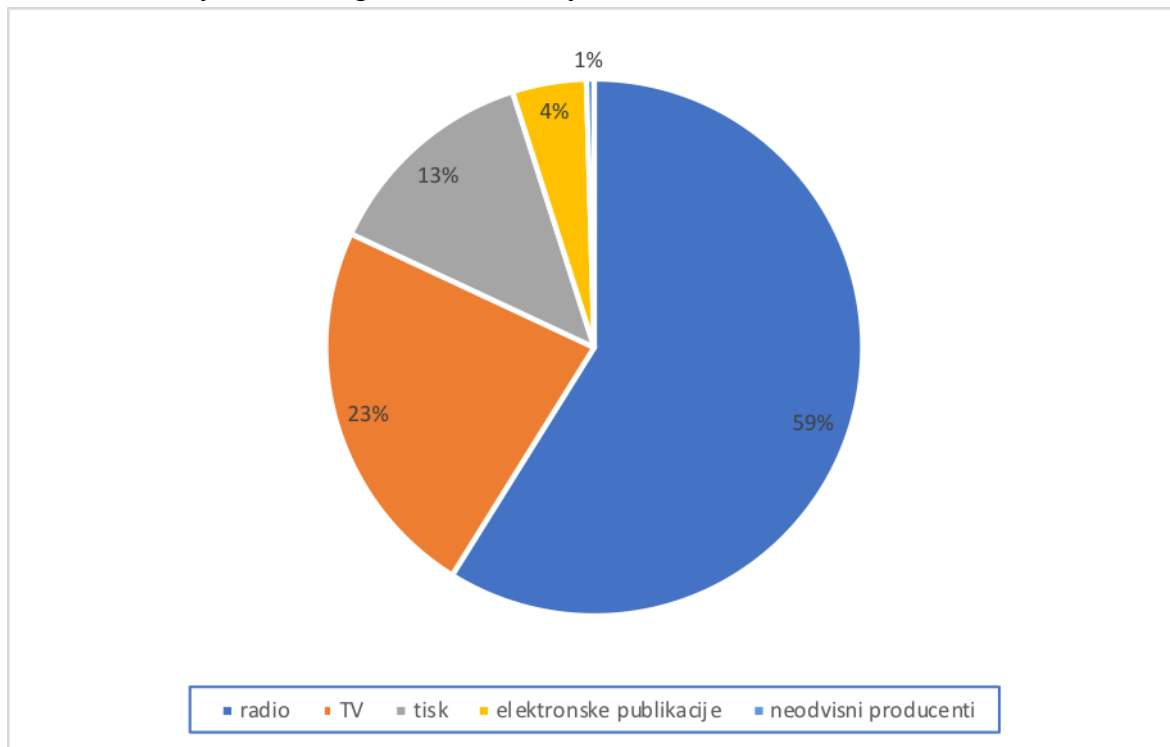
Pregled porazdelitve sofinanciranih vsebin glede na zvrst medija, kot je vidno iz Tabele 5 in Grafikona 6, nam pokaže izrazito prednost radijskih postaj, tako v številu projektov (21), kot v skupaj dodeljenih sredstvih (1.124.873 EUR). S tem so radijske postaje pridobile kar 59 odstotkov vsega financiranja. Podobno število projektov (18) so pridobili tudi tiskani mediji, vendar jim je bilo skupaj dodeljenih zgolj 250.561,23 EUR oziroma 13 odstotkov vseh sredstev. Medtem pa v povprečnih sredstvih na projekt prednačijo TV mediji (62.995,95 EUR), ki pa so s 7 projekti pridobili 23 odstotkov dodeljenih sredstev. Podpora elektronskim publikacijam je bila še manjša s komaj 4 odstotki odobrenih sredstev za 10 projektov. Povprečna sredstva na projekt so znašala zgolj 8.514,62 EUR. Še manj kot elektronske publikacije pa so na projekt prejeli neodvisni producenti. Odobrena sta jim bila 2 projekta, zanje pa je bilo skupaj odobreno 9.046 EUR, kar predstavlja le odstotek razdeljenih sredstev.

Tabela 5: Porazdelitev glede na zvrst medija oziroma prijavitelja

Zvrst medija oziroma prijavitelja	Število projektov	Skupaj odobreno (v EUR)	Povprečna sredstva na projekt (V EUR)
radio	21	1.124.873,00	53.565,38
TV	7	440.971,67	62.995,95

tisk	18	250.561,23	13.920,07
elektronske publikacije	10	85.146,15	8.514,62
neodvisni producenti	2	9.046,00	4.523,00

Grafikon 6: Dodeljena sredstva glede na vrsto medija

Podpora radijskim programom se je v primerjavi z letom 2016 zvišala, in sicer tako v številu projektov (lani 19), v deležu dodeljenih sredstev (lani 49%) in skupaj dodeljenih sredstvih (lani 908.923,10 EUR).

Delež sofinanciranja za TV se je zmanjšal. V številu projektov se je zmanjšal za 3 projekte, skupaj dodeljenih sredstev pa je bilo za kar 9% manj kot lani (lani 32%). Medtem pa so se povprečna sredstva na projekt nekoliko zvišala - iz 59.657,74 EUR na 62.995,95 EUR.

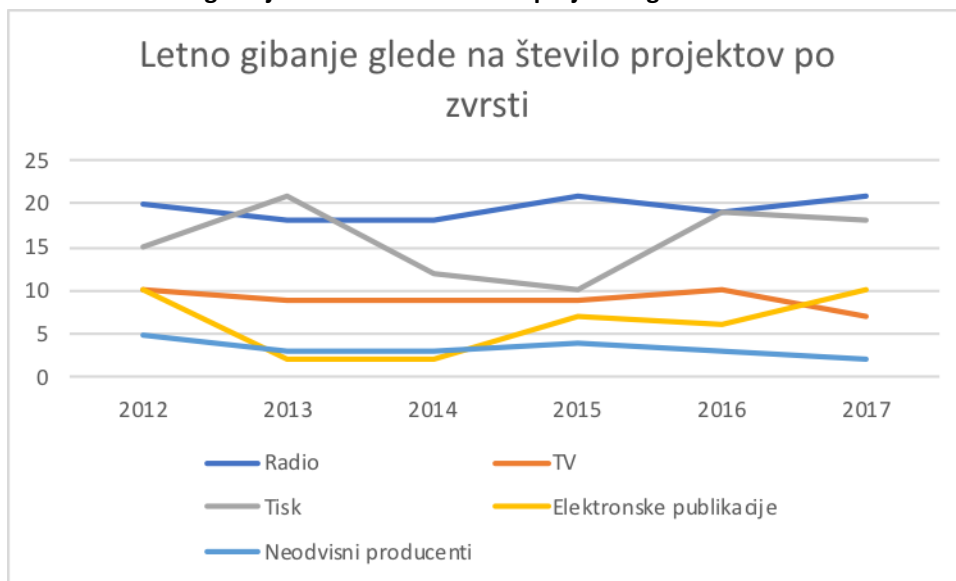
Nekoliko se je zmanjšala podpora izdajateljem tiskanih medijev, in sicer tako v številu projektov (in sicer za en projekt v primerjavi z lanskim letom), kot tudi v deležu dodeljenih sredstev na projekt (iz 15% na 13%), medtem ko so povprečna sredstva na projekt v primerjavi z lanskim letom za slabih 1.000 EUR nižja.

Narasla je podpora elektronskim publikacijam, in sicer tako v številu dodeljenih projektov (lani 6 projektov, letos 10 projektov) in v skupaj dodeljenih sredstvih (lani 54.142,97 EUR, letos 85.146,15 EUR). Medtem so se povprečna sredstva na projekt znižala za približno 500 EUR.

Zmanjšala se je podpora neodvisnim producentom, in sicer tako v številu dodeljenih projektov (lani 3 projekti, letos 2 projekta) in v skupaj dodeljenih sredstvih (lani 20.251,93 EUR, letos 9.046,00 EUR). Prav tako so se v primerjavi z lanskim letom znižala tudi povprečna sredstva na projekt, in sicer za približno 2000 EUR.

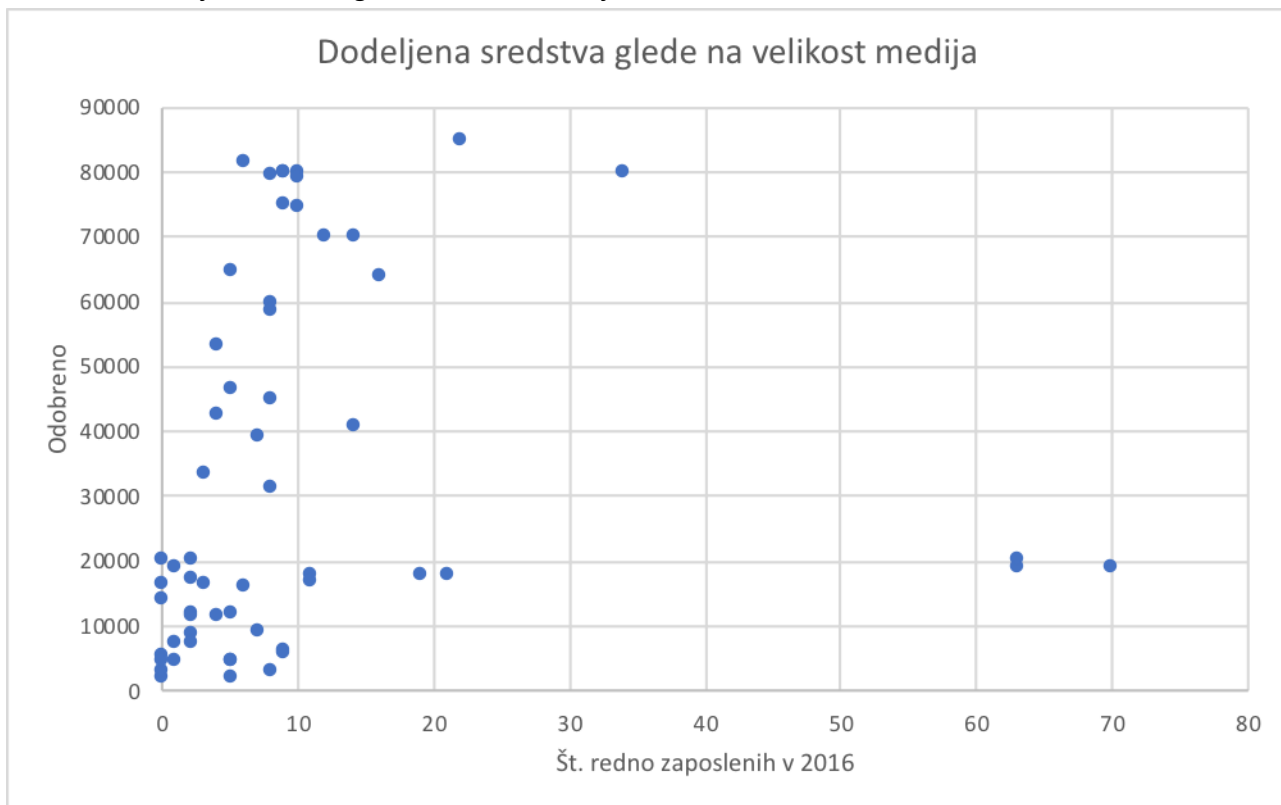
V Grafikonu 7 prikazujemo letna gibanja glede na število sofinanciranih projektov po zvrsteh. Očitna je trajna in močna podpora radijskim medijem, ki pa se je leta 2016 sicer nekoliko zmanjšala, v letu 2017 pa spet močno narasla. Po drugi strani se je po izrazitem naraščanju podpore tiskanim medijem v letu 2016, ta podpora v letu 2017 spet nekoliko zmanjšala, a je še vedno dokaj visoka v primerjavi s preteklimi leti. Prav tako se je nekoliko zmanjšalo število televizijskih projektov, a so močno narasla povprečna sredstva na projekt. V primerjavi z letom 2016 je v letu 2017 močno narasla podpora elektronskim publikacijam, in sicer je ta zvrst dobila kar 4 projekte več kot v lanskem letu, kar je največ od leta 2013 dalje. V zadnjih letih gre zaznati tudi trend zmanjševanja podpore neodvisnim producentom.

Grafikon 7: Letno gibanje števila sofinanciranih projektov glede na zvrsti

Nadalje smo kot kriterij velikosti medija uporabili njegovo število zaposlenih v letu 2016. Zanimalo nas je, ali obstaja kakšna povezanost med velikostjo medija in odobrenimi sredstvi za projekt, ki ga tovrsten medij prijavi. Razmerje prikazujemo na razsevnem diagramu z oznako Grafikon 8. Razsevni diagram ne kaže povezanosti med velikostjo medija in odobrenimi sredstvi, povezanosti pa ne moremo potrditi tudi na podlagi izračuna korelacijskega koeficienta in signifikance ($r=0,12$; $P=0,35$). Velikost medija v smislu števila njegovih zaposlenih torej z razpisom ni niti nagrajena niti kaznovana.

Grafikon 8: Dodeljena sredstva glede na velikost medija

Ugotavljanje kvantitativne skladnosti realiziranih projektov s prijavljenim projektnim predlogom

Kvantitativno skladnost med odobrenim projektnim predlogom in izvedenim projektom smo ugotavljali prek primerjave:

- med projektno prijavo in projektnim poročilom;
- med projektnim poročilom in predloženimi vsebinami, ki so nastale v okviru izvajanja projekta.

V primeru avdiovizualnih medijev smo primerjavo izvedli na ravni števila prispevkov (večinoma oddaje) in na ravni skupnega števila minut. V smislu minut je mogoče med seboj po obsegu primerjati tudi projekte različnih izvajalcev.

V primeru drugih medijev smo primerjavo lahko izvedli izključno na podlagi števila prispevkov oziroma drugih enot. Pri tem opozarjamo, da je število enot v smislu realizacije mogoče primerjati v okviru posameznega projekta, niso pa mogoče primerjave med projekti, saj so prijavitelji kot enote navajali elemente, ki so tako po tipu, kot po obsegu med seboj zelo različni, na primer posamezni članki, rubrike, strani ipd.

Projektna prijava je nadalje dopuščala do 20-odstotni razpon med predvidenim minimumom in maksimumom obsega. Za potrebe naše analize, smo pri vseh projektih, kjer je bilo v prijavi to upoštevano, kot obljubljeni obseg (v minutah) šteli minimalni navedeni obseg.

Radijski projekti

Po realiziranem obsegu med radijskimi projekti glede na število realiziranih enot najbolj izstopajo naslednji projekti: *Informativni program Štajerskega vala*, *Razvoj Podravja* in *Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma*. Glede na število realiziranih minut pa izstopata projekta *Življenje* in *Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma* z najvišjim številom minut. Projekt *A propos...kultura in gospodarstvo* je dosegel najmanjše število realiziranih enot kot tudi najmanjše število realiziranih minut (Tabela 6).

Radijski projekti so v realiziranem obsegu večinoma dosegli oziroma celo preseгли število obljubljenih enot in minut. Z izjemo dveh projektov so vsi projekti dosegli ali preseгли tudi število obljubljenih enot (Tabela 6). Izjema je projekt *Zahodno dolenski odmevi*, pri katerem gre za bolj ali manj minimalno odstopanje med številom obljubljenih in realiziranih enot in minut. To odstopanje je po naših predvidevanjih posledica pomanjkljivih podatkov v projektni prijavi in poročilu. Pri tem gre pripomniti, da je število dejansko realiziranih enot oziroma minut ustrezno zavedeno v projektne poročilu, zato ne gre zaznati neskladij med predloženimi vsebinami, ki so nastale v okviru izvajanja projekta, in samim projektne poročilom.

Izjemo predstavlja tudi projekt *Informativni program Štajerskega vala*, pri katerem prihaja do večje razlike med številom obljubljenih in realiziranih minut (razlika za približno 10000 minut). Število dejansko realiziranih minut se ujema s številom realiziranih minut, zavedenih v poročilu, ujema pa se tudi število obljubljenih in realiziranih enot (oddaj), zato predvidevamo, da je pri zapisu obljubljenih minut prišlo do napake pri sami projektne prijavi.

Tabela 6: Kvantitativna skladnost radijskih projektov

Projekt	Število obljubljenih enot	Število obljubljenih minut	Število realiziranih enot	Število realiziranih minut	Ujemanje števila izvedenih enot	Ujemanje števila izvedenih minut
Kulturne razglednice	365	od 3258 do 3942	365	5747	DA	DA
A propos...kultura in gospodarstvo	23	od 690 do 805	25	1121	DA	DA
Most sožitja	102	od 5100 do 6120	104	6840	DA	DA
Goriška danes	2976	od 9200 do 11000	2976	10440	DA	DA
Razvoj Podravja	3783	24814	3784	31018	DA	DA
Odsev Zasavja	1541	4168	1541	7300	DA	DA
Primorski pisani svet	50 - 60	od 2550 do 3060	50-51	3777	DA	DA
Utrip zahodne Slovenije	1344	8298	1344	11424	DA	DA
Informativni program Štajerskega vala	5259	28924	5259	19579	DA	NE**
Info kompas Radia Celje	1547	več kot 15000	1551	28118	DA	DA
Gorenjska na dlani Radia Gorenc	2575	12875	2911	15396	DA	DA

Odmevi Koroških dolin	870	od 9578 do 11464	875	19138	DA	DA
Življenje	1200	od 100000 do 121400	1686	100000	DA	DA
Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu Radio Murski val d.o.o.	417	od 7750 do 9300	417	9750	DA	DA
Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav	1385	od 5444 do 5922	1385	7504	DA	DA
Gorenjska na valovih radio Sora	1461	od 10500 do 11200	1486	11578	DA	DA
Gorenjski utrip na radiu Kranj	1091	6707	1091	7596	DA	DA
Zahodno dolenski odmevi	500	9000	498	8820	NE*	NE*
Večerne novice Radia Slovenske Gorice	251	od 5020 do 6024	250	5084	DA	DA
Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma	3485	61000	3693	61501	DA	DA
Prvi pri vas doma	3108	16684	3108	19885	DA	DA

* Zaznati gre manjše odstopanje v ujemanju števila obljubljenih in realiziranih enot oziroma minut, vendar ocenjujemo, da je le to zanemarljivo. Takšno odstopanje je predvidoma predvsem posledica pomanjkljivih podatkov v projektni prijavi in poročilu.

** Zaznati gre odstopanje v številu obljubljenih minut v okviru prijave (28924) in številu realiziranih minut, razvidnih iz poročila (19579). Glede na to, da se število dejansko realiziranih minut ujema s številom realiziranih minut, navedenih v poročilu, in da je bilo prijavljenih 5259 oddaj in tudi realiziranih 5259 oddaj, predvidevamo, da je prišlo do napake pri prijavi.

Televizijski projekti

Enako analizo smo ponovili tudi za vseh sedem televizijskih projektov v Tabeli 7. Po številu realiziranih enot močno izstopa projekt *Gorenjska poročila* (950 enot), ki izstopa tudi po številu realiziranih minut (preko 4000 minut). Po številu realiziranih minut izstopa tudi projekt *Informativna oddaja dogodki dneva* (preko 4.000 minut), preko 3.000 realiziranih minut pa imata tudi projekta *Pomurski dnevnik* in *Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN*. Najmanjše število realiziranih enot imata projekta *Dogodki* in *Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN*, najmanjše število realiziranih minut pa projekta *Dogodki* in *Novice*.

Tako v številu izvedenih prispevkov oziroma enot kot tudi v številu izvedenih minut lahko potrdimo ujemanje med napovedanim in realiziranim obsegom. Obljubljeni obseg enot oziroma minut so realizirali ali celo presegli vsi televizijski projekti.

Tabela 7: Kvantitativna skladnost televizijskih projektov

Projekt	Število obljubljenih enot	Število obljubljenih minut	Število realiziranih enot	Število realiziranih minut	Ujemanje števila izvedenih enot	Ujemanje števila izvedenih minut
Dogodki	96	1344	96	1630	DA	DA

Informativna oddaja Dogodki dneva	260	od 3380 do 3900	260	4275	DA	DA
Gorenjska poročila	950	od 3760 do 5640	950	4800	DA	DA
Pomurski dnevnik	250	od 2500 do 3500	249	3567	NE*	DA
Novice	260	1300	260	1300	DA	DA
Novice iz osrčja Slovenije	156	1032	159	2320	DA	DA
Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN	90	2700	91	3056	DA	DA

* Zaznano odstopanje je minimalno in se kompenzira z ustreznim obsegom v minutah.

Projekti neodvisnih producentov

Obljubljene obsege so realizirali oz. celo presegli vsi projekti neodvisnih producentov, tako z vidika napovedanih enot kot napovedanih minut. Večji obseg je viden predvsem v številu realiziranih minut, in sicer pri projektu Studio+ za 100 minut več od obljubljenih in pri projektu MI – zamejci za več kot 200 minut od obljubljenih.

Tabela 8: Kvantitativna skladnost projektov neodvisnih producentov

Projekt	Število obljubljenih enot	Število obljubljenih minut	Število realiziranih enot	Število realiziranih minut	Ujemanje števila izvedenih enot	Ujemanje števila izvedenih minut
Studio +	20	540	20	670	DA	DA
MI- zamejci	10	od 90 do 110	10	133,5	DA	DA

Projekti tiskanih medijev

Kot že omenjamo, lahko pri analizi vsebin tiskanih medijev preverjamo le število realiziranih enot, ki pa se od medija do medija razlikuje, zato primerjave v smislu obsega projektov na tej podlagi niso neposredno mogoče (Tabela 9). Večjih neskladij nismo zaznali. Pri projektu *Manjšina o manjšini* se denimo število obljubljenih številčk (52) sicer ujema s številom realiziranih številčk, a pri tem gre dodati, da eni izmed izdanih številčk ne vsebuje nobenih sofinanciranih vsebin, saj predstavlja posebno praznično številko. Vendar gre v tem primeru za zelo majhno odstopanje.

Tabela 9: Kvantitativna skladnost projektov tiskanih medijev

Projekt	Število obljubljenih enot	Število realiziranih enot	Ujemanje števila izvedenih enot
Mladina kultura	51 številik	51 številik	DA
BuklaPlus - Berimo Slovence v Bukli Plus	28-56 objav v 7-ih številkah	42 objav v 7-ih številkah	DA
Vrtljak vsakdana	20 številik	20 številik	DA
Priloga GG+/Snovanja	52 številik	57 številik	DA
Manjšina o manjšini - prispevki za pridobivanje novih, mladih bralcev in vzgoja mladih za medije	52 številik	52 številik*	DA
Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina	12 številik, povprečno 15 izvornih člankov na številko	12 številik, 180 člankov	DA
Kulturnice, Radovednice, Raziskovalnice in Odpotovalnice	8-10 daljših člankov na številko - skupno 4 številke	37 člankov v sklopu štirih številik	DA
Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani	520	523	DA
Outsider - rvija, ki presega meje	175	175	DA
Slovenska pisateljska pot	10 (15-20 strani v vsaki številki)**	10 (6-23 strani v vsaki številki)**	DA
Razpotja	3	3	DA
(Iz)brano	156	362	DA
Aktivni državljani Primorske	27	33	DA
Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer	5305	6288	DA
Mislimo naš svet	595	661	DA
Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost	1554	3212	DA

* Pri projektu *Manjšina o manjšini* se sicer število obljubljenih številik (52) ujema s številom realiziranih številik, a pri tem gre dodati, da ena izmed izdanih številik ne vsebuje nobenih sofinanciranih vsebin, saj predstavlja posebno praznično številko.

** Zaznano odstopanje pri številu strani je minimalno oziroma ustreza številu obljubljenih strani, če seštejemo število strani v vseh izdanih številkah.

Iz Evropske unije	52 števil (št. obljubljenih prispevkov ni razvidno)	52 števil, 97 prispevkov	DA
Tehniška založba Slovenije- Življenje in tehnika	24	24	DA

Projekti elektronskih medijev

Projekte elektronskih medijev smo kvantitativno analizirali glede na prijavno dokumentacijo kot v primeru projektov tiskanih medijev. Vseh šest sofinanciranih projektov, razvidnih iz Tabele 10, je bilo realiziranih v obsegu, ki je bil enak ali večji od predvidenega v prijavi.

Tabela 10: Kvantitativna skladnost projektov elektronskih medijev

Projekt	Število obljubljenih enot	Število realiziranih enot	Ujemanje števila izvedenih enot
Ogledalo Slovenije	164	244	DA
Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih	28	30	DA
Jaz tudi	83	100	DA
Ekran na ekranu	36	59	DA
Igriva ustvarjalnost	120	123	DA
Pomurske novice	1400	1440	DA
Zamejski utrip	28	28	DA
Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu	80	86	DA
www.ludliteratura.si	200	248	DA
KonTeksti na AirBeletrini	154	154	DA

Ugotavljanje kvalitativne skladnosti realiziranih projektov s prijavljenim projektnim predlogom

Glede na projektne predloge jih je bilo 70,69 odstotkov namenjenih predvsem informativnim vsebinam, sledijo kulturno-umetniške vsebine z 22,41 odstotki, izobraževalne s 3,45 odstotki in znanstvene z 1,72 odstotki. Pregled je podan v grafikonu 9.

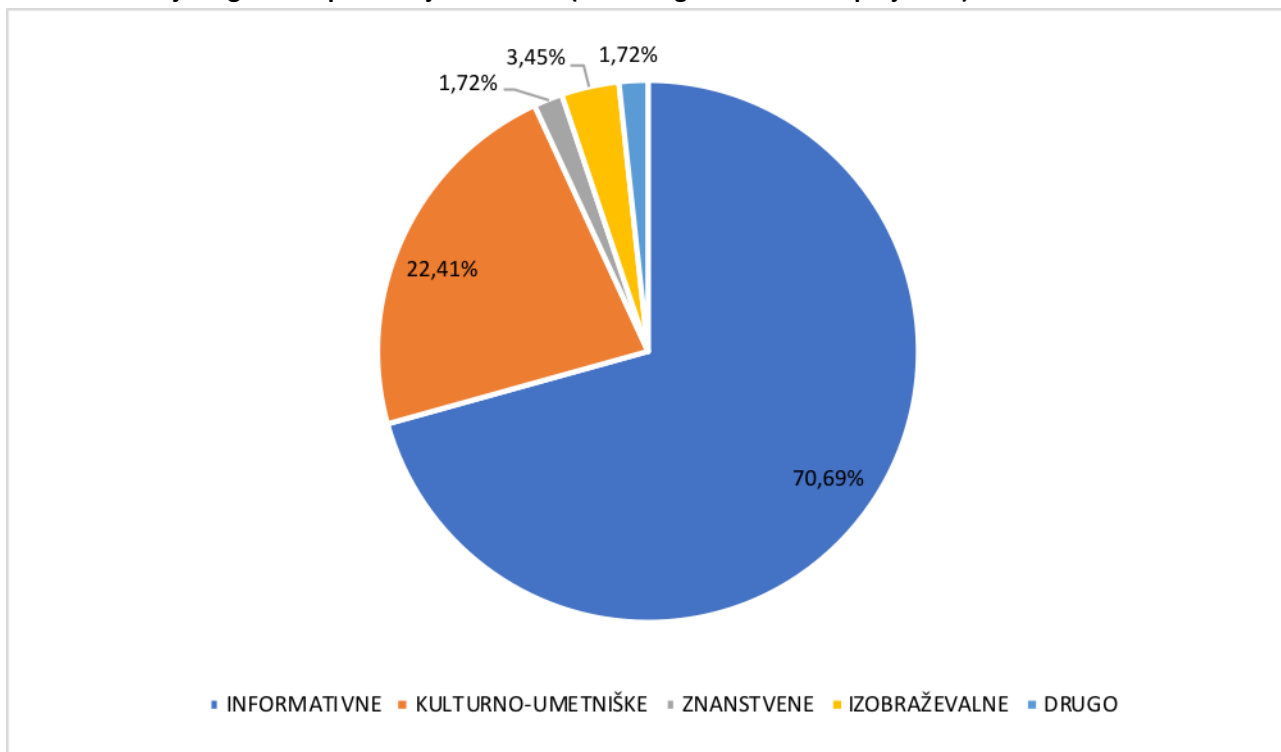
V smislu dodeljenih sredstev je prevlada informativnih vsebin še bolj izrazita, saj je bilo tovrstnim projektom namenjenih kar 86,54 odstotkov vseh sredstev. Sledile so kulturno-umetniške vsebine z 10,37 odstotki. Porazdelitev je vidna v Grafikonu 10.

Kvalitativno skladnost izvedenih projektov smo ugotavljali glede na:

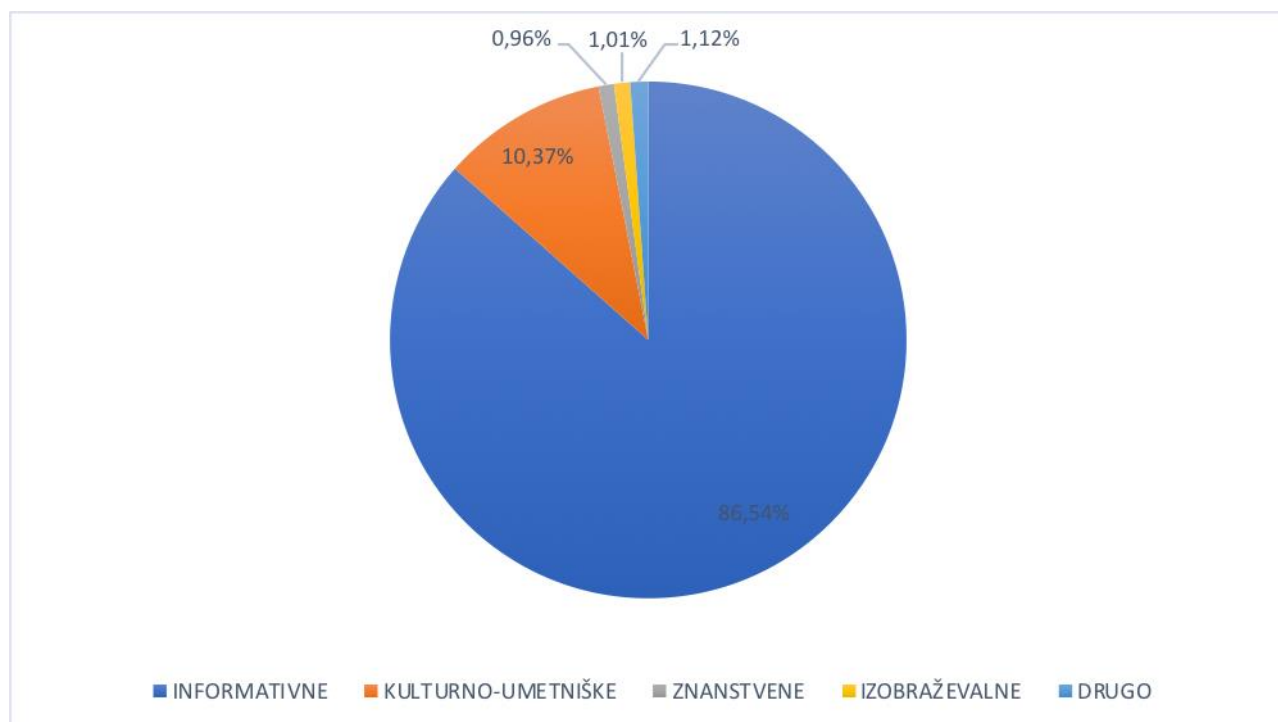
- ugotavljanje, ali gre dejansko za avtorske vsebine
- analizo dejansko realiziranih vsebin na splošni ravni
- podrobnejšo analizo prisotnosti posameznih vsebinskih elementov

Pregled realizacije vsebin po prvih dveh elementih podajamo v nadaljevanju, pri čemer smo za vse potrdili prisotnost predvidenih vsebin in avtorsko naravo prispevkov. Tretji element v smislu podrobnejše analize pa podajamo v okviru vsebinskega sklopa *Razmerje med vrstami sofinanciranih vsebin*.

Grafikon 9: Projekti glede na prevladujoče vsebine (odstotki glede na število projektov)

Grafikon 10: Projekti glede na prevladujoče vsebine (odstotki glede na delež v dodeljenih sredstvih)

Skladnost na področju informativnih vsebin

V Tabeli 11 podajamo pregled kvalitativne skladnosti projektov, v katerih so prevladovale informativne vsebine v smislu vsebinskega ujemanja in avtorske narava publiciranih prispevkov. Neskladnosti v tem smislu nismo zaznali. Ocenimo lahko, da so tovrstne vsebine v prispevkih dejansko prevladovale skladno z napovedmi.

Tabela 11: Kvalitativna skladnost izvedbe na področju informativnih vsebin

Projekt	Vsebinsko ujemanje	Avtorski prispevki
BuklaPlus - Berimo Slovence v Bukli Plus	DA	DA
Ogledalo Slovenije	DA	DA
Priloga GG+/Snovanja	DA	DA
Manjšina o manjšini - prispevki za pridobivanje novih, mladih bralcev in vzgoja mladih za medije	DA*	DA*
Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih	DA	DA
Jaz tudi	DA	DA
Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani	DA	DA
Pomurske novice	DA	DA
Zamejski utrip	DA	DA
(Iz)brano	DA	DA
Aktivni državljan Primorske	DA	DA

Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer	DA	DA
Mislimo naš svet	DA	DA
Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost	DA	DA
Iz Evropske unije	DA	DA
Most sožitja	DA	DA
Goriška danes	DA	DA
Razvoj Podravja	DA	DA
Odsev Zasavja	DA	DA
Primorski pisani svet	DA	DA
Utrip zahodne Slovenije	DA	DA
Dogodki	DA	DA
Informativni program Štajerskega vala	DA	DA
Studio +	DA	DA
Informativna oddaja Dogodki dneva	DA	DA
Info kompas Radia Celje	DA	DA
Gorenjska na dlani Radia Gorenc	DA	DA
Odmevi Koroških dolin	DA	DA
Življenje	DA	DA
Aktualno - osrednje informativne oddaje na Mursekm valu Radio Murski val d.o.o.	DA	DA
Gorenjska poročila	DA	DA
Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav	DA	DA
Gorenjska na valovih radio Sora	DA	DA
Pomurski dnevnik	DA	DA
Gorenjski utrip na radiu Kranj	DA	DA
Novice	DA	DA
Novice iz osrčja Slovenije	DA	DA
Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN	DA	DA
Zahodno dolenski odmevi	DA	DA

Večerne novice Radia Slovenske Gorice	DA	DA
Prvi pri vas doma	DA	DA

* Natančnejše preverjanje le na podlagi poročila zaradi jezikovnih omejitev.

Skladnost na področju drugih vsebin

Tudi na področju drugih vsebin, ki so prikazane v Tabeli 12, ugotavljamo kvalitativno skladnost v smislu vsebinskega ujemanja in avtorske narave objavljenih prispevkov. Neskladnost zaznavamo pri dveh projektih: *Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina* in *Vrtiljak vsakdana*, pri katerih se pojavlja manjša neskladnost glede avtorskih prispevkov. V primeru projekta *Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina* na primer v nekaj številkah lahko zasledimo članke, ki so citirani iz starejših medijev in torej niso avtorski. Količina teh člankov je zelo majhna, zato je po naši oceni opisano odstopanje v zvezi z avtorskimi prispevki bolj ali manj zanemarljivo. V primeru projekta *Vrtiljak vsakdana* gre v vsaki izmed izdanih številkih najti en članek, ki je preveden iz angleščine – avtorski je torej prevod, ne pa članek sam. Tudi v tem primeru ocenjujemo, da gre le za manjše odstopanje, in da je le to bolj ali manj zanemarljivo.

Tabela 12: Kvalitativna skladnost izvedbe na področju drugih vsebin

Projekt	Prevladujoča vsebina projekta	Vsebinsko ujemanje	Avtorski prispevki
Mladina kultura	kulturno-umetniške	DA	DA
Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma	kulturno-umetniške	DA	DA
Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina	kulturno-umetniške	DA	DA*
Kulturne razglednice	kulturno-umetniške	DA	DA
Outsider - revija, ki presega meje	kulturno-umetniške	DA	DA
Ekran na ekranu	kulturno-umetniške	DA	DA
Igriva ustvarjalnost	kulturno-umetniške	DA	DA
Slovenska pisateljska pot	kulturno-umetniške	DA	DA
Razpotja	kulturno-umetniške	DA	DA
A propos...kultura in gospodarstvo	kulturno-umetniške	DA	DA
www.ludliteratura.si	kulturno-umetniške	DA	DA
KonTeksti na AirBeletrini	kulturno-umetniške	DA	DA
MI- zamejci	kulturno-umetniške	DA	DA
Kulturnice, Radovednice, Raziskovalnice in Odpotovalnice	izobraževalne	DA	DA
Vrtiljak vsakdana	izobraževalne	DA	DA*

Tehniška založba Slovenije- Življenje in tehnika	znanstvene	DA	DA
Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu	drugo	DA	DA

* Zaznati gre sicer manjše odstopanje, saj niso povsem vsi prispevki avtorski, vendar ocenjujemo, da je odstopanje bolj ali manj zanemarljivo.

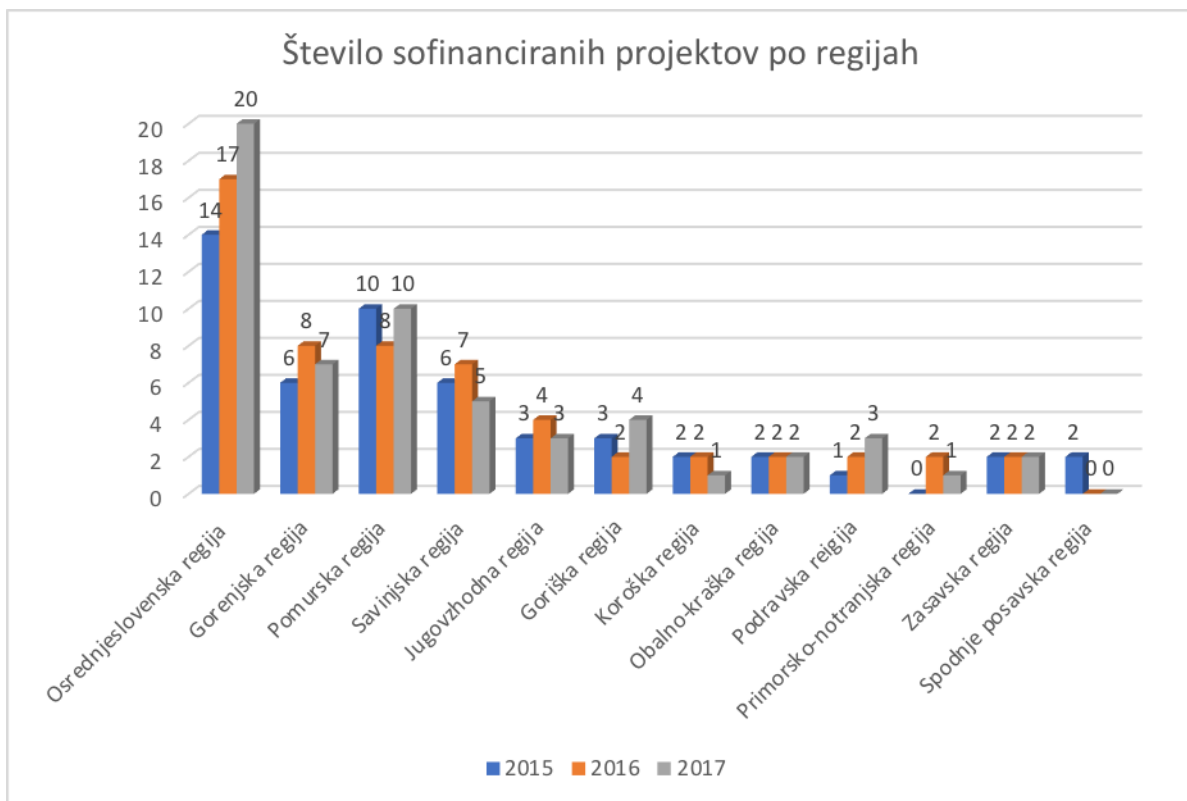
Regijska zastopanost sofinanciranih vsebin

Zastopanost sofinanciranih vsebin glede na statistične regije lahko pregledamo po eni strani glede na sedež izvajalca/prijavitelja, po drugi strani pa glede na ciljno regijo, v kateri se nahaja medijska publika.

V Grafikonu 11 podajamo pregled sofinanciranih projektov glede na regijo prijavitelja. Po pričakovanju prevladuje Osrednjeslovenska regija z 20 sofinanciranimi projekti. Sledita Pomurska z desetimi projekti in Gorenjska s sedmimi projekti ter Savinjska s petimi projekti.

Odstopanja v primerjavi z leti 2015 in 2016 so majhna – število sofinanciranih projektov po regijah se v letu 2017 razlikuje od prejšnjih dveh let le za en ali največ dva projekta (navzgor ali navzdol). Izjema je Osrednjeslovenska regija, kjer gre opaziti trend naraščanja sofinanciranih projektov - v letu 2017 je Osrednjeslovenska regija dobila 6 projektov več kot v letu 2015. Spodnjeposavska regija podobno kot lansko leto ni dobila nobenega projekta.

Grafikon 11: Razpored sofinanciranih projektov po regiji (primerjava z letoma 2015 in 2016)

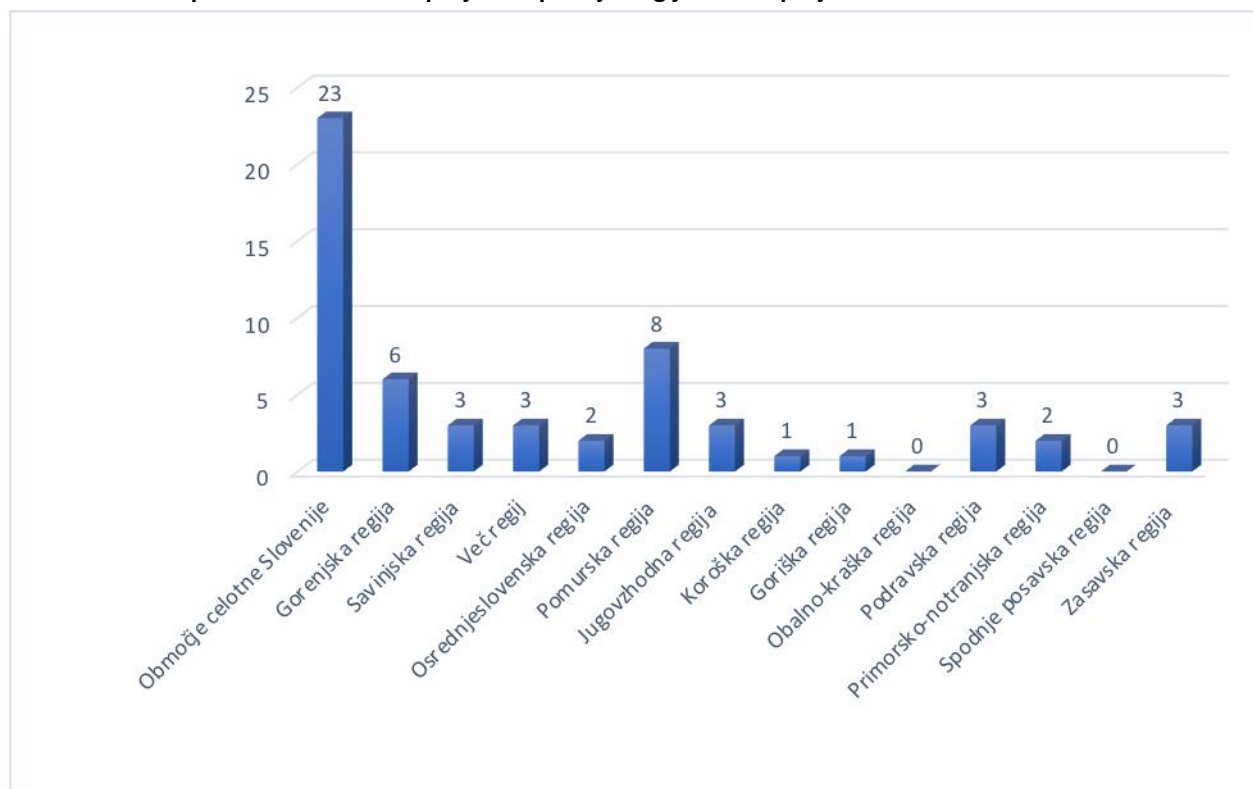

Z vidika ciljne publike je bilo relativno daleč največ, 23 projektov (oziroma 39,6 odstotkov projektov) tudi tokrat usmerjenih na območje celotne Slovenije. Ker so lahko prijavitelji izbirali tudi usmerjenost projekta na več kot eno regijo je jasna primerjava s prejšnjimi leti glede tega nemogoča.

Projekte, ki so bili namenjeni več kot eni regiji, smo tako zajeli v skupni kategoriji.

Celovit prikaz podajamo v Grafikonu 12. Ob vseslovenskih projektih zaznavamo večji poudarek na Pomurski, ki ji je bilo namenjenih kar 8 projektov, in Gorenjski, ki ji je bilo namenjenih 6 projektov. Drugim regijam so bili namenjeni po trije projekti ali manj.

Grafikon 12: Razpored sofinanciranih projektov po ciljni regiji: število projektov

Če pa upoštevamo porazdelitev dodeljenih sredstev, postanejo regionalne razlike še nekoliko izrazitejše. Kot nam kaže Grafikon 13, glede na sedež prijavitelja projekta izstopajo Gorenjska s 17,71 odstotki vseh sredstev, Savinjska s 17,62 odstotki dodeljenih sredstev in Osrednja Slovenija s 17,16 odstotki dodeljenih sredstev. Sledi Pomurska z 14,48 odstotkov dodeljenih sredstev. V nobeno drugo regijo ni šlo več kot po 7 odstotkov sredstev.

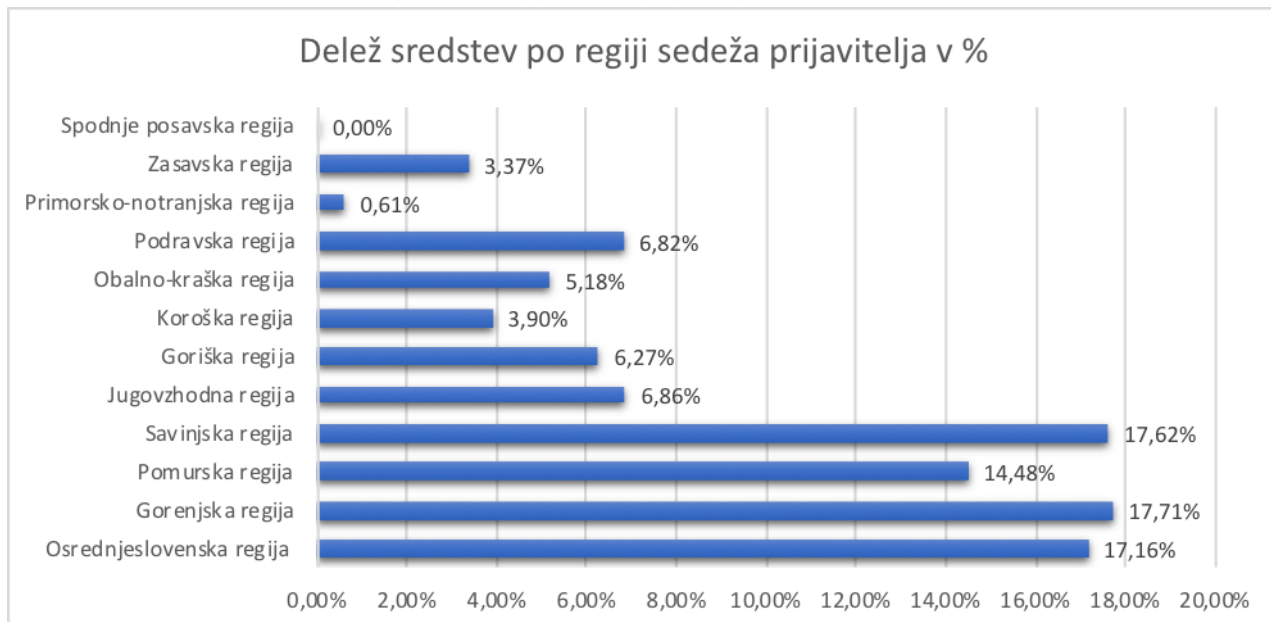
Ta vzorec je podoben kot v letu 2016, saj so takrat največje deleže financiranja prav tako prejeli prijavitelji v omenjenih štirih regijah. Znatno bolj kot v letu 2016 so bili uspešni prijavitelji iz Goriške regije, ki so v letu 2016 prejeli 1% vseh sredstev, v letu 2017 pa kar 6,27% odstotkov vseh sredstev, kar je podoben delež kot v letu 2015. Spodnje posavska regija je podobno kot v letu 2016 tudi letos ostala brez sofinanciranja.

Grafikon 14 pa nam kaže porazdelitev sredstev glede na ciljno regijo. Po pričakovanju največji delež pripada projektom, namenjenim celotni Sloveniji, s kar 24,2 odstotki vseh sredstev. Kljub temu je potrebno poudariti, da se je ta odstotek močno znižal v primerjavi z letom 2016, ko je bilo projektom, ki ciljajo na območje celotne Slovenije, namenjeno kar 36,3 odstotkov vseh sredstev. Od regij izstopa tudi Gorenjska regija s približno 16 odstotki vseh sredstev (kar je podobno kot v letu 2016). Podoben delež kot v letu 2016 je namenjen tudi projektom, ki ciljajo na Savinjsko regijo (približno 11 odstotkov vseh sredstev). V primerjavi z letom 2016 se je opazno znižal delež sredstev za projekte, ki ciljajo na več regij (v letu 2016 približno 13%, v letu 2017 pa približno 7%), povešal pa delež sredstev za projekte, ki ciljajo na Pomursko regijo (v letu 2016 približno 5%, v letu 2017 pa približno 10%).

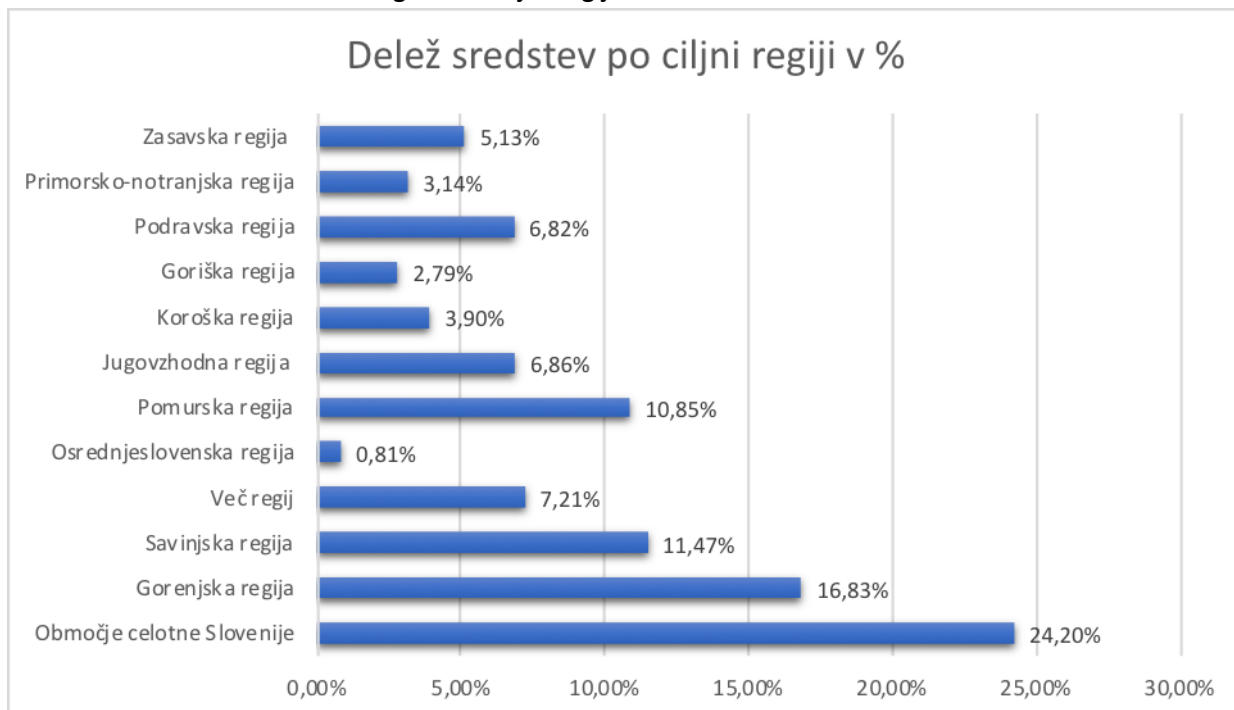
Edina regija, ki ni dosegla niti enega odstotka vseh sredstev, je Osrednjeslovenska regija (razlog za to je v dejstvu, da mediji iz te regije v glavnem ciljajo na celotno Slovenijo), medtem ko so ostale

prejele vsaj po 2 odstotka. Na repu lestvice se tokrat, poleg Osrednjeslovenske regije, nahajajo Goriška regija, Primorsko-notranjska regija in Koroška regija. Izpadla je Obalno-kraška regija, podobno kot v letu 2016 pa tudi tokrat na seznamu ni Spodnje-posavske regije.

Grafikon 13: Porazdelitev sredstev glede na regijo sedeža prijavitelja

Grafikon 14: Porazdelitev sredstev glede na ciljno regijo

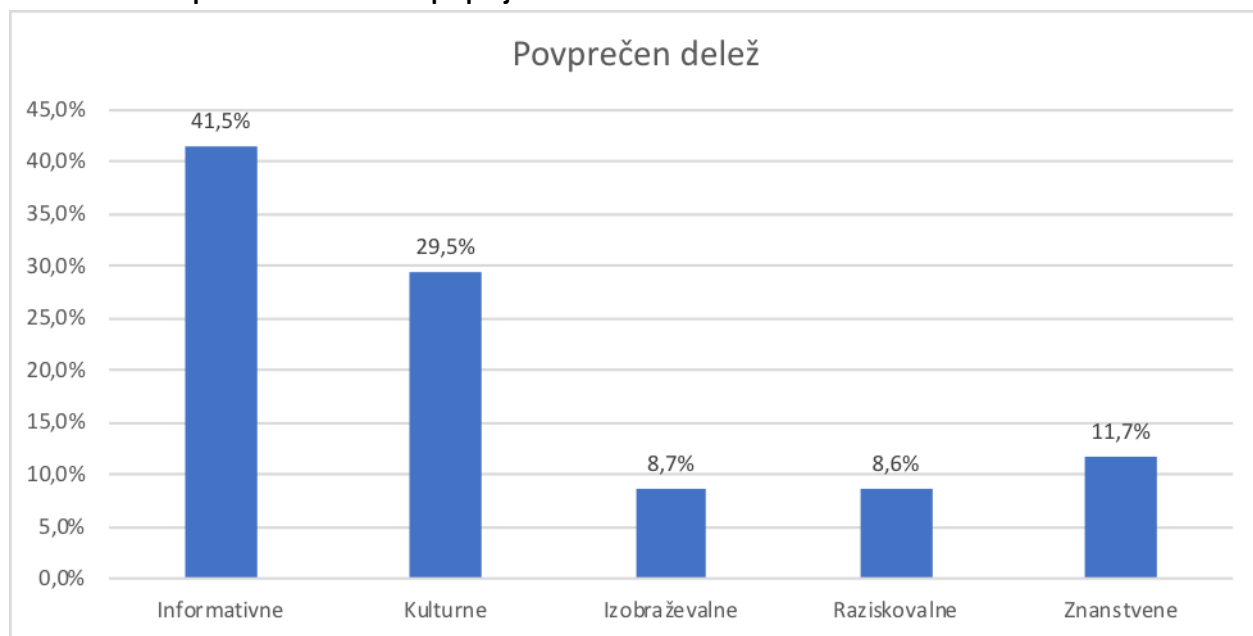
Vrste sofinanciranih vsebin

Razmerje med informativnimi, kulturnimi izobraževalnimi, znanstvenimi in raziskovalnimi vsebinami

Porazdelitev projektov in financiranja glede na ključno splošno vsebinsko usmeritev smo že podali v grafikonih 9 in 10, ki kažeta na jasno prevlado informativnih vsebin pred vsemi drugimi s kar 70-odstotnim deležem glede na število projektov oziroma 86-odstotnim deležem glede na delež dodeljenih sredstev. Vendar tak izračun vendarle precenjuje delež informativnih vsebin, saj je treba upoštevati, da tudi v medijih, kjer te vsebine sicer prevladujejo, najdemo v znatnih deležih tudi druge vrste vsebin.

Zato našo analizo na tem mestu dopolnjujemo (Grafikon 15) z natančnejšim pregledom prijavljenega povprečnega obsega posameznih vsebin po projektih. Povprečen projekt je tako po napovedih izvajalca vključeval 41,5 odstotkov informativnih in 29,5 odstotkov kulturnih vsebin. Najmanj pa so najavili raziskovalnih (8,6%) in izobraževalnih vsebin (8,7%)

Grafikon 15: Povprečen delež vsebine po projektih

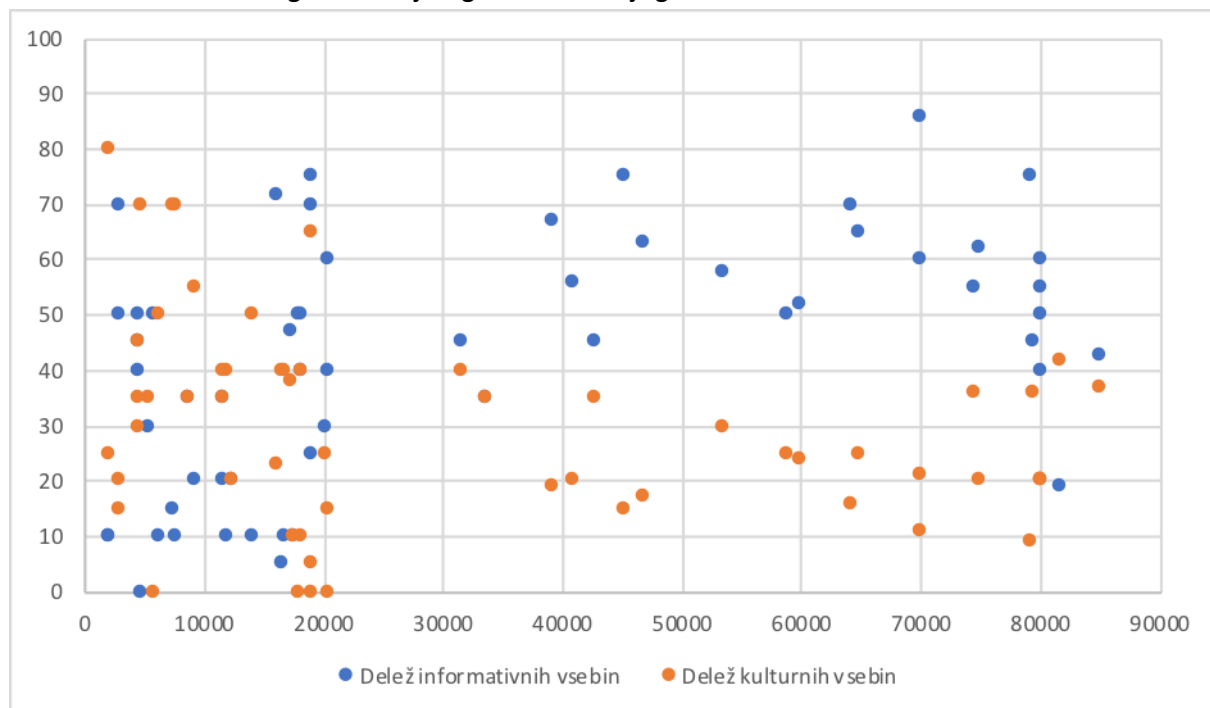

Vendar pa je treba ob tem upoštevati tudi dejansko dodeljeno sofinanciranje. Zanimalo nas je, koliko je delež posamezne vsebine vplival na količino sofinanciranja oziroma katerim vsebinam je financer dal prednost.

Tu se tehtnica spet izrazito nagne v prid informativnim vsebinam. Korelacijski koeficient med deležem informativnih vsebin in dodeljenimi sredstvi tako znaša 0,47 ($P = 0,0001$), kar kaže na močno pozitivno povezanost med obema: večji obseg informativnih vsebin pomeni večje sofinanciranje. Na razsevnem diagramu 16 so te vsebine prikazane v modri barvi, pri čemer je tudi grafično vidno, da so bili projekti z višjim deležem informativnih vsebin deležni višjega sofinanciranja.

Prav obratna je situacija pri kulturnih vsebinah, ki so v razsevnem diagram 16 označene z oranžno barvo: višji delež teh vsebin je v povprečju pomenil nižje sofinanciranje. To nam potrjuje tudi korelacijski koeficient $-0,28$ ($P = 0,03$), ki nam kaže na statistično pomembno negativno korelacijo.

Grafikon 16: Razsevni diagram dodeljenega sofinanciranja glede na delež informativnih in kulturnih vsebin

V nadaljevanju pa podajamo podrobnejši pregled o dejanski prisotnosti posameznih specifičnih vsebin, kot so razvidne iz projektних poročil in potrjene prek analizirane dejansko realizirane medijske vsebine. Pri tem upoštevamo vse projekte razen projekta Manjšina o manjšini, izvedenega izključno v madžarskem jeziku, kjer medijskih vsebin nismo neposredno preverjali. Statistično pomembnost razlik v financiranju smo računali s pomočjo t-testa, ki smo ga v tem primeru – čeprav ne gre za vzorec ampak za celotno populacijo sofinanciranih projektov – prevzeli kot merilo pomembnosti razlike v sofinanciranju projektov, ki vključujejo določen element, in tistih, ki tega elementa ne vključujejo.

Otroške in mladinske vsebine

Naša analiza vsebine kaže, da so bile otroške in mladinske vsebine prisotne pri 40 (od 57 vključenih v vsebinsko analizo) sofinanciranih projektov. Štejemo jih lahko torej za pogost pojav.

Povprečno je bil projekt, ki je te vsebine vključeval, podprt s 35.996,72 EUR; projekt, ki jih ni, pa z dobrih 27.517,66 EUR. Izvedena t-test statistika pa nam pokaže, da pa ta razlika ni statistično pomembna ($t = 1,03$; $P = 0,3$).

Na področju A je prostor vsebinam za otroke in mladostnike namenilo (v manjšem ali večjem obsegu) kar 18 projektov: Kulturnice, Radovednice, Raziskovalnice in Odpotovalnice, Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih, Jaz tudi, Kulturne razglednice, Outsider - revija,

ki presega meje, Ekran na ekranu, Igriva ustvarjalnost, Pomurske novice, Slovenska pisateljska pot, Razpotja, Aktivni državljani Primorske, A propos...kultura in gospodarstvo, Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu, www.ludliteratura.si, KonTeksti na AirBeletrini, Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost, Življenje in tehnika, Most sožitja. Med naštetimi projekti je nekaj tudi takšnih, ki izpostavljajo, da so njihove vsebine namenjene vsem generacijam in kjer v analizi vsebine dejansko lahko zasledimo tudi otroške in mladinske vsebine.

Na področju B je prostor vsebinam za otroke in mladostnike namenilo (v manjšem ali večjem obsegu) kar 22 projektov: Razvoj Podravja, Odsev Zasavja, Primorski pisani svet, Utrip zahodne Slovenije, Dogodki, Informativni program Štajerskega vala, Studio +, Informativna oddaja Dogodki dneva, Info kompas Radia Celje, Gorenjska na dlani Radia Gorenc, Odmevi Koroških dolin, Življenje, Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu Radio Murski val d.o.o., MI-zamejci, Gorenjska poročila, Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav, Gorenjska na valovih radio Sora, Pomurski dnevnik, Novice iz osrčja Slovenije, Zahodno dolenski odmevi, Večerne novice Radia Slovenske Gorice, Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma.

Verske vsebine

26 vsebinsko analiziranih projektov vključuje tudi verske vsebine oziroma vsebine, ki obravnavajo delovanje verskih skupnosti.

Povprečno je projekt z vključeno obravnavo verskih skupnosti prejel 36.559,92 EUR, tisti brez te obravnave pa 30.874,55 EUR. Izvedena t-test statistika pa nam pokaže, da ta razlika ni statistično pomembna ($t = 0,75$; $P = 0,45$).

Refleksija umetnosti in kulture

Ker je refleksija umetnosti in kulture precej širok pojem, ki vključuje tako vse vidike umetniške kritike oziroma refleksije umetniških del, kot tudi intervjuje s posamezniki umetniki na temo različnih vidikov umetnosti, ni nič nenavadnega, da je bila precej široko prisotna – v skupno 47 projektih oziroma v 82 odstotkih primerov.

Projekti, ki so vključevali refleksijo umetnosti in kulture so bili v povprečju sofinancirani s približno 10.000 EUR manj od tistih, ki tega niso vključevali. Povprečno je projekt z vključeno refleksijo umetnosti in kulture prejel 35380,88 EUR, tisti brez te vključitve pa 24.476,73 EUR. Zaradi majhnega števila projektov, ki niso vključevali prispevkov na temo refleksije umetnosti in kulture, pa ne moremo potrditi statistične pomembnosti te razlike po metodi t-testa ($t = 1,11$; $P=0,27$).

Zastopanost vsebin o manjšinskih, družbenih in etničnih skupinah ter verskih skupnostih

Vsebine o manjšinskih, družbenih in etničnih skupinah ter verskih skupnosti lahko razčlenimo na naslednje kategorije, ki jih nato obravnavamo ločeno:

- ustavno opredeljene etnične manjšine: italijanska, madžarska in romska

- druge etnične skupine
- verske skupnosti (obravnavane že v prejšnjem poglavju v okviru verskih vsebin)
- osebe s posebnimi potrebami
- druge ranljive družbene manjšine

Ustavno opredeljene etnične manjšine v Sloveniji

10 projektov oziroma približno 17 odstotkov vseh projektov v **svojih realiziranih vsebinah obravnava madžarsko manjšino oziroma italijansko manjšino**, kar je nekaj odstotkov več kot v letu 2016. V povprečju so projekti, ki obravnavajo madžarsko manjšino oziroma italijansko manjšino, sofinancirani s 42.107,39 EUR. Projekti, ki te obravnave ne vključujejo, so v povprečju financirani s 31.629,68 EUR. Razlika med financiranjem obeh skupin projektov je znatno večja kot v letu 2016, pri tem pa te razlike ne moremo označiti za statistično pomembno po metodi t-testa ($t = 1,06$; $P = 0,29$).

Različne teme v povezavi z italijansko in predvsem madžarsko manjšino (od kulture, jezika do vsakdanjih problematik) omenjajo predvsem projekti Pomurske novice, (Iz)brano, A propos...kultura in gospodarstvo (obrnava mejna, kulturna in narodnostna vprašanja), Razvoj Podravja, Dogodki, Studio + (življenje madžarske manjšine), Odmevi Koroških dolin, Življenje, Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu Radio Murski val d.o.o., MI- zamejci. Pri tem gre poudariti, da se vsebine projektov povezujejo večinoma le z madžarsko manjšino, medtem ko je vsebin v povezavi z italijansko manjšino zelo malo.

Pri **15 projektih** oziroma pri 26 odstotkih vseh projektov najdemo prispevke, ki so namenjeni obravnavi **romske** manjšine oziroma so z romsko manjšino na tak ali drugačen način povezani. Razlika med njimi in ostalimi prispevki glede povprečnega financiranja je precejšnja – več kot 20.000 EUR v prid projektom, v katerih najdemo prispevke na romsko tematiko. Povprečno je projekt z obravnavo romske skupnosti prejel 49.508,52 EUR, tisti brez te obravnave pa 27.739,07 EUR. Razlika je dokazana kot statistično značilna po metodi t-testa ($t = 2,7$; $P = 0,009$).

Izmed ustavno opredeljenih etničnih manjšin vsebine, povezane z Romi, definitivno izstopajo. Romsko manjšino obravnavajo ali se je vsaj v določenem deležu dotikajo Pomurske novice (vloga romskih svetnikov; povezovanje med romsko skupnostjo in večinskim prebivalstvom), (Iz)brano (problematika romske skupnosti v Prekmurju), Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost, Most sožitja (razbijanje stereotipov o Romih), Razvoj Podravja (obveščanje in informiranje prebivalstva na obeh straneh meje, s čimer se krepi sodelovanje in strpnost), Dogodki, Studio +, Življenje, Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu Radio Murski val d.o.o., Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav (vsebine v povezavi z življenjem Romov in Sintov), Pomurski dnevnik (v oddajah je posebna pozornost namenjena življenju Romov v Pomurju z namenom ozaveščanja Romov kot tudi širše javnosti o problematiki življenja Romov), Zahodno dolenski odmevi (obrnava življenja Romov, npr. njihovo šolanje, zaposlitev, bivanjske razmere), Prvi pri vas doma (vsebine, povezane z romskimi dogodki in romskim društvom Romano Vozo), Novice, Odmevi Koroških dolin.

Druge etnične skupine

Če kot druge etnične skupine v Sloveniji štejemo tiste, ki v Sloveniji bivajo relativno trajno, a nimajo posebnega ustavnega statusa, lahko njihovo obravnavo identificiramo pri 16 projektih (28 odstotkov), kar je znatno več kot v letu 2016. V povprečju so projekti, ki obravnavajo druge etnične skupine, sofinancirani s 36.054,27 EUR. Projekti, ki te obravnave ne vključujejo, so v povprečju financirani s 29.462,86 EUR. Pri tem gre poudariti, da te razlike ne moremo označiti za statistično pomembne po metodi t-testa ($t = 1,33$; $P = 0,18$).

Velik del projektov, ki obravnava to ciljno skupino, se ukvarja z etničnimi manjšinami, ki izvirajo iz območja nekdanje Jugoslavije, pri tem pa izpostavljajo predvsem kulturne vidike. Zaradi prihoda migrantov in beguncev (predvsem iz Bližnjega Vzhoda) v Evropo in Slovenijo, pa se je veliko projektov ukvarjalo tudi z migrantsko-begunsko tematiko (težave pri sprejemanju in integraciji ter ostala aktualna dogajanja v zvezi z njihovim prihodom).

Obravnava drugih etničnih skupin je prisotna v projektih Goriška danes (gradnja centra za migrante), A propos...kultura in gospodarstvo, Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma (problematika beguncev, prosilcev za azil in drugih priseljskih skupnosti, npr. pripadnikov srbske skupnosti v Sloveniji), Informativna oddaja Dogodki dneva (prispevki o migrantski krizi v Sloveniji), Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav (tema socialne vključenosti priseljencev ter programov učenja slovenskega jezika), Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani (problematika beguncev, azilantov), Outsider (problematika priseljencev), Info Kompas Radia Celje (prispevki o povečanju števila ilegalnih pribežnikov na Celjskem), Pomurske novice (problematika migrantov), Novice (problematika priseljencev in beguncev), Mi – zamejci, Priloga GG (problematika priseljencev in beguncev s poudarkom na izobraževanju priseljenih prebivalcev in učenju slovenskega jezika), Prvi pri vas doma (problematika etničnih manjšin iz bivših jugoslovanskih republik in drugih priseljencev, npr. Albancev), Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN (problematika priseljencev iz nekdanjih jugoslovanskih entitet), (Iz)brano (problematika beguncev in ilegalnih prehodov meje), Gorenjska na valovih radio Sora (problematika priseljencev, npr. Makedoncev, Albancev, Srbov).

Vsebine namenjene ljudem s posebnimi potrebami

Vsebine, namenjene osebam s posebnimi potrebami, smo prepoznali kot vsaj deloma prisotne v 29 projektih oziroma v približno 51 odstotkih projektov. Projektni predlogi, ki so te vsebine napovedali, so jih tudi realizirali. V povprečju je projekt, ki je vseboval vsebine, namenjene osebam s posebnimi potrebami, prejel približno 44313,29 EUR, kar je približno 23.000 EUR višje sofinanciranje od projekta, ki teh vsebin ni vključeval (ta je v povprečju projekt prejel 21.569,40 EUR). Ta razlika je še višja kot v letu 2016 in je po metodi t-testa statistično pomembna ($t = 3,32$; $P = 0,0015$).

Druge ranljive družbene manjšine

Druge ranljive družbene manjšine predstavljajo precej heterogeno kategorijo, ki jo povezuje po eni strani določena ranljivost, ki izhaja iz njihovega nacionalno in/ali kulturno opredeljenega položaja, po drugi strani pa jih ne štejemo pod katero od prej omenjenih manjšinskih kategorij. V tej sekciji izpostavljamo predvsem vsebine, ki so povezane z LGBT skupnostjo in starostniki.

Z LGBT skupnostjo se v določeni meri povezuje 5 projektov, kar je približno 9 odstotkov projektov: Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih, Urbana študentska medijsko-

izobraževalna platforma, Razvoj Podravja (vključuje oddajo, namenjeno tabu temam, ki obravnava različne teme, povezane z družbenimi manjšinami, npr. LGBT, brezposelni), Življenje in KonTeksti na AirBeletrini.

Kar pretežni del projektov pa vsebuje vsebine, ki so namenjene starostnikom: Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma 2017, Zamejski utrip, Zahodno dolenski odmevi, Večerne novice Radia Slovenske Gorice, Informativna oddaja Dogodki dneva, Razvoj Podravja, Informativni program Štajerskega vala, Slovenska pisateljska pot, Razpotja, Primorski pisani svet, Kulturne razglednice, Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav, Življenje, Odsev Zasavja, Gorenjska na dlani Radia Gorenc, Utrip zahodne Slovenije, Prvi pri vas doma, Studio+, Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani, Pomurske novice, Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu, Outsider – revija, ki presega meje, Info kompas Radia Celje, Novice, MI-zamejci- Društvo za prepričanja Veter, Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih, Odmevi Koroških dolin, Jaz tudi, Igriva ustvarjalnost, Dogodki, Gorenjski utrip na Radiu Kranj, Gorenjska poročila, Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN, Ekran na ekranu, Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost, Mislimo naš svet, KonTeksti na AirBeletrini, BELETRINA, (Iz)brano, Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer, A propos...kultura in gospodarstvo, Gorenjska na valovih radio Sora, Aktivni državljani Primorske, Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu, Most sožitja, Odmevi Koroških dolin, www.ludliteratura.si.

D) Ocena prispevka sofinanciranja programskih vsebin

Prispevek k večjemu zaposlovanju novinarjev in drugih programskih sodelavcev pri izdajatelju medija s primerjavo s prejšnjimi leti

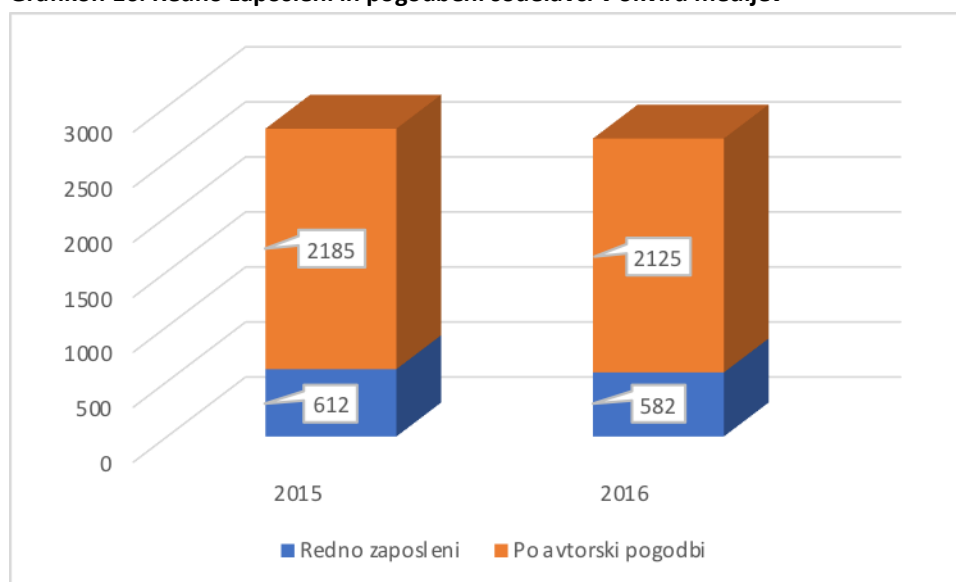
Profesionalno delovanje medijev je težko zagotavljati ob visoki stopnji prekernega dela. V tem smislu je še toliko bolj bistveno, da se na tem področju zagotovi čim večji delež redno zaposlenih novinarjev in drugih programskih sodelavcev. Čeprav je pomembno vključevanje različnih in raznolikih profilov v medijske projekte ne glede na formalno ureditev sodelovanja z njimi, pa je treba vendarle še prav posebno pozornost nameniti številu redno zaposlenih oseb.

Opazimo lahko rahel upad zaposlenosti v medijih, ki so bili v zadnjem razpisu sprejeti v financiranje, če primerjamo leti 2015 in 2016. Leta 2015 je bilo redno zaposlenih ali zaposlenih po avtorski pogodbi v tej skupini medijev 2.797, leta 2016 pa 2.707. Še večji je upad, če primerjamo zaposlene v medijih, ki so bili sprejeti v sofinanciranje v zadnjih dveh razpisih. Tega trenda sicer ne moremo posplošiti na slovenske medije na splošno, temveč samo na tiste, ki so bili v okviru razpisa uspešni. Ker ne gre za iste medije kot leto pred tem, se njihovi podatki za prejšnja leta razumljivo ne ujemajo s tistimi, ki smo jih ugotovili v evalvaciji za leto 2016 za takrat sofinancirane medije.

Ob tem pa velja omeniti tudi razmerje med redno zaposlenimi in drugimi sodelavci medija, kar je razvidno tudi iz Grafikona 16. V razpisu 2016 je bilo tako 24,6 odstotka novinarjev in drugih programskih sodelavcev redno zaposlenih, v razpisu 2017 pa 24,5 odstotka, kar pomeni, da je ostalo

na približno istem nivoju. Število rednih zaposlitev je bilo v razpisu 2016 znašalo 612, v razpisu 2017 pa 582.

Grafikon 16: Redno zaposleni in pogodbeni sodelavci v okviru medijev

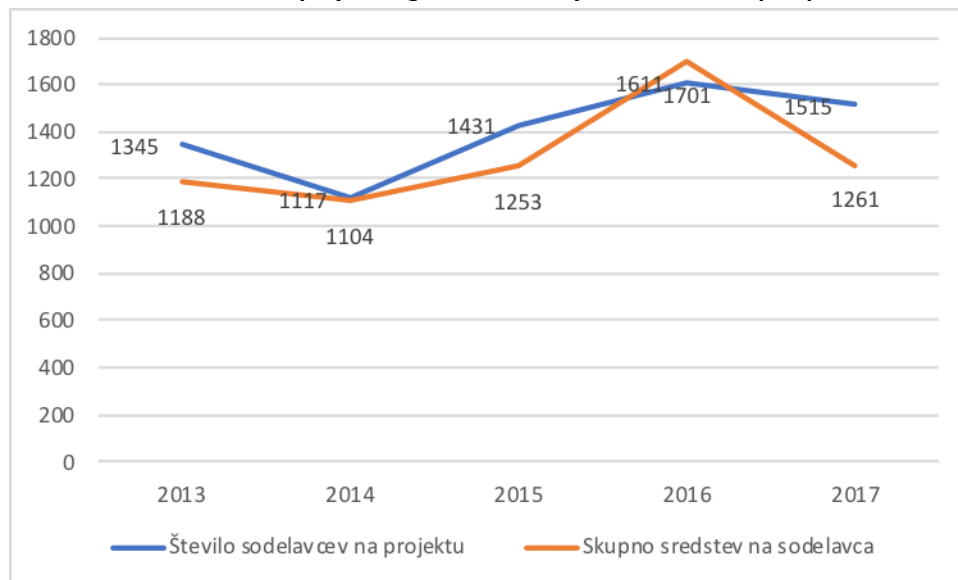

Dodatno pa ugotavljamo tudi, kakšen je bil bruto učinek samih projektov v letu 2017 v smislu, koliko redno in pogodbeno zaposlenih je bilo vanje vključenih. V okviru sofinanciranih projektov v letu 2017 je bilo vključenih najmanj 1.515 sodelavcev,¹⁴ kar je manj kot leta 2016 (1.611 zaposlenih). Od tega 25,6 odstotka redno zaposlenih, kar je nekoliko več kot leto pred tem (23,6 odstotka), vendar gre to v določeni meri na račun manjšega števila vseh zaposlenih na projektov. Seveda je nemogoče oceniti, kolikšen delež teh oseb bi bil redno zaposlen oziroma v drugem pogodbenem razmerju tudi v primeru, da sofinanciranja ne bi bilo. O dejanskem neto prispevku projektnega sofinanciranja tako ne moremo govoriti, lahko pa govorimo o njegovem okvirnem bruto prispevku.

Bruto prispevek projektnega sofinanciranja k zaposlovanju nikakor ni zanemarljiv in ne kaže linearnega trenda, ki je razvidna iz Grafikona 17. V delo na sofinanciranih projektih je bilo vključenih manj sodelavcev kot leta 2016, a več kot v prejšnjih letih. Povprečna sredstva sofinanciranja so bila nižja kot v letu 2016, a višja kot v predhodnih letih in prav tako kažejo na trend naraščanja.

¹⁴ Pri treh projektih ni razvidno število zaposlenih oz. sodelavcev na projektu.

Grafikon 17: Bruto učinek projektnega sofinanciranja v medčasovni perspektivi

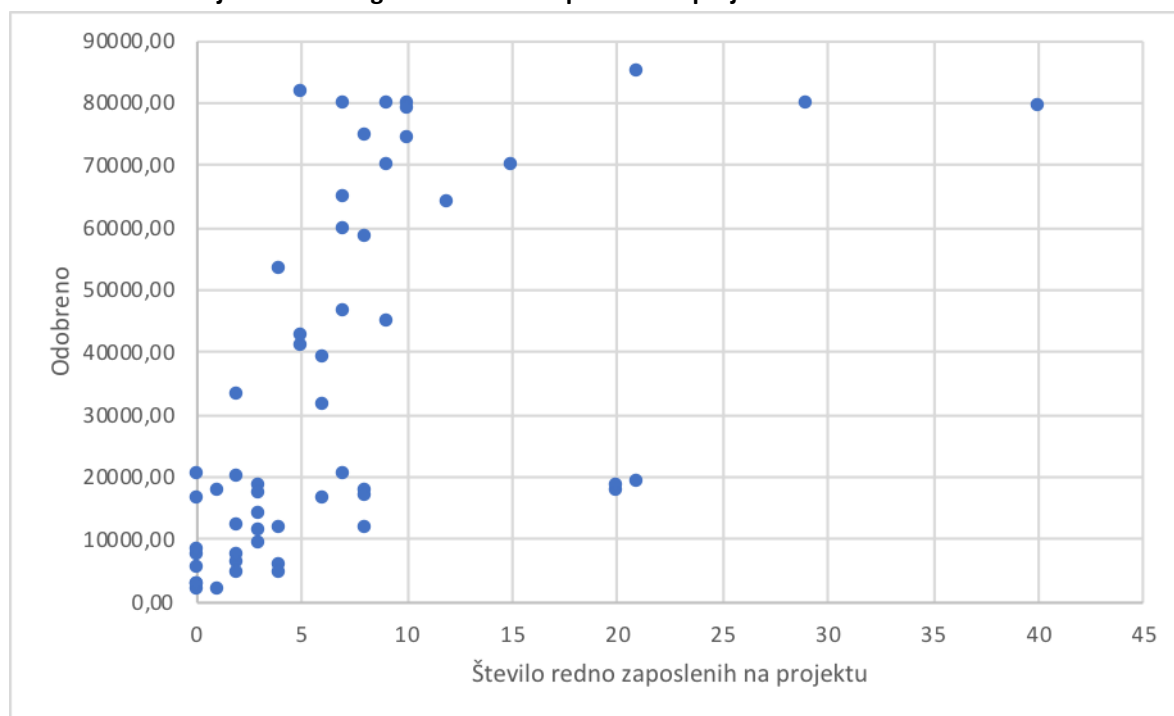

Povprečni vložek sofinancerja na osebo, vključeno v projekt, znaša v letu 2017 1.261 EUR. Kljub nikakor ne zanemarljivem zmanjšanju sredstev za sodelavca glede na leto 2016 pa se je malenkost povečalo število redno zaposlenih (za osem) in se prav tako povečuje. To kaže, da je bilo večji poudarek na zagotavljanju rednih zaposlitev v okviru medijev pred projektne sofinanciranja.

Medijski razpis je torej imel kljub manjšemu številu sredstev nevtralen oz. celo blago pozitiven učinek na redno zaposlovanje sodelavcev.

Ne glede na to pa je zanimivo videti, koliko se prek sofinanciranja posameznega projekta vendarle spodbuja redno zaposlovanje – oziroma ali projekti z več sodelavci oziroma projekti z več redno zaposlenimi prinesejo tudi višje sofinanciranje. Statistična korelacija med številom pogodbenih sodelavcev brez redne zaposlitve in pridobljenimi sredstvi ni izrazita ($r = 0,27$; $P = 0,03$), malo bolj je izrazita korelacija med številom vseh sodelavcev na projektu in pridobljenimi sredstvi ($r = 0,34$; $P = 0,009$). Veliko bolj pa je pozitivna povezanost med številom redno zaposlenih na projektu in pridobljenimi sredstvi ($r = 0,54$; $P = 0,00001$), kar je grafično ponazorjeno tudi na razsevnem diagramu z oznako Grafikon 18.

Grafikon 18: Dodeljena sredstva glede na redno zaposlene na projektu

Prispevek sofinanciranih projektov k politični raznolikosti

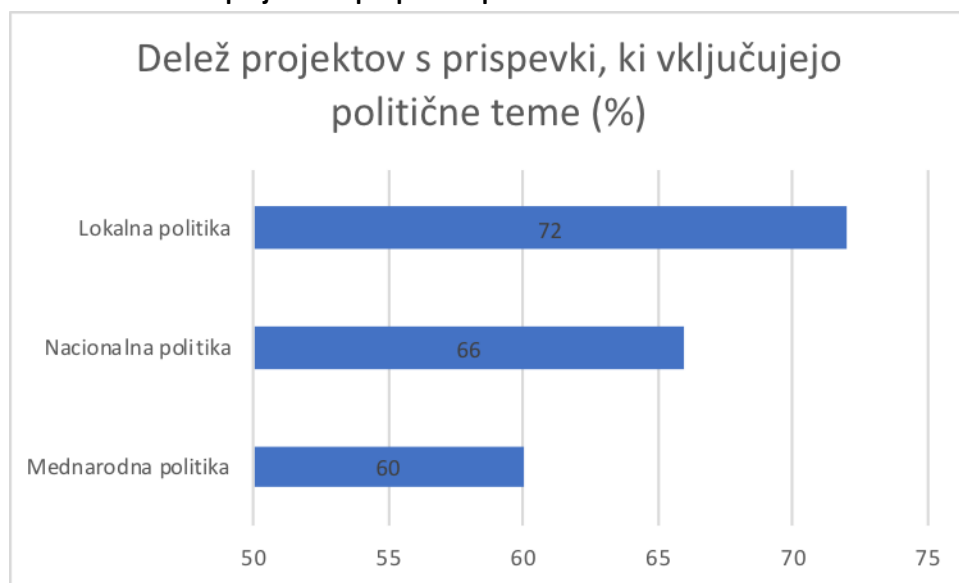
Prispevek k politični raznolikosti smo spremljali na dva načina:

- skozi pokrivanje različnih nivojev politike, ki zajemajo lokalni, nacionalni in evropski/mednarodni nivo sodobne večnivojske politike (multilevel governance): ta element smo merili prek same obravnave posameznega nivoja v prispevku
- skozi uravnoteženo pokrivanje delovanja različnih političnih akterjev, kar se najbolj neposredno manifestira prek uravnoteženega pokrivanja delovanj tako vlade kot opozicije: to smo merili prek tega, da prispevek neposredno daje besedo predstavniku vladne (kamor štejem tako vladne predstavnike kot predstavnike strank vladne koalicije) oziroma opozicijske strani (kamor štejem predstavnike vseh političnih strank, ki niso del vladne koalicije).

Prisotnost političnih vsebin v okviru projektnih prispevkov je bila precejšnja, vendar nekoliko upada od lokalne k mednarodni ravni. Kot je razvidno iz Grafikona 19, je tako prispevke na temo lokalne politike vključevalo 72 odstotkov projektov, na temo nacionalne politike 66 odstotkov, na

temo mednarodne ali evropske politike pa 60 odstotkov projektov. Razlike v zastopanosti političnih vsebin med posameznimi ravnmi so manjše kot leta 2016.

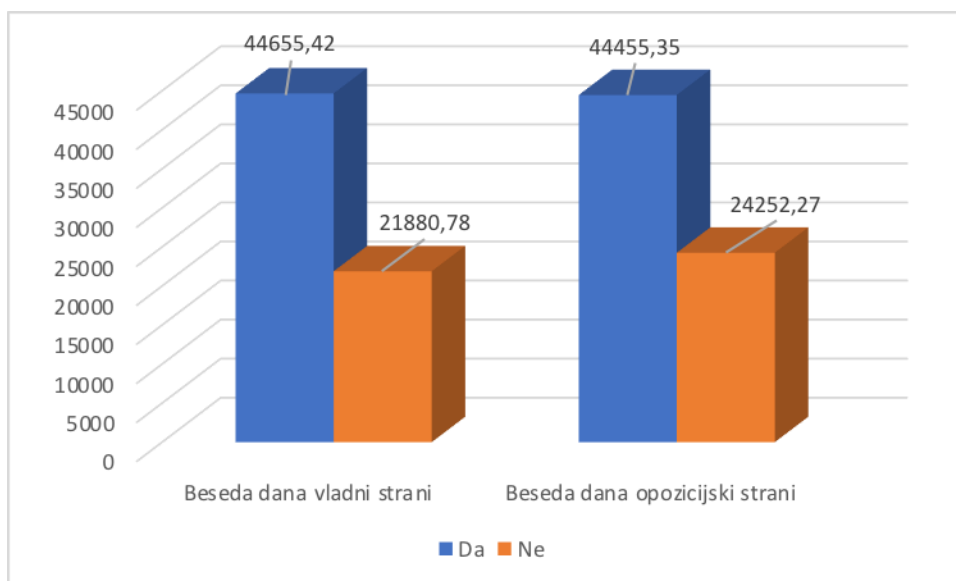
Grafikon 19: Deleži projektov s prispevki o političnih temah

Projekti, katerih prispevki obravnavajo lokalne politične teme so bili v povprečju sofinancirani znatno bolje od tistih, ki jih ne (40.458 EUR proti 9.333 EUR). V nekoliko manjši meri velja to za projekte, katerih prispevki obravnavajo nacionalne politične teme (40.623 EUR proti 19.157 EUR); še manjša pa je finančna prednost projektov z mednarodnimi političnimi temami glede na druge projekte neznatna (38.911 EUR proti 24.137 EUR) in statistično nedokazljiva.

Določeno omejitev glede intenzivnosti podpore prek projektnega sofinanciranja torej zaznavamo le na področju mednarodnih političnih tem, ki so relativno šibkeje prezentirane.

Grafikon 20: Povprečna sredstva glede na prisotnost stališč vladne in opozicijske strani

Drugi element, ki nas je zanimal v zvezi s politično raznolikostjo pa je bila seveda prisotnost stališč tako vladne kot opozicijske strani. Ta stališča smo šteli za prisotna samo v primeru, ko je vsaj en prispevek v okviru projekta neposredno dal besedo predstavniku ene oziroma druge strani. Med obravnavanimi projekti je bilo nekoliko več takšnih, ki so dali besedo vladni strani (29), kot tistih, ki so dali besedo opozicijski strani (26). So pa v prednosti glede financiranja tako tisti projekti, ki so dali besedo vladni strani, kot tisti, ki so dali besedo opozicijski strani – v primerjavi s tistimi, ki tega niso vključevali (Grafikon 20). Povprečen projekt, ki je vključeval neposredno izražena stališča vladne strani je dobil več kot 23.000 EUR sofinanciranja več od projekta, ki jih ni vključeval. Povprečen projekt z izraženimi stališči opozicije pa je dobil več kot 20.000 EUR več od projekta brez takih stališč.

Politično uravnoteženost lahko v zvezi s tem testiramo tudi na ravni posameznega medijskega projekta. Med njimi smo pri triindvajsetih zaznali prisotnost stališč tako vladne kot opozicijske strani, pri petih le stališče vladne strani in pri dveh le stališče opozicijske strani.

Prispevek sofinanciranih projektov h kulturni raznolikosti

Kulturno raznolikost lahko za potrebe naše analize operacionaliziramo na dva načina:

- prek raznolikosti oblik kulturno-umetniških stvaritev oziroma njihovih prezentacij (npr. ne samo glasba, temveč tudi vsaj nekatere druge oblike umetnosti, npr. film, gledališče, strip, poezija...)
- v smislu širše razumljene večkulturnosti (multikulturnosti) oziroma kulturne pluralnosti, kar se odraža predvsem skozi prisotnost različnih manjšinskih kultur in alternativnih (sub)kultur.

Prvi vidik je dokaj prisoten tako pri projektih v okviru področja A, kot v okviru področja B.

Področje A

V okviru projektov kot so LUD literatura, Igriva ustvarjalnost, Mladina kultura, Jaz tudi, Legebitra, Dogodki in Kulturne razglednice je raznolikost oblik kulturno-umetniških stvaritev oziroma njihovih prezentacij zelo visoka, saj obsega vse od poezije, proze, literarne kritike, esejistike,

dramatike do stripov, prevodov in/ali recenzij ter tem, ki pokrivajo film, glasbo, gledališke predstave.

V skromnejšem obsegu je kulturno raznolikost mogoče opaziti pri naslednjih projektih: BuklaPlus, Priloga GG+/Snovanja, Razpotja, Ogledalo Slovenije, Vrtiljak vsakdana, Manjšina o manjšini, Slovenski čas, Kulturnice, radovednice, raziskovalnice in odpotovalnice, Ekran na ekranu, Slovenska pisateljska pot, Pomurske novice, Zamejski utrip, Izbrano, A propos, Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer, Mislimo na naš svet, KonTeksti na AirBeletrini, Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost in Življenje in tehnika.

Štirje projekti pa se v celoti izogibajo kulturnim vsebinam, in sicer Preiskovalne zgodbe in pogled, z druge strani, Aktivni državljan Primorske, Pod drobnogledom: preiskovalne zgodbe v javnem interesu in Iz Evropske unije.

Področje B

V okviru projektov, kot so Pisani primorski svet, Utrip zahodne Slovenije, Dogodki, Info kompas Radia Celje, Informativni program Štajerskega vala, Pomurski dnevnik, Dogodki dneva, Življenje, Mi – Zamejci, Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav, Novice iz osrčja Slovenije je raznolikost oblik kulturno-umetniških stvaritev oziroma predvsem njihovih prezentacij dokaj visoka.

V skromnejšem obsegu je kulturno raznolikost mogoče opaziti pri naslednjih projektih: Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma, Prvi pri vas doma, Večerne novice Radia slovenske Gorice, Zahodno dolenski odmevi, Osrednja redna informativna oddaja VTV MAGAZIN, Gorenjski utrip na radiu Kranj, Gorenjska na valovih Radia Sora, Gorenjska poročila, Aktualno - osrednje informativne oddaje na Mursekm valu Radio Murski val, Odmevi koroških občin, Studio +, Gorenjska na dlani Radia Gorenc, Odsev Zasavja, Razvoj Podravja, Goriška danes.

Na področju B pa se kulturnim vsebinam v celoti izogiba projekt Novice.

Prisotnost različnih manjšinskih kultur

Prispevke o manjšinskih kulturah je mogoče zaslediti tako pri obravnavi madžarske, italijanske manjšine in Romov (Pomurske novice, (Iz)brano, A propos, Razvoj Podravlja, Dogodki, Studio +). Izpostaviti velja projekt Most sožitja, ki ga pripravlja Zveza Romov in ki je še posebej fokusiran na romsko problematiko. Dokaj velik del projektov pa obravnava tudi kulturne vidike populacije, ki izhaja iz območja nekdanje Jugoslavije, predvsem Pri vas doma, VTV Magazin, Novice, Gorenjska na valovih radio Sora, Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma.

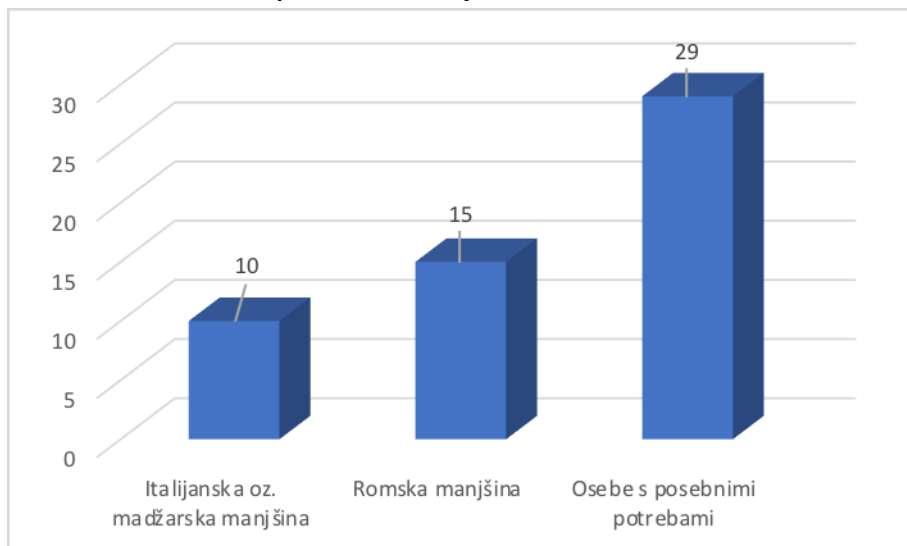
Prispevek sofinanciranih projektov k manjšinski raznolikosti

To področje analiziramo že v okviru poglavja C, v podpoglavju o Zastopanosti vsebin o manjšinskih, družbenih in etničnih skupinah ter verskih skupnostih.

V Grafikonu 21 povzemamo število projektov, katerih prispevki obravnavajo posamezno manjšino. Obravnava posameznih vrst manjšin je tako očitno prisotna v znatnem deležu projektov, zato lahko potrdimo določen prispevek sofinanciranja k večji obravnavi manjšinske raznolikosti v okviru medijev. Govorimo lahko tudi o nezanemarljivi direktni finančni stimulaciji za projekte s temi vsebinami, kar posebej velja za osebe s posebnimi potrebami (29 projektov) in romsko manjšino

(15 projektov), ki so tudi znotraj samega projektnega sofinanciranja nadpovprečno visoko podprti glede na projekte, ki teh vsebin ne vsebujejo. V tem smislu lahko ocenimo, da sofinanciranje relevantno prispeva k manjšinski raznolikosti.

Grafikon 21: Obravnava posameznih manjšin

Prispevek sofinanciranih projektov h geografski raznolikosti

Analizo na tem področju podajamo že v okviru poglavja C, podpoglavje Regijska zastopanost sofinanciranih vsebin.

Povzamemo lahko, da je v zvezi s tem zaznavnih nekaj nesorazmerij, ki so sicer deloma razložljiva s porazdeljenostjo medijev in prebivalstva, a vseeno prispevajo k nekoliko omejeni geografski raznolikosti. Predvsem je lahko problem povezan z dejstvom, da medijski razpis koristi predvsem regijam, ki so medijsko že tako ali tako močnejše, medtem ko so nekatere druge precej konsistentno izločene.

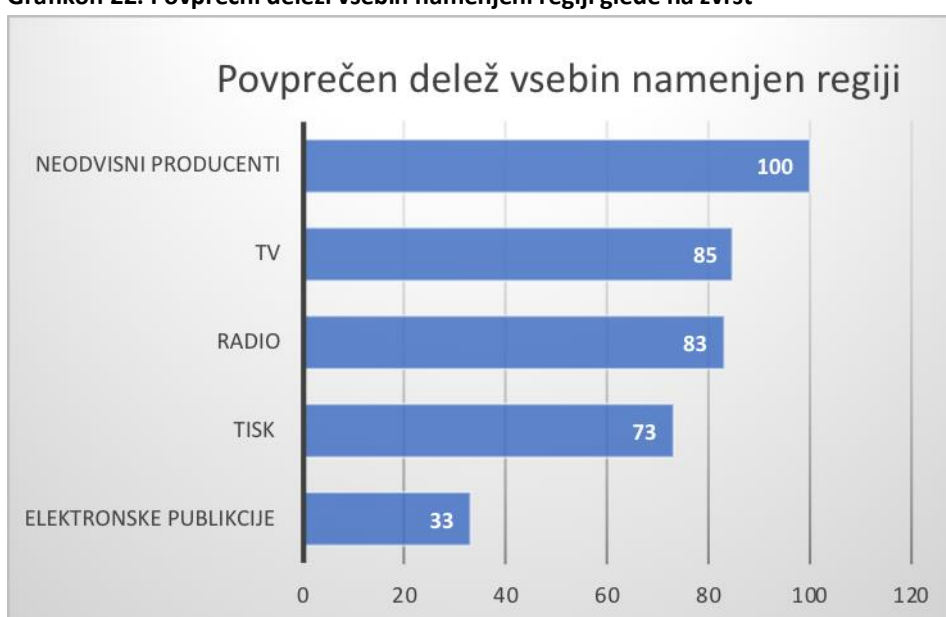
Odstopanja v primerjavi z leti 2015 in 2016 so majhna – število sofinanciranih projektov po regijah se v letu 2017 razlikuje od prejšnjih dveh let le za en ali največ dva projekta (navzgor ali navzdol). Izjema je Osrednjeslovenska regija, kjer gre opaziti trend naraščanja sofinanciranih projektov. Spodnjeposavska regija podobno kot lansko leto ni dobila nobenega projekta.

Če pa upoštevamo porazdelitev dodeljenih sredstev, postanejo regionalne razlike še nekoliko izrazitejše. Glede na sedež prijavitelja projekta izstopajo Gorenjska, Savinjska, Osrednja Slovenija in Pomurska. Ta vzorec je podoben kot v letu 2016, saj so takrat največje deleže financiranja prav tako prejeli prijavitelji v omenjenih štirih regijah.

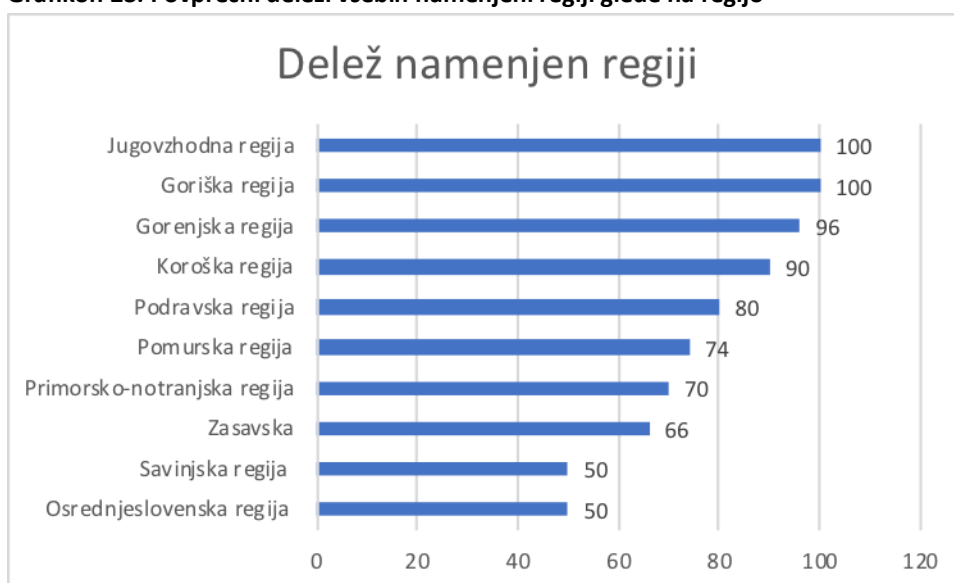
Pri porazdelitvi sredstev glede na ciljno regijo pa prednjačijo projekti namenjeni celotni Sloveniji, Kljub temu je potrebno poudariti, da se je ta odstotek močno znižal v primerjavi z letom 2016. Od regij izstopata Gorenjska in Savinska regija (podobno kot l. 2016). V primerjavi z letom 2016 se je opazno znižal delež sredstev za projekte, ki ciljajo na več regij, povešal pa delež sredstev za projekte, ki ciljajo na Pomursko regijo

Poleg regijske pozicije in usmerjenosti posameznega medija pa je treba glede regionalne raznolikosti upoštevati tudi, v kolikšni meri so same vsebine usmerjene na posamezno regijo. S tega vidika sta zanimiva Grafikona 22 in 23.

Grafikon 22: Povprečni deleži vsebin namenjeni regiji glede na zvrst

Grafikon 23: Povprečni deleži vsebin namenjeni regiji glede na regijo

Grafikon 22 nam kaže intenzivnost zastopanosti regijskih vsebin glede na zvrst medija. V tem smislu so najbolj regionalizirani neodvisni producenti, kjer so v tem razpisu vse vsebine regionalno obarvane. Sledijo TV (85%), radio (83%) in tisk (73%). Odstopajo elektronske publikacije, ki namenjeno regionalnih vsebinam zgolj tretjino (33%) svojih vsebin.

Grafikon 23 pa nam prikazuje, kako so bili regijski vsebinski poudarki razporejeni glede na posamezne regije. Po izraziti regionalni usmerjenosti izstopajo kar štiri regije, in sicer Jugovzhodna, Goriška, Podravska, Gorenjska in Koroška regija.

Ocenimo lahko, da je projektno sofinanciranje delno spodbujalo geografsko raznolikost v smislu regionalne porazdeljenosti in regionalne usmerjenosti medijskih projektov. Glede regionalne porazdeljenosti imamo opraviti na eni strani s precejšnjimi koncentracijami, na drugi strani z določenimi belimi lisami: tako z vidika števila sofinanciranih projektov kot z vidika obsega njihovega sofinanciranja. Obseg dodeljenih sredstev sicer dokaj pozitivno korelira z višino deleža regionalne usmerjenosti ($r = 0,34$; $P = 0,009$), kar pomeni, da vendar lahko govorimo o določenem obsegu finančnih spodbud regionalno usmerjenim projektom.

Doprinos k lastni produkciji s primerjavo z letom 2016

Poleg dejanskega obsega vsebin, ki so bile sofinancirane, so izvajalci projektov v okviru radijskih in televizijskih medijev v svojih poročilih morali predstaviti tudi doprinos sofinanciranja k lastni produkciji.

Povprečni obseg lastne produkcije in njeno spremembo glede na pridobitev sofinanciranja s strani MK podajamo v Tabeli 13.

Tabela 13: Doprinos k lastni produkciji

		Povprečje lastne produkcije v dnevnem oddajnem času (v %)	Delež, ki ga lastna produkcija, nastala s pomočjo sredstev MK, predstavlja v dnevnem deležu lastne produkcije (v %)	Povečanje deleža lastne produkcije v dnevnem oddajnem času zaradi objave sofinancirane programske vsebine (v %)
Radio	2017	45,3	13,7	11,3
	2016	41,7	13,3	19,2
Televizija	2017	44	12,2	6,4
	2016	38,7	9,7	4,9

Povprečni izdajatelj radijskega programa, ki je bil sofinanciran v okviru razpisa, je imel v okviru svojega dnevnega oddajnega časa 45,3 odstotka lastne produkcije, kar je nekoliko več kot v letu 2016.

Glede na leto pred tem se je povečal tudi delež lastne produkcije v okviru televizijskih programov, v dnevnem oddajnem času. Ta je znašal 44 odstotka, kar je bilo 5,3 odstotka več kot leto pred tem.

Pri radijskih programih je sofinanciranje s strani MK v povprečju prineslo 13,7 odstotka lastne produkcije (približno enako kot leto prej), ki je s tem v povprečju narasla za kar 11,3 odstotka, kar pa je za 7.9 odstotka manj kot leto poprej.

Pri televizijskih programih je sofinanciranje s strani MK v povprečju prineslo 12,2 odstotka lastne produkcije, kar je nekoliko več kot leto pred tem (9,7%). Sofinanciranje je lastno produkcijo povečalo za 6,4 odstotka, kaj je prav tako neliko več kot leto prej (4,9%).

Vendar pa ob teh povprečjih ne smemo zanemariti precejšnjih razlik med mediji. Po obsegu lastne produkcije glede na navedbe izrazito izstopata Radio Študent, ki je poročal o kar 100 odstotkih lastne produkcije, in Radio Ognjišče (96 odstotkov). Po drugi strani pa je Skupina KAOS poročala le o 5 odstotkih lastne produkcije (kar je najmanj med radijskimi programi), Hi-Fi Videostudi pa celo o zgolj o 1,6 odstotka lastne produkcije (kar je najmanj med televizijskimi programi).

O največjem deležu lastne produkcije s pomočjo sredstev MK v dnevnem deležu lastne produkcije je poročal Radio Tednik Ptuj, ki je navedel 35 odstotkov, sledijo pa mu Radio Cerkno (27%) ter Radio Gorenc (23%). Po drugi strani pa je bil prispevek neznaten, tj. manjši od 1,5 odstotka, pri HI-FI Videostudiu, Televiziji Novo mesto in Radiu Kum Trbovlje.

Največji delež povečanja lastne produkcije zaradi sofinanciranja je bil značilen za Radio Tednik Ptuj s približno 41 odstotkov. Med producenti TV vsebin je o največjem deležu povečanja poročala TV Idea kanal 10 z dobrimi 21 odstotki. Po drugi strani pa denimo Radio Kranj poroča, da do povečanja sploh ni prišlo. Podobno velja za Radio Študent, kar pa je razumljivo glede na dejstvo, da je njihova produkcija v celoti lastna. Povečanje za manj od pol odstotka je še pri Hi-Fi Vidostudio in Tele TV.

Tudi na splošno moramo ob tem opozoriti, da je treba vse navedene podatke obravnavati z določeno rezervo, saj gre tukaj izključno za samoocene izvajalcev projektov.

E) Evalvacija najpogostejših napak in problemov prijaviteljev

Glede na vse podatke in dejavnike ugotavljamo, da ni večjih težav in napak prijaviteljev na pričujoči razpis. Letni razpis se v takšni obliki redno ponavlja že od leta 2006, a se je v tem času izrazito zmanjšalo število prijaviteljev, ki konstantno pada in to velja tudi za obravnavano leto - leta 2006 jih je bilo 980, leta 2017 pa le še 141 (ena več kot leto prej); se je pa v tem obdobju povečal delež popolnih vlog, ki v letu 2016 znaša kar 97%. Iz tega lahko jasno sklepamo, da prijavitelji dobro poznajo pogoje razpisa, se nanje pripravijo ter pripravijo korektne in uspešne prijave. V veliki meri se tako ohranja ustaljen krog prijaviteljev, prisoten že v prejšnjih letih, s tem pa se precej ponavljajo tudi vsebine projektov.

Pri večini napak, ki smo jih vendarle zaznali, gre zgolj za manjša odstopanja, z nekaj izjemami. Upoštevati je treba dejstvo, da je projektna prijava dopuščala do 20-odstotni razpon med predvidenim minimum in maksimumom obsega, torej so pogoji za prijavitelje fleksibilni, kar se je tudi odražalo v končnih poročilih. Velika večina radijskih projektov je v realiziranem obsegu enot dosegla ali celo preseгла število obljubljenih enot, vsi projekti (razen enega) pa so izrazito presegli tudi število obljubljenih minut. Z vidika obljubljenih enot minimalno odstopata zgolj dva projekta, ki pa se kompenzira z ustreznim obsegom v minutah. Tudi pri televizijskih projektih ugotavljamo

ujemanje med napovedanim in realiziranim obsegom, in sicer tako v številu izvedenih prispevkov oziroma enot kot tudi v številu izvedenih minut. Tovrstno ujemanje in preseganje enot in minut pa velja tudi za projekte neodvisnih producentov. V skladu z napovedmi pa so bile v večini primerov realizirane tudi enote tiskanih medijev – izjema so štiri projekti, kjer se število napovedanih in realiziranih enot ne ujema oz. to ujemanje ni razvidno. Te enote se od medija do medija razlikujejo, zato primerjave v smislu obsega projektov na tej podlagi niso neposredno mogoče. Pri dveh projektih se pojavlja manjša neskladnost glede avtorskih prispevkov. Ujemanje med napovedmi in realizacijo pa je mogoče opaziti tudi pri projektih elektronskih medijev.

Pri pregledu morebitnih vsebinskih odstopanj izvedenih aktivnosti glede na prijavljen projekt ocenjujemo, da ni prišlo do izrazitih vsebinskih neskladnosti. Ponekod so navidezne neskladnosti posledica ne dovolj natančnega poročanja. To velja tako za projekte na področju A kot projekte na področju B. Pri projektih na področju A je sicer mogoče opaziti določena odstopanja pri realizaciji, a predvsem v primerjavi s poudarkom, ki je naveden v prijavi (denimo manjše število pripevkov, krajši prispevki). Opaziti pa je tudi primere, ko določene vsebine celo presegajo napovedane. Slednje velja tudi za projekte na področju B.

Določena vsebinska odstopanja pa je tudi težko oceniti, zato svetujemo, da bi projektno dokumentacijo (prijave in poročila) lahko preuredili tako, da bi od njih izrecno zahtevali navajanje vseh tistih vsebin, ki se jih pri ocenjevanju prijav in evalvaciji končne izvedbe tudi upošteva (npr. za vsako napovedano vsebino bi bilo treba navesti, ali je bila realizirana ter nato konkretno navesti kdaj natanko in na kakšen način). **Preglednost v tem smislu bi najlažje zagotovili tako, da bi bolj poenotili obrazce za prijavo in poročanje, kar bi olajšalo delo tako pregledovalcem na MK kot tudi kasnejšim zunanjim evalvatorjem.**

F) Zaključki in priporočila evalvatorja

Zaključke in priporočila na podlagi evalvacije **meril za izbor** predstavljamo v poglavju B.

Glede števila in vrednosti vlog ugotavljamo, da se z razpisom v letu 2016 nadaljuje **trend stabilizacije razpoložljivih sredstev, odobrenih za sofinancinje**, ki se je začelo že leto poprej. (Sredstev, ki so bila dodeljena izvedenim projektom, je bilo nekoliko manj kot leto prej, vendar na rovaš tega, da je pet prijaviteljev odstopilo od izvajanja že pridobljenih projektov.) Z razpisom iz leta 2015 smo bili namreč priča prelomu s skoraj desetletnim trendom padanja razpoložljivih sredstev. V primerjavi z razpisom iz leta 2016 se malenkost **zmanjšala višina sredstev na posamezni izbrani projekt** (s 32.997,58 EUR na 32941,34 EUR), vendar stvar ostaja v primerljivih okvirih.

Tudi **delež sofinanciranih projektov v letu 2017 je z 42,33 odstotki primerljiv z letom 2016 in občutno višji** v primerjavi s prejšnjimi leti. Delež sofinanciranih projektov se je namreč v vseh prejšnjih letih gibal od 27% do 35%, z izjemo v letu 2007, ko je ta dosegel 50,75%. Kljub potencialnim grožnjam zaradi zmanjšane tekmovalnosti (več o tem v poglavju C), ki jih lahko doprinese povečan delež sofinanciranih projektov, pa slednji po drugi strani pomeni možnost za razvoj bolj raznolike medijske krajine. Zato evalvator skladno z ugotovitvami v poglavju C **priporoča intenzivnejšo promocijo razpisa in aktivno spodbujanje izvajalcev k prijavi**. Takšen način ukrepanja lahko pripeva k preseganju statusa quo glede (vsaj delnega) nedoseganja ciljev razpisa, ki ga Strokovna komisija ugotavlja vsako leto.

Intenzivna promocija je hkrati tudi eden izmed možnih načinov k oddaji bolj inovativnih projektov z novimi pristopi, koncepti in vsebinami, in s tem k preprečevanju oddaje identičnih (ali vsaj zelo podobnih) besedil projektov vsako leto zapored. Strokovna komisija je namreč identificirala problem pomanjkanja inovativnosti pri oddanih projektih, zato je **spodbujanje oddaje novih, izvirnih predlogov projektov** skorajda nujno. Večje število oddanih projektov namreč veča nivo konkurenčnosti med prijavitelji, s tem pa le-te stimulira k oddaji bolj izvirnih predlogov.

Taista komisija je prav v zvezi s tem že večkrat opozorila na problem, da isti prijavitelji iz leta v leto oddajajo identične oziroma podobne prijave predlogov projektov. To logično vodi k vedno višjemu deležu formalno ustreznih vlog, kar potrjujejo tudi rezultati razpisa iz leta 2017. Prijavitelji namreč lahko na podlagi napak iz prejšnjih let izpopolnujejo in s tem izboljšujejo svojo prijavo. To jim med drugim omogočajo tudi dokaj stabilna razpisna pravila. Hkrati pa to pomeni vsakoletno grožnjo vsem novim prijaviteljem, ki se prvič srečujejo s formalnimi zahtevami s prijavo na razpis. Zaradi nezadostnih izkušenj s prijavo na pričujoči razpis se ti soočajo s problemom neizpolnjevanja ustreznih formalnih zahte, in posledično s problemom nepresoje njihovih predlogov. S tem vsebinsko kvalitetni predlogi projektov, kakršnih si želi tudi Strokovna komisija, večkrat niti ne morejo biti predmet nadaljnje presoje.

V primerjavi z letom poprej se rahlo popravlja nesorazmerje med deležem dejansko sofinanciranih vlog med področjem A (29,3%) in področjem B (87,1%). Nekoliko se je povečal delež sofinanciranih vlog na področju A, ob tem pa nekoliko zmanjšal delež sofinanciranih vlog na področju B. Kljub temu razlika ostaja velika - na področju B so bile zavrnjene le 3 vloge, na področju A pa kar 71 vlog (štirje prijavitelji projektov na področju A in en prijavitelj projekta na področju B so kasneje odstopili od pogodbe). Zato je potrebno še naprej razmišljati o rešitvah bodisi v smeri nadaljnjega odpravljanja nesorazmerja med deležem dejansko sofinanciranih vlog na

področjih A in B, bodisi v smeri vzpostavitve dveh ločenih razpisov, pri čemer bi vsak sledil lastni logiki. Nizko število dejansko sofinanciranih vlog na področju A namreč zagotavlja višjo stopnjo kompetitivnosti med prijavitelji, kar terjaja visoko stopnjo pozornosti pri ocenjevanju. Višjo stopnjo kompetitivnosti med prijavitelji bi bilo smiselno zagotoviti tudi na področju B.

Zato glede tega ponovno predlagamo razmislek o spremembi sofinanciranja projektov na področju B iz kratkoročnega projektnega v srednje do dolgoročno programsko sofinanciranje, po katerem bi bila tovrstnim medijem namenjena določena pavšalna vsota za večletno obdobje, ki pa bi se občasno prilagajala navzgor ali navzdol na podlagi samoevalvacij in zunanjih evalvacij sofinanciranega programa. Medij bi tako dobil pavšalno financiranje za večletno obdobje, vmes pa bi bil deležen evalvacij, na podlagi katerih bi se obseg sofinanciranja ustrezno zvišal, znižal ali, v primeru izrazitih odstopanj, tudi ukinitil, hkrati pa bi bila sredstva na voljo tudi za nove prijavitelje, ki bi imeli oziroma pridobili ustrezen status. Na podoben način poteka financiranje temeljnega raziskovanja na področju znanosti (raziskovalni in infrastrukturni programi pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije). Taka sprememba bi zahtevala določene korekcije obstoječega pravnega okvira, vključno z manjšo korekcijo Zakona o medijih, in skrbno upoštevanje pravnega reda EU na področju prejemanja državnih pomoči.

Ob tem velja razmisliti tudi o razmerjih med mediji, saj tako zastavljen razpis (predvsem prek področja B) favorizira določeno vrsto medija, tj. radia (s kar 59 odstotki vseh podeljenih sredstev), medtem ko so TV mediji, (23 odstotkov), tiskani mediji (13 odstotkov) in drugi mediji deležni skromnejše podpore. To nesorazmerje glede deleža dodeljenih sredstev se sicer v primerjavi z razpisom iz leta 2016 celo nekoliko povečalo. Zato je tu še vedno potrebno nadaljnje **zagotavljanje večje uravnoteženosti glede na zvrst medijev.**

Na področju merjenja obsega predvidene in realizirane medijske vsebine predlagamo razmislek o standardizirani enoti obsega tudi za tiskane in elektronske medije. To bi lahko bilo število znakov/besed in število grafičnih podob/slik. Le tako bi lahko zagotovili primerljivost teh projektov po obsegu, pa tudi realno ocenili obseg sofinanciranja za določen obseg medijske vsebine, sicer so nekateri projekti med seboj izrazito neprimerljivi.

Na področju ugotavljanja kvantitativne skladnosti med projektno prijavo in projektnim poročilom ter med projektnim poročilom in predloženimi vsebinami, ki so nastale v okviru izvajanja projekta, nismo ugotovili večjih relevantnih neskladnosti. Velika večina projektov je v realiziranem obsegu enot dosegla ali celo preseгла število obljubljenih enot. Izjemo predstavljata dva projekta, kjer gre za neskladnost glede obsega avtorskih prispevkov. Vendar je količina teh člankov je zelo majhna, zato je po naši oceni opisano odstopanje v zvezi z avtorskimi prispevki bolj ali manj zanemarljivo. Na podlagi analize projektnih predlogov ugotavljamo tudi, da so projekti dosegli ali presegli število obljubljenih minut. Zaključimo torej lahko, da so **ugotovljena kvantitativna odstopanja majhna ali pa ta zaradi zgoraj navedenih razlogov niso bistvena.**

Na področju kvalitativne (vsebinske) skladnosti realiziranih projektov s prijavljenim projektnim predlogom nismo zaznali relevantnih neskladnosti. Pomembni vsebinski elementi so bili skozi realizirane projekte dobro zastopani in praviloma tudi ustrezno stimulirani prek relativno večjega obsega sofinanciranja.

Glede regionalne porazdelitve projektov opažamo solidno porazdeljenost po regijah ob upoštevanju predpostavke, da vseslovenski projekti pokrivajo tudi regije, ki niso izrecno pokrite z regijskimi projekti oziroma so z njimi šibkeje pokrite. Med slednjimi izstopa Spodnjeposavska regija, kjer ni bil realiziran noben projekt niti v letu 2017, niti v letu pred tem. **Regijska nesorazmerja niso**

tolikšna, da bi lahko na tej podlagi lahko predlagali spremembo meril v smislu preferenčne obravnave posameznih regij, saj bi s tem neizogibno zmanjšali pomen drugih meril.

Glede na posamezne zvrsti medijev daje sofinanciranje izrazito prednost informativnim vsebinam (70 odstotkov projektov s prevladujočimi informativnimi vsebinami glede na delež dodeljenih sredstev). Kot izhaja iz poglavja C, pa lahko v medijih, v katerih informativne vsebine sicer prevladujejo, v znatnih deležih najdemo tudi druge vrste vsebin. Na podlagi analize ugotavljamo, da je povprečen projekt po napovedih izvajalca vključeval 41,5 odstotkov informativnih in 29,5 odstotkov kulturnih vsebin, preostanek pa je bil namenjen raziskovalnim, izobraževalnim in znanstvenim vsebinam. V primerjavi z letom poprej je v letu 2017 delež informativnih vsebin ostal na isti ravni, medtem ko se je delež kulturnih vsebin nekoliko zmanjšal, kar ne moremo oceniti ravno pozitivno, saj je del ciljev razpisa usmerjen prav na kulturno področje. Strokovna komisija tudi ni ugotovila kakšne bistvene okrepitve kulturne ustvarjalnosti na področju medijev, zato še posebej **sugeriramo krepitev kulturne dimenzije medijev**. Na približevanje temu cilju prav gotovo ne kaže izračun korelacijskega koeficienta med deležem informativnim vsebin in dodeljenimi sredstvi za leto 2016 (poglavje C). Ta namreč implicira, da so bili projekti z višjim deležem informativnih vsebin deležni višjega sofinanciranja, višji delež kulturnih vsebin pa je v povprečju pomenil nižje sofinanciranje. Zato predlagamo razmislek o tem, da je potrebno bolj stimulirati kulturne vsebine pri ustvarjanju medijev.

Pri podrobnejšem pregledu dejanske prisotnosti posameznih specifičnih vsebin ugotavljamo, da se delež projektov, ki vključujejo otroške in mladinske vsebine, bistveno ne razlikuje od leta poprej. V primerjavi z razpisom iz leta 2016 ni statistično značilne razlike med projekti, ki vsebujejo te vsebine, in tistimi, ki jih ne. Podobno velja tudi za verske projekte. Delež verskih projektov in projektov z refleksijo umetnosti in kulture pa se v primerjavi z letom poprej bistveno ne spreminja.

V letu 2017 smo priča nadaljnjemu upadu števila zaposlenih v medijih, ki so bili deležni financiranja. Tega trenda ne posplošujemo na vse medije, ampak ta velja le za medije, ki so bili v okviru razpisa uspešni. Bruto prispevek projektnega sofinanciranja k zaposlovanju nikakor ni zanemarljiv in ne kaže linearne trenda. V delo na sofinanciranih projektih je bilo vključenih manj sodelavcev kot v letu 2016, a več kot v prejšnjih letih. Povprečna sredstva sofinanciranja so bila nižja kot v letu 2016, a višja kot v predhodnih letih in prav tako kažejo na trend naraščanja.

Za v prihodnje predlagamo, da bi bila porazdelitev sredstev nekoliko ugodnejša za projekte, ki vključujejo več redno zaposlenih sodelavcev. Razpis je namreč spodbujal predvsem množično vključevanje različnih sodelavcev, medtem ko je bil učinek razpisa na redno zaposlovanje slednjih nevtralen. Menimo, da je **potrebno pretehtati, ali bi bilo morda smiselno razlikovati med projekti, ki v večji meri vključujejo redno zaposlene, in tistimi, ki se bolj opirajo na druge pogodbene sodelavce**. Prva možnost bi bila po naši oceni ugodnejša za povečevanje kakovosti in zmanjševanje obsega prekernega dela, druga pa bi pomenila relativno cenejše izvajanje projektov. **Glede na pomen profesionalizacije v medijskem prostoru ocenjujemo prvo možnost kot primernejšo**. Vsekakor pa pozitivno ocenjujemo dejstvo, da so bila povprečna sredstva, ki jih je sofinancer vložil v vključenega sodelavca, precej višja kot v prejšnjih letih.

Problematica pa je po naši oceni praksa, ko medij projekta sploh ne izvaja neposredno in zato tudi neposredno ne najema sodelavcev, temveč se pri tem v celoti zanese na podizvajalca. **V korist transparentnosti in spodbujanja zaposlovanja novinarjev in drugih programskih sodelavcev priporočamo izogibanje tako izrazitemu zanašanju na podizvajalce**.

Analiza različnih nivojev politike, z namenom ugotavljanja prispevka sofinanciranih projektov k politični raznolikosti, je pokazala zmanjševanje razlik v zastopanosti političnih vsebin med posameznimi ravni, v primerjavi z letom 2016. Vsebinsko pa imamo še vedno opraviti z upadanjem političnih vsebin od lokalne k mednarodni ravni.

V okviru raziskovanja politične raznolikosti je sledila tudi analiza prisotnosti stališč tako vladne kot opozicijske strani. Če je bilo leta 2016 **razmerje med prisotnimi stališči vladne kot opozicijske strani izenačeno, je letos malce več projektov, ki dajejo prednost vladni strani**. Se je pa zmanjšala višina sredstev, ki so jih dobili tako tisti projekti, ki dajejo besedo vladi, kot tisti, ki dajejo besedo opoziciji; a tudi višina sredstev, ki enim in drugim sredstev ne dajejo. Vsaj po tem kriteriju očitno politične teme izgublja na pomenu.

Pri ugotavljanju prispevka sofinanciranih projektov h kulturni raznolikosti smo identificirali dokaj visoko raznolikost oblik kulturno-umetniških stvaritev oziroma njihovih prezentacij; kot tudi dokaj velik del projektov, pri katerem so prisotne različne manjšinske kulture. Kljub temu pa predlagamo še **nekolično okrepitev tega področja s ciljem doseganja namenov razpisa**. Pri tem je potrebno večjo težo dati rabi jezika, kot to zatrjuje Strokovna komisija, saj ima ta še poseben pomen prav na kulturnem področju.

Na podlagi analize projektnih predlogov je bil ugotovljen tudi določen **prispevek sofinanciranja k večji obravnavi manjšinske raznolikosti** v okviru medijev.

Pri analizi **prispevka sofinanciranih projektov k regijski raznolikosti** gre, v primerjavi z razpisom iz leta 2016, ugotoviti primerljivo stopnjo regionaliziranosti, so se pa nekoliko sprejemenila razmerja med posameznimi zvrstmi medijev. Pri neodvisnih producentih se je regionaliziranost izrazito povečala (s 43% na 100%), pri elektronskih publikacijah se je izrazito zmanjšala (s 83% nad 33%); medtem ko je pri tiskanih, radijskih in TV medijih ostala na primerljivi ravni.

V zvezi s pregledom vsebinske skladnosti med projektno prijavo in izvedenimi aktivnostmi, nismo zaznali večjih odstopanj. Nadalje smo pri analizi sofinanciranja medija glede na zvrst medija ugotovili, da so najvišje povprečno sofinanciranje – tako kot leto prej – prejeli televizijski projekti. Podobno kot prejšnje leto ostaja razpon med minimumom in maksimumom izrazito velik pri vseh medijih, z izjemo neodvisnih producentov.

Priporočamo zagotavljanje večje odvisnosti med oceno projekta in deležem sofinanciranja, hkrati pa tudi večjo odvisnost absolutnega obsega dodeljenih sredstev od ocene, ki jo doseže posamezna projektna prijava, saj teh povezav zdaj praktično ni.

Zavedamo se, da so ne le zaradi narave posameznih medijev, temveč tudi zaradi različnih medijskih vsebin, dejanski stroški lahko zelo različni, vendar bi **v prihodnje vsaj najbolj skrajni primeri v smislu visoke cene programa zahtevali ustrezno dodatno pojasnilo prijavitelja že v samem procesu prijave, smiselna pa bi bila tudi določena omejitev najvišje še dopustne ceno na minuto ustvarjenega programa** (več v poglavju G).

Posamezne ugotovitve glede napak in problemov prijaviteljev podajamo v poglavju E, dodatne predloge glede meril, dokumentacije, navodil in poročanja pa podajamo v poglavju H.

G) Evalvacija poročanja

Pregled morebitnih odstopanj izvedenih aktivnosti glede na prijavljen projekt: vsebinski vidik

V Tabeli 14 podajamo pregled vsebinske skladnosti med projektno prijavo in dejanskimi vsebinami, ki smo jih lahko razbrali tako iz poročila kot tudi iz analiziranih medijskih vsebin. Ocenjujemo, da pri nobenem projektu ni prišlo do kakšnih večjih vsebinskih neskladnosti, ki bi odstopala glede na prijavo. Mogoče pa je opaziti določena odstopanja pri realizaciji v primerjavi s poudarkom, ki je naveden v prijavi. Opaziti pa je tudi več primerov, ko določene vsebine celo presegajo napovedane.

Tabela 14: Pregled morebitnih vsebinskih odstopanj projektov na področju A

Projekt	Prijavitelj	Vsebinska skladnost	Opombe
Mladina kultura	MLADINA, časopisno podjetje d.d.	Da	Brez posebnih pripomb.
BuklaPlus - Berimo Slovence v Bukli Plus	UMCO d.d.	Da	Brez posebnih pripomb.
Ogledalo Slovenije	TSmedia d.o.o.	Da	V poročilu namreč ni navedenih določenih vsebinskih sklopov (kultura), ki pa jih v analiziranih vsebinah vseeno zasledimo.
Vrtiljak vsakdana	Šolski razgledi d.o.o.	Da	Iz poročila je razvidno, da posebno pozornost namenijo marginalnim skupinam, tudi Romom, česar pa v analiziranih vsebinah ne zasledimo.
Priloga GG+/Snovanja	Gorenjski glass d.o.o. Kranj	Da	V poročilu namreč ni navedenih določenih vsebinskih sklopov (politika, kultura), ki pa jih v analiziranih vsebinah vseeno zasledimo.
Manjšina o manjšini - prispevki za pridobivanje novih, mladih bralcev in vzgoja mladih za medije	Zavod za informativno dejavnost madžarske narodnosti	Da – verjetno.	Vsebinsko poročilo ni izpolnjeno, saj so vse analizirane vsebine v madžarskem jeziku.
Slovenski čas, mesečna priloga tednika Družina	Družina d.o.o	Da	Vključene so kulturo-zabavne vsebine, kar iz poročila ni razvidno.
Kulturnice, Radovednice, Raziskovalnice in Odpotovalnice	Allegro d.o.o.	Da	Pri poročilu in prijavi ni omenjenih prispevkov s področja umetnosti, zgodovinskih osebnosti, ki se tudi pojavljajo v prispevkih.
Reprezentacije tematik LGBT v spletnih medijih	Društvo informacijski center Legebitra	Da	Brez posebnih pripomb
Jaz tudi	Srečko Grmšek s.p.	Da	Brez posebnih pripomb
Kulturne razglednice	Radio 94 d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Preiskovalne zgodbe in pogled z druge strani	Reporter Media d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Outsider – revija, ki presega meje	AUTSIDER Z.O.P., zavod za oblikovanje prostora	Da	Brez posebnih pripomb

Ekran na ekranu	Slovenska kinoteka	Da	Brez posebnih pripomb
Igriva ustvarjalnost	Zavod za kulturno in publicistično ustvarjalnost Vladimire Rejc	Da	Brez posebnih pripomb
Pomurske novice	Zavod Roke Černelavci	Da	Brez posebnih pripomb
Slovenska pisateljska pot	DIDAKTA založništvo in izobraževanje d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Razpotja	Društvo humanistov Goriške	Da	Brez posebnih pripomb
Zamejski utrip	Zavod Multimedia Panonija Ljutomer	Da	Brez posebnih pripomb
(Iz)brano	Podjetje za informiranje Murska Sobota d.o.o.	Da.	V poročilu ni navedenih določenih vsebin, namenjenim nekaterim družbenim skupinam (begunci, hendikepirani), ki pa jih v analiziranih vsebinah vseeno zasledimo.
Aktivni državljani Primorske	Primorske novice d.o.o	Da	Brez posebnih pripomb
A propos...kultura in gospodarstvo	Skupina Kaos d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Regionalne in lokalne vsebine v časniku Večer	Časnik Večer d.o.o		Vključenost tematik, namenjenih ljudem s posebnimi potrebami, ni razvidna iz vsebine.
Mislimo naš svet	Dnevnik d.d.	Da	Brez posebnih pripomb
www.ludliteratura.si	LUD Literatura	Da	Brez posebnih pripomb
KonTeksti na AirBeletrini	Beletrina	Da	Brez posebnih pripomb
Obujamo preteklost, soustvarjamo preteklost	Dolenjski list Novo mesto	Da.	Obravnavana romske problematike ni razvidna iz poročila, čeprav je vključena v analizirane vsebine.
Tehniška založba Slovenije – Življenje in tehnika	Tehniška založba Slovenije	Da	Brez posebnih pripomb
Most sožitja	Zveza Romov Slovenije	Da	Brez posebnih pripomb

Podobno ugotavljamo tudi na področju B, ki ga predstavljamo v Tabeli 15. Tako kot pri projektih na področju A, tudi na tem področju ni mogoče zaznati posebnih vsebinskih odstopanj. Tudi tu se nekatere domnevne neskladnosti posledica premalo natančnega poročanja. Nekatere tematike v poročilih niso poudarjene, a so bile kljub temu detektrirane v okviru analize prispevkov.

Tabela 15: Pregled morebitnih vsebinskih odstopanj projektov na področju B

Projekt	Prijavitelj	Vsebinska skladnost	Opombe
Goriška danes	Radio Robin radijska dejavnost d.o.o.	Da	Iz poročila ni razvidno, da so v vsebini vključene kulturno-zabavne in verske teme ter teme, namenjene starostnikom.
Razvoj Podravja	Radio Tednik Ptuj d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Odsev Zasavja	Radio Kum Trbovlja	Da	Brez posebnih pripomb
Primorski pisani svet	Radio Kobarid d.o.o.	Da	V nekaj oddajah glasbeni vložek presega dovoljeno kvoto.
Utrip zahodne Slovenije	Radio Cerčno d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Dogodki	HI-FI Videostudio d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Informativni program Štajerskega vala	Radio Štajerski val	Da	Brez posebnih pripomb
Studio +	Pro Mundus d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Informativna oddaja Dogodki dneva	TV Celje d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Info kompas Radia Celje	NT & RC d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Gorenjska na dlani Radia Gorenc	Radio Gorenc d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Odmevi Koroških dolin	Koroški radio d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Življenje	Radio Ognjišče d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu	Radio Murski val d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Mi-zamejci	Društvo za prepričanja Voter	Da	Brez posebnih pripomb
Gorenjska poročila	TELE TV d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav	Radio Triglav Jesenice d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Gorenjska na valovih Radia Sora	Radio Sora	Da	Brez posebnih pripomb
Pomurski dnevnik	TV idea- Kanal 10 d.o.o	Da	Brez posebnih pripomb
Gorenjski utrip na Radiu Kranj	Radio Kranj, podjetje za informiranje in ekonomsko propagando, d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Novice	Televizija Novo mesto d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Novice iz osrčja Slovenije	ATV Babnik & c.o., d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Osrednja redna informativna oddaja VTV Magazin	VTV Studio d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Zahodno dolenski odmevi	Univox d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb

Večerne novice Radia Slovenske Gorice	Radio Slovenske Gorice d.o.o.	Da	Brez posebnih pripomb
Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma	Zavod Radio Študent	Da	Brez posebnih pripomb
Prvi pri vas doma	Naš čas – Radio Velenje	Da	Brez posebnih pripomb

Analiza izvedenih aktivnosti projekta glede na razmerje med vsebinskim in stroškovnim vidikom

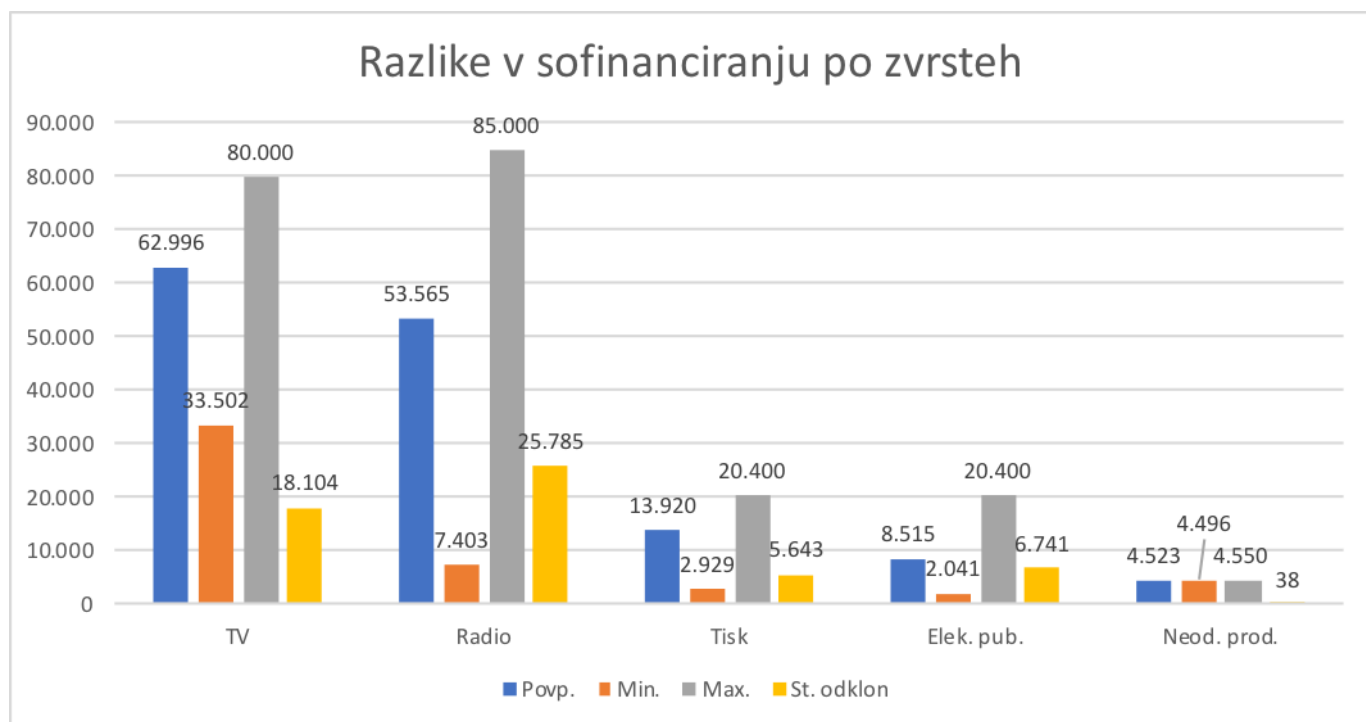
Glede na zvrst medija želimo v nadaljevanju analizirati povezanost med stroški in izvedeno aktivnostjo oziroma vsebinskim vidikom. Pri tem kot bistvene ocenjujemo naslednje vidike:

- kolikšno je bilo povprečno sofinanciranje glede na zvrst medija;
- v kolikšnem deležu so se sofinancirali posamezni projekti glede na zvrst medija;
- kolikšen je strošek sofinanciranja minute radijskega in televizijskega programa

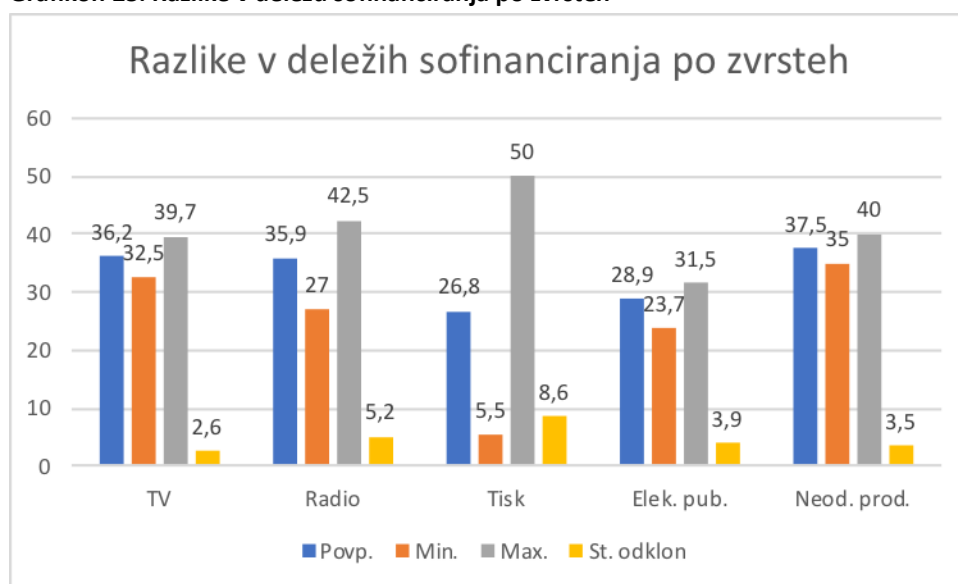
Grafikon 24 nam kaže, da so najvišje povprečno sofinanciranje prejeli TV projekti, in sicer skoraj 63.000 EUR, sledijo projekti tiskanih medijev, ki so bili v povprečju sofinancirani s slabimi 14.000 EUR, najmanj podprti pa so bili projekti elektronskih medijev in neodvisnih producentov. V povprečju so prvi dobili približno 8.500 EUR EUR, slednji pa približno 4.500 EUR. Največji razpon glede obsega sofinanciranja, vidno iz najvišjega standardnega odklona ter največje razlike med minimalno in maksimalno sofinanciranim projektom, pa imajo letos radijski projekti. Tu razlika med minimalno in maksimalno sofinanciranim projektom znaša dobrih 46.000 EUR.

Kljub očitnim razlikam v povprečjih glede na zvrst lahko po drugi strani zaznamo tudi izrazit razpon med minimumom in maksimumom pri vseh medijih, z izjemo neodvisnih producentov. To tudi pomeni, da zvrst medija ne vpliva bistveno na minimum, s katerim je posamezne projekte mogoče realizirati ne glede na zvrst medija.

Grafikon 24: Razlike v obsegu sofinanciranja po zvrsteh

Grafikon 25: Razlike v deležu sofinanciranja po zvrsteh

Manjše pa so razlike v povprečnih deležih sofinanciranja glede na zvrst: 37,5 odstotkov za neodvisne producente, 36,2 odstotkov za TV projekte, 35,9 za radijske projekte, 28,9 odstotkov za projekte elektronskih publikacij in 26,8 odstotkov za projekte tiskanih medijev (glej Grafikon 25).

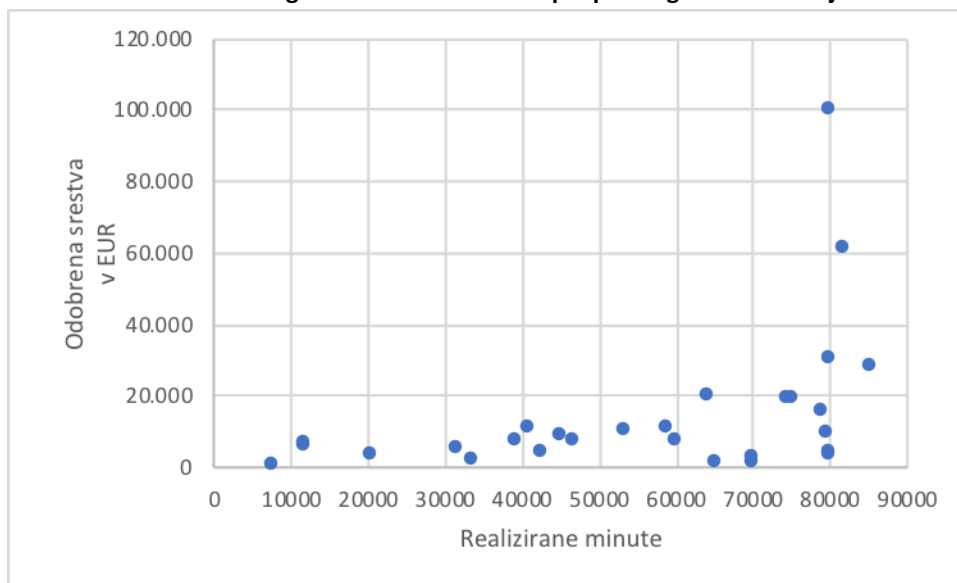
Seveda nas glede na to zanima, s čim so tovrstne razlike v sofinanciranju utemeljene. Za začetek lahko ugotovimo, da ni pozitivne povezave med oceno projekta na eni strani in deležem sofinanciranja na drugi strani, saj znaša korelacijski koeficient – 0,06.

Prav tako ne zaznamo pozitivne povezave med absolutno vsoto dodeljenih sredstev in oceno projekta, saj znaša korelacijski koeficient v tem primeru $-0,05$. Prav tako ne moremo potrditi povezave med odobrenimi sredstvi v absolutnem smislu in obsegom deleža sredstev, za katerega je producent zaprosil ($r = 0,05$; $P = 0,7$), izrazitejša pa je povezava med odobrenimi sredstvi v absolutnem smislu in deležem, ki je bil producentu odobren ($r = 0,57$, $P = 0,0000003$). Visoko korelirana sta tudi zaproseni in dejansko odobreni delež ($r = 0,73$, $P = 0,0$).

Končno pa je zelo pomembno tudi, kolikšen obseg projekta je bil realiziran glede na vložena sredstva. Resna pomanjkljivost, ki nas tu ovira pri analizi, je odsotnost standardne merske enote pri projektih tiskanih in elektronskih medijev, saj so lahko prijavitelji navajali različne, po obsegu in tipu neprimerljive enote, včasih neprimerljive celo med prijavo in poročilom. Zato tovrstne analize za tiskane in elektronske medije ni mogoče izvesti.

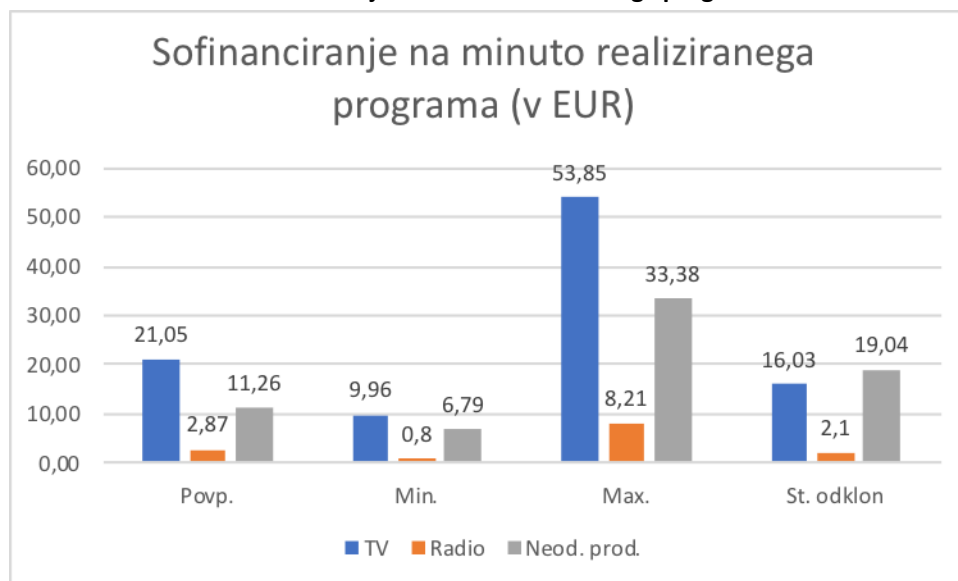
Lahko pa jo zato izvedemo za vse druge medijske zvrsti, tj. tiste, ki temeljijo na avdiovizualnih vsebinah, ki omogočajo, da kot osnovno mersko enoto uporabimo realizirano minuto prispevka. Seveda bi do neke mere pričakovali, da bo višje sofinanciran projekt – kljub razumljivim razlikam – prinesel tudi več minut sofinanciranega programa. Ta povezava je prisotna – korelacijski koeficient med odobrenimi sredstvi in realiziranimi minutami programa je tako znašal $0,46$ ($P = 0,00028$). Razmerje je grafično ponazorjeno v Grafikonu 26.

Grafikon 26: Razsevni diagram realiziranih minut prispevkov glede na dodeljena sredstva

Povprečna minuta realiziranega programa je sofinancerja stala 3.8 EUR, vendar pa je bil razpon izjemno velik. Seveda je ob tem treba upoštevati tudi naravo medija oziroma zvrst. Za povprečno televizijsko minuto je bilo tako prispevanih 21 EUR, za povprečno minuto projekta neodvisnih producentov nekaj več kot 11 EUR, za povprečno radijsko nekaj manj kot 3 EUR. Pregled podajamo v Grafikonu 27.

Grafikon 27: Stroški sofinanciranja na minute realiziranega programa

Glede na tako velike razlike je na mestu tudi kratek pregled po posameznih projektih, ki ga podajamo v Tabelah 16 za radijske projekte, 17 za televizijske projekte in 18 za projekte neodvisnih producentov.

Skoraj vsi radijski projekti se glede na vloženo sofinanciranje v minuto programa gibljejo med slabim evrom in dobrimi osmimi evri, brez odstopanj.

Tabela 16: Realizirane minute po radijskih projektih

PROJEKT	PRIJAVITELJ	SOFINANCIRANJE /MINUTO (EUR)
Življenje	Radio Ognjišče d.o.o	0,8
Urbana študentska medijsko-izobraževalna platforma	Zavod Radio Študent	1,33
Most sožitja	Zveza Romov Slovenije	1,7
Kulturne razglednice	Radio 94 d.o.o.	2,04
Razvoj Podravja	Radio Tednik Ptuj d.o.o.	2,58
Info kompas Radia Celje	NT & RC d.o.o.	3,0
Prvi pri vas doma	Naš čas Radio Velenje	3,22
Utrip zahodne Slovenije	Radio Cerklje d.o.o.	3,58
Informativni program Štajerskega vala	Radio Štajerski val	3,83
Odmevi koroških dolin	Koroški radio d.o.o.	3,89
Gorenjska na valovih radio Sora	Radio Sora	5,07
Goriška danes	Radio Robin d.o.o.	5,11
Zahodno dolenski odmevi	Univox d.o.o.	5,11
Gorenjska na dlani Radia Gorenc	Radio Gorenc d.o.o	5,13
Gorenjski utrip na Radiu Kranj	Radio Kranj d.o.o	5,16
Primorski pisani svet	Radio Kobarid d.o.o.	5,34
Večerne novice Radia Slovenske Gorice	Radio Slovenske Gorice d.o.o.	6,19
Zgornja Gorenjska na Radiu Triglav	Radio Triglav Jesenice d.o.o.	6,21

A propos...kultura in gospodarstvo	Skupina Kaos d.o.o.	6,54
Aktualno - osrednje informativne oddaje na Murskem valu	Radio Murski val d.o.o	8,15
Odsev Zasavja	Radio Kum Trbovlje d.o.o.	8,21

Televizijski projekti so v povprečju in po pričakovanju nekoliko dražji v smislu. Razpon se giblje od slabih 10 do slabih 54 evrov.

Tabela 17: Realizirane minute po televizijskih projektih

PROJEKT	PRIJAVITELJ	SOFINANCIRANJE /MINUTO (EUR)
informativna oddaja Dogodki dneva	TV Celje d.o.o.	9,96
Novice iz osrčja Slovenije	ATV Babnik & co. d.o.o	11,44
Gorenjska poročila	Tele TV d.o.o.	16,67
Pomurski dnevnik	TV Idea – Kanal 10 d.o.o.	22,43
Osrednja redna informativna oddaja VTV MAagazin	VTV Studio d.o.o	22,9
Dogodki	Hi-Fi Videostudio d.o.o.	39,81
Novice	Televizija Novo mesto d.o.o	53,85

Razpon pri projektih neodvisnih producentov je bil velik, saj je segal od 6,67 do 33,68 evra na minuto produkcije.

Tabela 18: Realizirane minute po projektih neodvisnih producentov

PROJEKT	PRIJAVITELJ	SOFINANCIRANJE /MINUTO
Mi-zamejci	Društvo za prepričanja Voter	133,5
Studio +	PRO MUNDUS d.o.o.	670

H) Predlogi glede na rezultate evalvacije

Razpis

Smernice za ustreznejše oblikovanje meril

Ugotovimo lahko, da obstoječa merila v splošnem pokrivajo ključne dimenzije medijskega delovanja, se pravi tiste, ki so predmet javnega interesa. Vseeno pa bi jih bilo primerno do neke mere posodobiti.

Merila bi bilo smiselno napraviti manj omejujoča, tako, da bi imeli ocenjevalci več maneverskega prostora pri upoštevanju aktualnih medijskih trendov; a jih istočasno sistematizirati in diverzificirati tako, da bodo smiselno ustrezala posameznim tipom prijav – glede na to, ali so splošno informativni ali bolj specializirani, ali so usmerjeni na celotno državo ali na določeno regijo itd.. Sedaj namreč nekatera merila za določene tipe prijav preprosto niso relevantna. Ključni poudarek mora biti na

vsebinski presoji ocenjevalcev, kar pomeni, da jim je treba omogočiti, da nagradijo projekte, ki prinašajo izvirne, inovativne in kvalitetne vsebine.

Predlagamo, da se merila prilagodijo specifikam posameznih tipov prijaviteljev, predvsem glede na vsebine, ki jih ponujajo v financiranje:

- Merila, ki so relevantna za vse tipe medijev, naj še vedno ostanejo skupna (kakovost in izvirnost, prispevek z zaposlovanju medijskih ustvarjalcev, pomen za raznolik razvoj medijske krajine, pomen za razvoj slovenskega jezika in kulture).
- Merila, ki so bolj specifična, pa naj veljajo samo za določene tipe medijev. Tako naj merilo 'zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije' velja zgolj za splošno informativne medije. Za tiste prijavitelje, ki so fokusirani na druga področja (kulturno, izobraževalno, znanstveno, versko itd.), pa je potrebno oblikovati prilagojena merila – denimo prispevek k razvoju dotičnega področja.
- Tam, kjer se merila podvajajo, jih je primerno zreducirati (glej sekcijo B).

V povezavi z vsakim od meril je potrebno oblikovati mehanizme za učinkovit monitoring dejanskega stanja, tako v času prijave kot v času izvajanja projekta.

Predlogi za izboljšanje razpisne dokumentacije (glede na cilje razpisa)

Eden glavnih problemov je sama opredelitev medija. Takšna, kot jo sedaj najdemo v razpisu, je zelo široka, saj omogoča prijavljanje zelo specializiranih edicij, ki so namenjene zelo ozkemu krogu ljudi, zato ne opravljajo medijske funkcije v pravem pomenu besede.

Predlagamo *ožjo definicijo tega, kaj je sam koncept medija in posledično, kdo so upravičenci za tovrstno financiranje*. Potrebno bi bilo jasno določiti pogoje glede frekventnosti, tj. kako pogosto morajo izhajati posamezne publikacije oz. so predvajanje posamezne oddaje. Tako bi bili do financiranja upravičeni zgolj tisti mediji, ki izhajajo/so predvajani dovolj pogosto (denimo vsaj enkrat mesečno).

Predlagamo tudi, da *se bolj eksplicitno zapiše, katera so tiste vsebine (npr. splošno-informativne, izobraževalne, kulturne, znanstvene, otroško-mladinske ...), katera se financirajo s tem razpisom*.

Nadalje je pomembno bolj izrecno zagotoviti, da se tako pri prijavi kot pri poročanju o projektu dosledno predvidi vse vsebine, ki so z vidika ocenjevanja prijav in evalvacije izvajanja projekta pomembne. Tudi če določenih relevantnih vsebin prijavitelj ni navedel že v prijavi (ker npr. izhajajo iz aktualnega dogajanja, ki ga v času prijave še ni bilo mogoče predvideti), je smiselno zahtevati, da o njih res dosledno poroča v poročilu.

Predlogi podrobnejših navodil k prijavnemu obrazcu

Navodila za izdelavo vloge so dovolj pregledna in razumljiva. Prilagoditi pa jih bi bilo treba spremenjenim/posodobljenim merilom (v skladu z ugotovitvami iz sekcije B in s tem povezanimi smernicami za izboljšanje meril).

Predlogi izboljšanja standardizirane vloge s prilogami in ustreznimi izjavami

V skladu z oceno, da bi bilo potrebno kriterije ocenjevanja diverzificirati, predlagamo, da predlagatelj označi, ali:

- gre za splošno-informativne ali specializirane projekte, namenjene določenim strateško pomembnim področjem (izobraževanje, znanost, kultura...);
- je projekt namenjen publiki v celotni državi ali v točno določeni regiji (regijah).

Prijavni obrazec naj se potem prilagodi temu. Ob tem je treba navesti jasna pravila, ali se lahko pri regionalno usmerjenih projektih navaja večje število statističnih regij. To je načeloma smiselno, vendar mora biti izrecno navedeno, sicer imamo lahko pri ocenjevanju prijav in evalvaciji izvedbe težave s primerljivostjo.

Izpostavljene so bile težave pri ocenjevanju, ki so povezane z določenimi slabostmi tehnične narave. Potrebno je izboljšati aplikacijo, v kateri poteka ocenjevanje, in sicer mora biti aplikacija v skladu s sugestijami Strokovne komisije: uporabniku in ocenjevalcu prijazna, vedno in polnofunkcionalna, opremljena z dobro izdelanim vmesnikom, hitra, stabilna in kompatibilna z vsemi pomembnejšimi brskalniki; omogočati mora izvoz pregledovanega materiala v visokoresolucijskem pdf-ju in neproblematično branje gradiva, kar sedaj s pdf-ji slabe kakovosti oz. nizke resolucije ni mogoče.

Za olajšanje postopka ocenjevanja predlagamo **vzpostavitev sistema, ki bo omogočal oddajo prijavnih vlog v elektronski obliki**. V tej obliki bodo potem tudi dostopne ocenjevalcem. Zgled za to lahko predstavlja sistem, ki ga je vzpostavila Agencija za raziskave Republike Slovenije (ARRS), kjer lahko prijavitelji (ki za ta namen pridobijo ustrezen elektronski certifikat) oddajajo raznorazne vloge, prijave in poročila izključno v elektronski obliki. Na ta način se bi odpravilo težave z (ne)berljivostjo vlog. Poleg tega pa bi se preprečilo prekoračitve predvidenega obsega (število znakov) posameznih sekcij (vpisno okno preprosto ne bo omogočilo daljših zapisov), kar bi prispevalo k standardizaciji prijavnih vlog.

Poročanje

Predlogi za izboljšanje obrazcev za poročanje, navodil za poročanje

Obrazci za poročanje v splošnem ustrezajo naravi in ciljem razpisa. Tudi navodila so dovolj razumljiva. O tem priča relativno majhno število napak v poročilih.

Predlagamo pa, da se v zaključnem vsebinskega poročilu **pri ocenah uspešnosti in učinkovitosti izvedbe programa postavijo natančnejši kriteriji**. Sedaj je to bolj kot ne prepuščeno prosti presoji poročevalca.

Struktura poročila mora biti v celoti primerljiva s strukturo prijave, da se tako omogoči čim bolj neposredno ugotavljanje realizacije. Pri tem je nujna popolna preglednost tako pri poročanju o obsegu kot pri poročanju o vsebini.

Tako za prijavo, kot za poročilo je primerno zahtevati določene standardizirane enote za merjenje obsega realizacije, ki morajo biti v celoti primerljive tako s prijavo kot tudi med seboj. V primeru avdiovizualnih medijev temu namenu ustrezno služijo minute, medtem ko je treba v primeru drugih

medijev premisliti o enotni standardizirani enoti. Možna rešitev bi bila uveljavitev znaka in slike kot enot, tako da bi se predvidevalo in poročalo o številu znakov ali besed in številu slik (oziroma drugih grafičnih podob). V tem primeru bi bila nujna zahteva, da se poročilo v primeru tiskanih in elektronskih medijev priloži tudi vsa besedila v takšni obliki, ki omogoča preštevanje znakov oz. besed in s tem preverjenje skladnosti med prijavo in izvedbo.